

Memòria
Institut de Recerca
Biomèdica de Lleida

2018

RESPONSABILITAT

Rigor

IL·LUSIÓ

Compromís social

Independència

de judici

Respecte

Equitat en la
distribució
de recursos

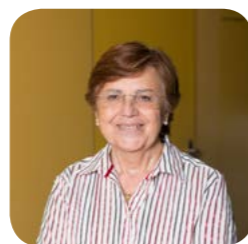
LIDERATGE

GENEROSITAT EN LA SINÈRGIA

Índex

- 4 Presentació
- 7 Marc assistencial i docent
- 9 Organització
- 19 Línies estratègiques i àrees singulars
- 24 Serveis Científicotècnics
- 34 Comunicació
- 47 Activitat investigadora
- 63 Activitat investigadora d'àrees i grups
- 125 Col·laboradors
- 129 Agraïments

Presentació

Elvira Fernández Giráldez
Directora IRBLleida

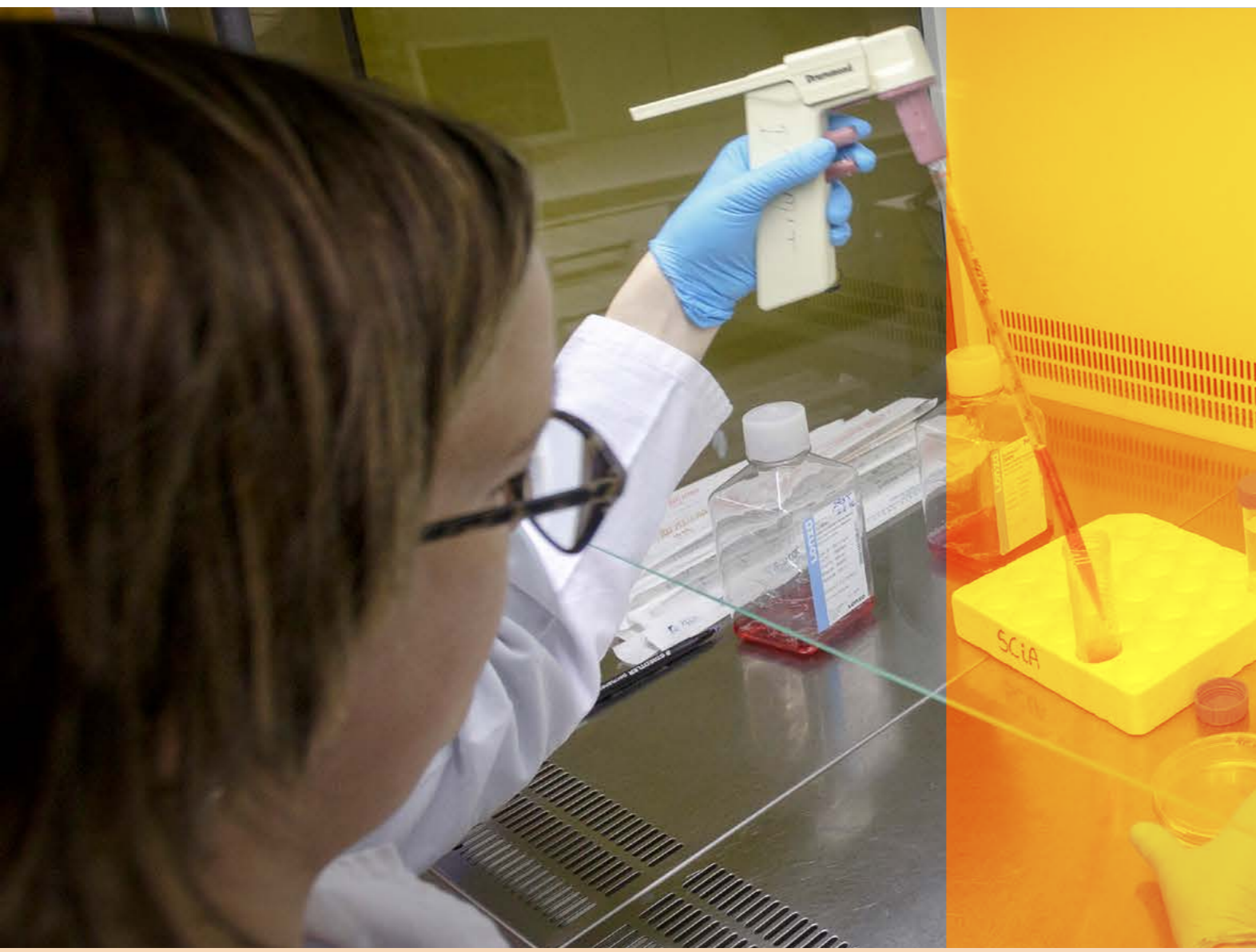
Un any més presentem els resultats científics i institucionals aconseguits durant l'any 2018.

Hem continuat el camí marcat pel nostre pla estratègic 2017-2020 que ha de conduir a posicionar-nos amb més força en el competitiu escenari de la recerca biomèdica en el nostre entorn.

Per això, hem buscat la singularitat construint una arquitectura de base formada per línies estratègiques transversals i àrees de recerca que impulsin la sinergia entre grups de l'IRBLleida i que ens projecti a nivell internacional amb personalitat pròpia.

Aquesta política científica ha estat avaluada positivament pel Comitè Científic Extern, l'Instituto de Salud Carlos III i la Institució CERCA i ha consolidat l'IRBLleida en el sistema de recerca català i estatal.

El camí està marcat i el creixement en recerca de qualitat es mostra en aquesta memòria amb una tendència ascendent dels marcadors que la mesuren.

Principals assoliments 2018

Principals assoliments 2018

299
Publicacions científiques

1.227,74
Factor impacte acumulat

4,51
punts FI mitjà

84%
de les publicacions en
revistes d'àmbit internacional

51%
de la producció científica
en Q1, dels quals 18% en
D1

23
nous projectes de recerca
competitius concedits

18
nous ajuts per a recursos
humans i mobilitat

33
assajos clínics nous

18
estudis observacionals nous

5,8 M€
de pressupost anual

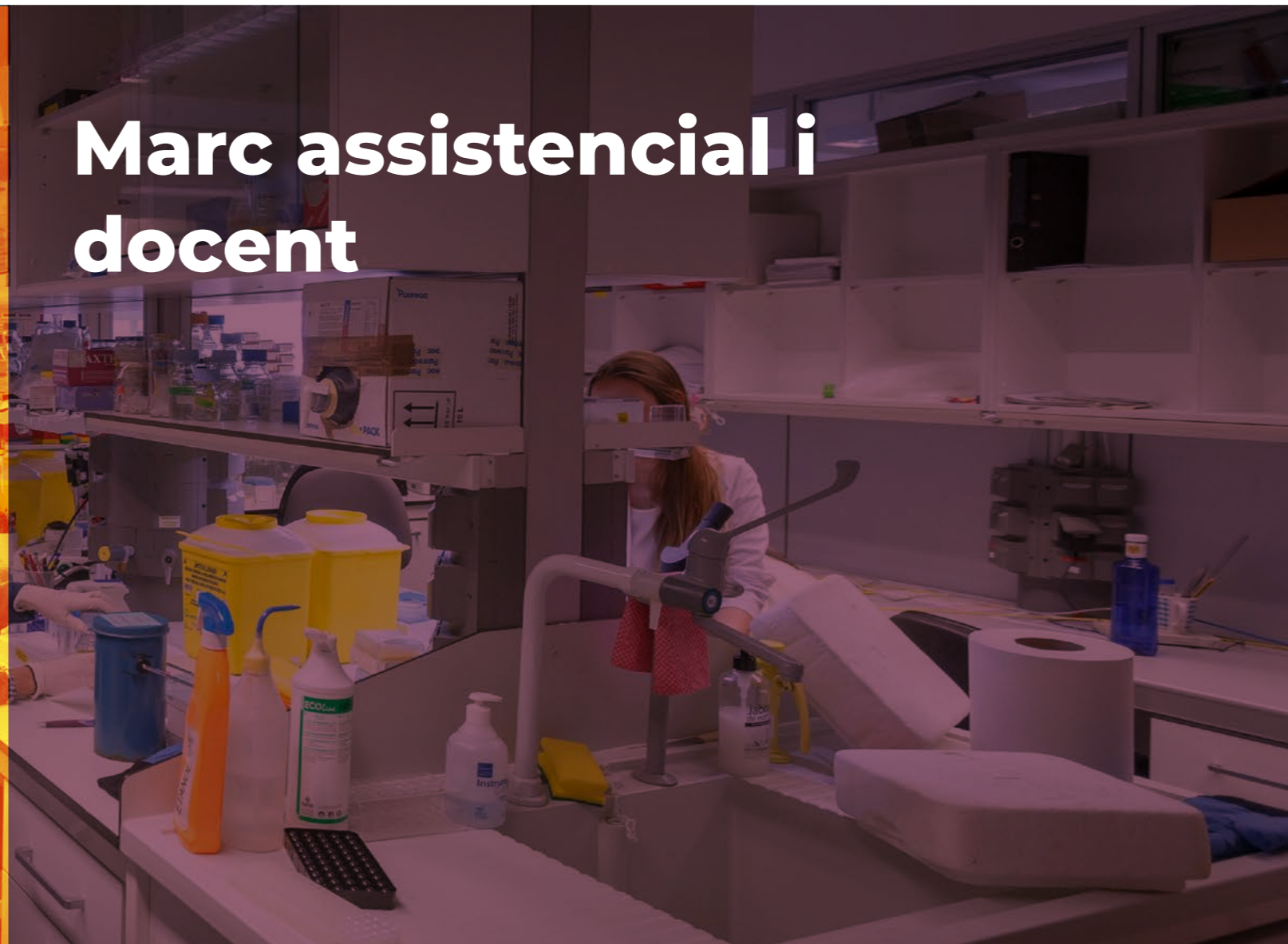
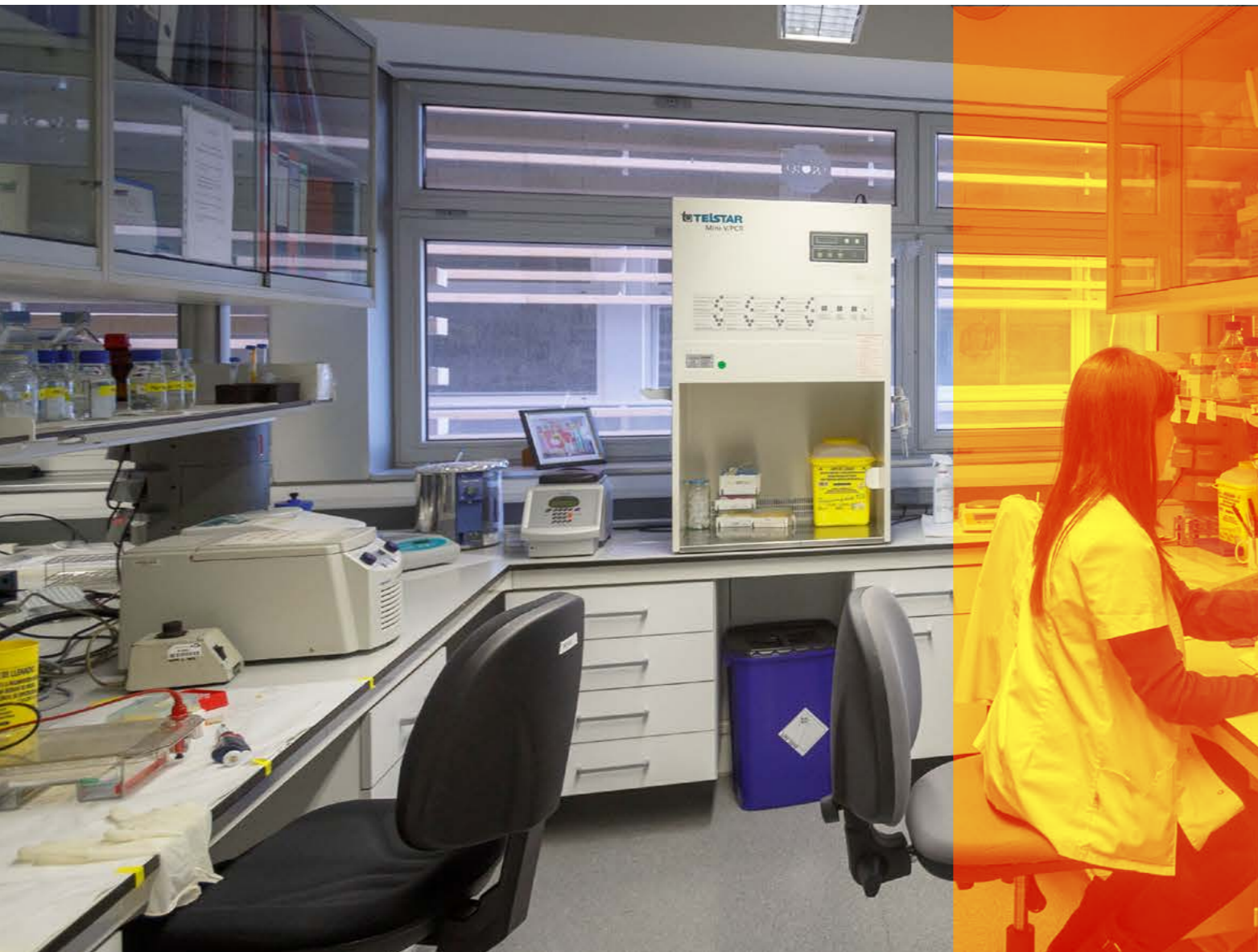
1
sol·licitud de patent prioritària
1
patent en fases nacionals

157
empreses col·laboradores

2
premis a la investigació

Marc assistencial i docent

Marc assistencial i docent

L'IRBLleida inclou investigadors de les facultats de Medicina i d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida (UdL), de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV), de la Direcció d'Atenció Primària Lleida de l'Institut Català de la Salut (ICS), dels Serveis Territorials de la Conselleria de Salut a Lleida i de l'Hospital Universitari Santa Maria (HUSM). A més, interacciona amb el Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida i amb Agrotecnio, el centre de recerca en agricultura, producció animal i tecnologia dels aliments del campus ETSEA de la Universitat de Lleida.

La Regió Sanitària Lleida comprèn les comarques de les Garrigues, la Noguera, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià i l'Urgell. La prestació de serveis sanitaris, educatius, culturals, comercials i professionals a persones residents en altres municipis de la demarcació de Lleida, i de part de la Franja de Ponent, les comarques dels Pirineus o, fins i tot, de les Terres de l'Ebre fa de Lleida un centre d'atracció que ultrapassa la pròpia demarcació (amb 370.000 habitants) per cobrir les necessitats d'un major àmbit territorial que supera els 500.000 habitants.

Quant a l'àmbit docent, l'IRBLleida rep suport de l'àrea de Ciències de la Salut de la UdL amb els graus de Medicina, Infermeria i Fisioteràpia, i Nutrició Humana i Dietètica. Els professors de la UdL i investigadors de l'IRBLleida participen també en la docència del Grau de Biotecnologia, que pertany a l'àmbit de ciències. Des del setembre de 2009 s'imparteix el grau de Biomedicina, que es fa coordinadament amb la Universitat de Marburg, pionera al món en aquesta titulació.

L'IRBLleida disposa d'un estabulari per a gran animal ubicat a Torrelameu, dotat de quiròfans experimentals d'última generació, amb l'objectiu principal de formació per a cirurgians, i instal·lacions per desenvolupar activitat investigadora en el model porcí.

L'activitat assistencial en dades

Pel que fa a l'HUAV, les dades disponibles en la memòria de gerència 2018 recullen 336.675 consultes externes, de les quals 100.398 són primeres visites i 236.277 són visites successives. S'han rebut 96.841 visites a Urgències i realitzat 11.741 intervencions de cirurgia major. Es tracta d'un hospital de 414 llits disponibles (364 llits convencionals, que inclouen 10 llits de neonats, 32 de crítics i semicrítics i 8 bressols patològics). A aquests llits disponibles estables s'han de sumar un total de 68 llits convencionals temporals, que s'habiliten en èpoques de PIUC segons pressió assistencial. La plantilla està integrada per 2.918 professionals (HUAV i Atenció Primària), acreditat per a la docència MIR des de 1984, amb un total de 27 especialitats acreditades. L'any 2018 es van incorporar 38 residents (32 MIR, 1 QUIR, 1 FIR, 1 PIR i 3 LLIR) .

Pel que fa a l'HUSM, les dades disponibles en la memòria de gerència 2018 recullen 157.718 consultes externes, de les quals 57.177 són primeres visites i 100.541 són visites successives. S'han donat 3.201 altes hospitalàries. Pel que fa a l'activitat d'atenció en salut mental i addiccions, s'han realitzat 1.283 altes a la Unitat d'Hospitalització de Curta Estada i 3.201 altes a la Unitat d'Hospitalització d'Aguts.

Es tracta d'un hospital de 185 llits disponibles. La plantilla està integrada per 953 professionals (HUSM), acreditat des del curs 2001-2002 per dur a terme formació de residents interins d'infermeria en salut mental. L'any 2018 van realitzar la seva residència un total de 15 residents (8 MIR Psiquiatria, 4 PIR de Psicologia Clínica i 3 EIR de Salut Mental).

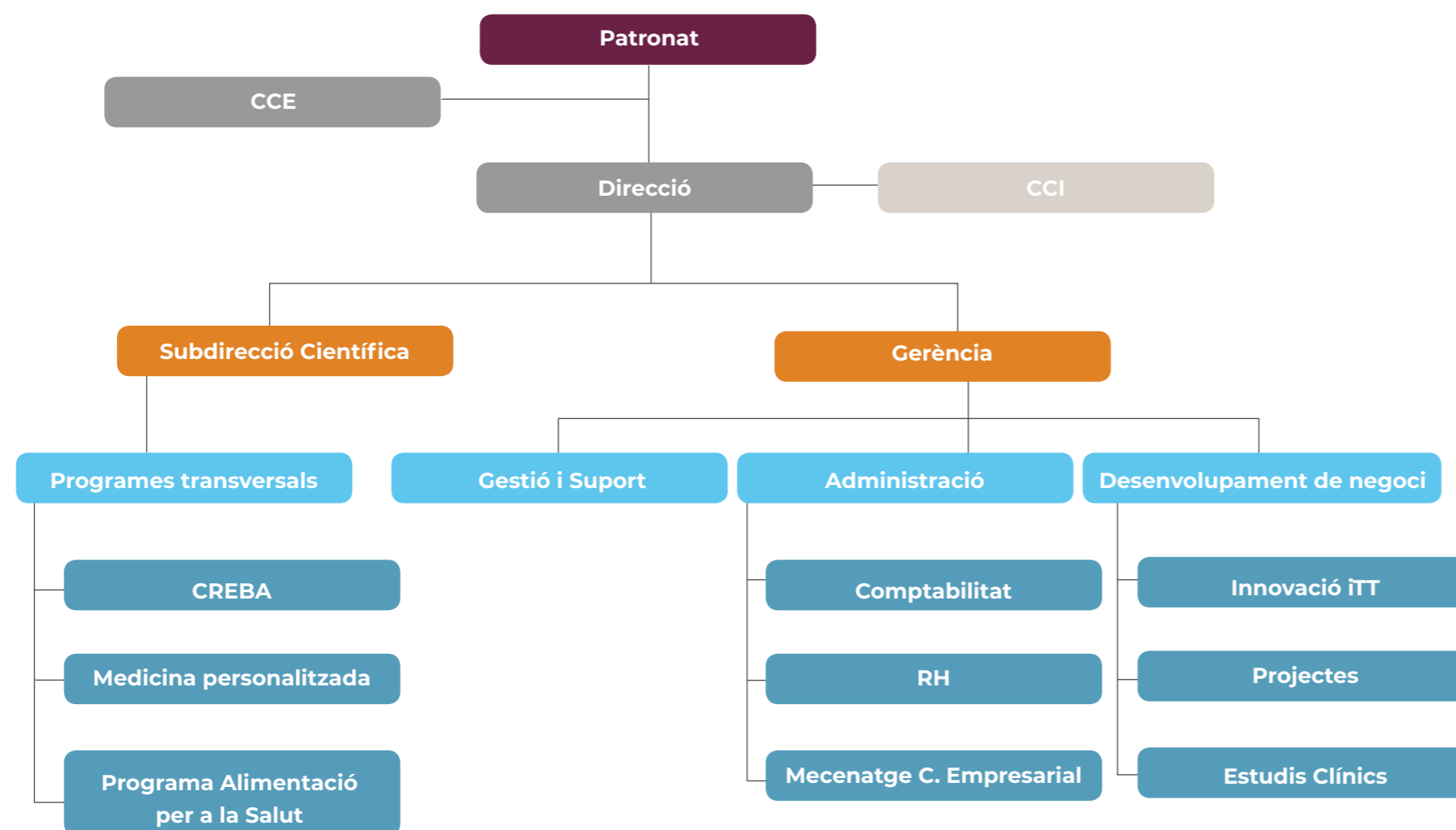
Organització

Patronat
Comissió Delegada
Comitè Científic Intern
Comitè Científic Extern
Consell d'Investigadors
Comitè d'Ètica d'Investigació Clínica
Comitès Ètics d'Experimentació Animal

Organització

L'IRBLleida, d'acord amb els seus estatuts, s'estructura en els òrgans següents:

- De govern: el Patronat i la Comissió Delegada
- Consultius: el Comitè Científic Intern, el Comitè Científic Extern i el Consell d'Investigadors
- De direcció i gestió: la directora científica i el gerent

Direcció Científica

Direcció

Elvira Fernández

Sotsdirector

Manel Portero

Manuel Sánchez de la Torre

Oficina de Gestió IRBLleida

Gerència

Joaquim Escobar

Reyes Grases

Secretariat

Meritxell Soria

Pilar Pena

Recursos Humans i Finances

Eva López

Noelia Pérez

Elena Moscatel

Pilar Pena

Consergeria

Fernando Tortras

Desenvolupament de Negoci (promoció i gestió de projectes i assajos clínics, producció científica, valorització i transferència)

Olga Millán

Irene Rosell

Núria Bahi

Anna Fernández

Luís de Navas

Sílvia Aresté

Mecenatge

Josep M. Bosch

Comunicació

Meritxell Soria

Patronat

El govern, la representació i la superior direcció i gestió de l'IRBLleida correspondran al Patronat, que té totes les facultats necessàries per a la realització de les finalitats fundacionals.

La seva composició durant l'any 2018 ha estat:

President

Hble. Sra. **Alba Vergés i Bosch**, consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya

Vicepresidenta primera

Hble. Sra. **Maria Àngels Chacón i Feixas**, consellera d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya,

Vicepresident segon

Dr. **Roberto Fernández Díaz**, rector de la Universitat de Lleida

Vocals

Dr. **Albert Barberà Lluís**

Director general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Sra. **Montserrat Llavayol i Giralt**

Subdirectora general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Sr. **Joan Reñé Huguet**

President de la Diputació de Lleida

Dr. **Francesc Subirada Curcó** i Dr. **Joan Gómez Pallarès**

Director general de Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Dr. **Arcadi Navarro Cuartielles** i Dr. **Francesc Xavier Grau i Vidal**

Secretari d'Universitats i Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Dr. **Lluís Rovira Pato**

Director de la Institució CERCA

Sra. **Iolanda Font de Rubinat**

Subdirectora general de Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Sr. **Josep M. Sentís Suñé**

Gerent de la Universitat de Lleida

Dr. **Albert Sorribas Tello**

Vicerector de Política Científica i Tecnològica de la Universitat de Lleida

Dr. **Enric Herrero Perpiñán**

Professor de la Facultat de Medicina de la Universitat de Lleida

Dr. **Jordi Cortada Echaz** i Sra. **Divina Farreny Justribó**

Gerent de la Regió Sanitària de Lleida i de la Regió Alt Pirineu i Aran

Dr. **Mateu Huguet Recasens** i Dr. **Jordi Cortada Echaz**

Gerent Territorial de l'Institut Català de Salut a Lleida

Dra. **Núria Nadal Braqué**

Directora d'Atenció Primària de l'Institut Català de la Salut a Lleida

Dr. **Ferran Barbé Illa**

Cap de Servei de Pneumologia de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

Darrera reunió: 21/12/18, reunió virtual

Comissió Delegada

Dr. Albert Barberà Lluís

Director general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

Dr. Francesc Subirada Curcó i **Dr. Joan Gómez Pallarès**

Director General de Recerca del Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya

Dr. Lluís Rovira Pato

Director Institució CERCA

Sr. Josep M. Sentís Suñé

Gerent de la Universitat de Lleida

Dr. Albert Sorribas Tello

Vicerector de Política Científica i Tecnològica de la Universitat de Lleida

Dr. Mateu Huguet Recasens i **Dr. Jordi Cortada Echaüz**

Gerent territorial de l'Institut Català de Salut a Lleida

Darrera reunió: 25/09/18

Comitè Científic Intern

El Comitè Científic Intern és l'òrgan assessor de l'IRBLleida per a les seves línies estratègiques i de funcionament. També dona suport a l'avaluació de les diferents convocatòries de l'IRBLleida i a l'avaluació de projectes. La seva composició durant l'any 2018 ha estat:

President

Dra. **Elvira Fernández Giráldez**, en qualitat de directora científica

Vocals

Dr. **Ferran Barbé Illa**

Investigador Principal del grup consolidat de Recerca Translacional en Medicina Respiratòria

Dra. **Montserrat Gea Sánchez**

Representant d'Infermeria de la Universitat de Lleida

Dra. **Loreta Medina Hernández**

Investigadora principal del grup consolidat de Desenvolupament i Evolució del Cervell

Dr. **Josep Montserrat Capdevila**

Representant d'Assistència Primària

Dr. **Josep Pifarré Paredero**

Director mèdic de l'Àrea de Salut Mental de l'empresa pública Gestió de Serveis Sanitaris

Dr. **José Manuel Porcel Pérez**

Investigador principal del grup Malalties de la Pleura

Dr. **Manel Portero Otín**

Subdirector Investigació Bàsica i Translacional IRBLleida

Dr. **Francesc Purroy García**

Investigador Principal del grup reconegut Neurociències Clíniques

Dra. **Montse Rué Monné**

Investigadora del grup reconegut Modelització Matemàtica de Processos Metabòlics

Dr. **Joan Antoni Schoenenberger Arnaiz**

President del Comitè d'Ètica i d'Investigació Clínica (CEIC) de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

Dr. **Alfons Segarra Medrano**

Investigador Principal del grup reconegut Recerca Translacional Vasculat i Renal

Dr. **Albert Sorribas Tello**

Vicerector de Política Científica i Tecnològica de la Universitat de Lleida

Dr. **Jordi Torres Rosell**

Investigador Principal del grup reconegut Cicle Cel·lular

Darrera reunió: 31/10/2018

Comitè Científic Extern

El Patronat nomena un Comitè Científic Extern i el seu president, a proposta de la Comissió Delegada. El Comitè Científic Extern, format per diversos membres de reconeguda trajectòria, actua com a òrgan assessor del Patronat en aquelles tasques que li són encomanades. Aquest s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any. Els membres del Comitè Científic Extern han de ser designats pel Patronat, per un termini de cinc anys, prorrogable indefinidament per períodes iguals de temps.

Les funcions del Comitè Científic Extern són:

- Vetllar per la qualitat científica de l'Institut
- Assessorar el director científic, que n'ha de ser el seu secretari, en el desenvolupament de les seves funcions
- Informar el Patronat sobre la marxa general de l'Institut en relació amb la idoneïtat de les línies estratègiques, qualitat de la producció científica i visió estratègica
- Informar de la memòria científica i econòmica de l'Institut

Els membres que n'han format part l'any 2018 són:

Dra. **Ángeles Almeida Parra**

Doctora en Farmàcia. Subdirectora Científica de l'Institut de Recerca Biomèdica de Salamanca (IBSAL). Cap del Grup Neurobiologia Molecular al IBSAL i de l'Institut de Biologia Funcional i Genòmica (IBFG). Professora associada de la Universitat de Salamanca.

Dr. **Ernest Arenas**

Doctor en Neurociències, Karolinska Institutet (KI), Departament de Bioquímica Mèdica i Biofísica (MBB). Àrea d'investigació sobre les cèl·lules mares en la lluita contra el Parkinson.

Dra. **Cristina Casals Carro**

Catedràtica de la Universitat Complutense de Madrid, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular. Dirigeix el Màster Universitari en Bioquímica, Biologia Molecular i Biomedicina de la Universitat Complutense de Madrid.

Dra. **Montserrat Corominas Guiu**

Doctora en Biologia, Departament de Genètica, Facultat de Biologia, Universitat de Barcelona.

Dr. **Antonio Guasch-Vallverdú**

Nefròleg, Hospital Universitari Emory. Àrea d'Investigació: hipertensió, transplantament de ronyó.

Dra. **Anna Lluch Hernández**

Catedràtica de Medicina a la Facultat de Medicina de la Universitat de València i cap del Servei d'Hematologia i Oncologia Mèdica de l'Hospital Clínic Universitari de València.

Dra. **Teresa Moreno Casbas**

Infermera. Unitat de Coordinació i Desenvolupament de la Investigació en Cures (Investén-ISCIII), Subdirecció General de Redes i Centres d'Investigació Cooperativa, ISCIII.

Dr. **Josep Rodés-Cabau**

Cardiòleg, Institut de Cardiologia i Pneumologia del Quebec, Canadà. Editor adjunt JACC.

Dr. **Carlos Rodríguez-Galindo**

Dana/Farber/Boston Children's Cancer and Blood Disorders Center. Director de la iniciativa Global Health. Director mèdic d'assajos clínics pediàtrics oncològics. Director del Programa de Tumors Sòlids

Dr. **Mariano Rodríguez Portillo**

Nefròleg, Catedràtic en Nefrologia, Hospital Reina Sofía de Còrdova, coordinador de Docència i Investigació en aquest centre, IP Instituto Maimónides de Investigación Biomèdica de Còrdova.

Darrera reunió: 24/09/2018

Consell d'Investigadors

És un òrgan d'assessorament del Comitè Científic Intern, presidit pel director científic de l'Institut. Els investigadors principals i els investigadors postdoctorals amb projectes en actiu finançats per agències externes acreditades i que constin en el cens dels projectes en actiu de què es disposi a l'Institut són els vocals.

Darrera reunió: 05/11/2018

Comitè d'Ètica d'Investigació amb medicaments

Els Comitès d'Ètica d'Investigació amb medicaments (CEIm) són comitès independents dels promotors de projectes d'investigació i dels investigadors, que tenen com a finalitat vetllar per la correcció, des del punt de vista metodològic, ètic i legal, de qualsevol projecte de recerca que comporti algun risc físic o psicològic per a un ésser humà (RD núm. 1090/2015, de 4 de desembre, i Ordre de 24 d'octubre de 2006).

Els membres que n'han format part l'any 2018 són:

President

Sr. **Joan Antoni Schoenenberger Arnaiz**, farmacèutic hospitalari

Vicepresident

Sr. **Xavier Gómez Arbonés**, metge

Secretària tècnica

Sra. **Montse Solanilla Puértolas**, persona aliena professions sanitàries

Vocals

Sr. **José Ramón Casas Iglesias**, metge

Sr. **Joan Costa Pagès**, metge farmacòleg clínic

Sra. **Lourdes Echevarria Cortada**, representant UAU

Sra. **Concepció Fonayet Grau**, infermeria

Sra. **Assumpta Fortuny Capafons**, representant pacients

Sr. **Xavier Galindo Ortego**, metge otorinolaringòleg

Sr. **Leonardo Galván Santiago**, farmacèutic d'Atenció Primària

Sra. **Pilar Naya Soldevila**, representant del Comitè d'Ètica Assistencial

Sra. **Marta Ortega Bravo**, metgessa d'Atenció Primària

Sr. **Eugeni Joan Paredes Costa**, metge d'Atenció Primària

Sr. **Manel Portero Otín**, metge

Sr. **Francesc Purroy Garcia**, metge neuròleg

Sra. **Esther Ribes Murillo**, farmacèutica

Sr. **Eduard Solé Mir**, metge pediatra

Sr. **Francesc Vergés Agustí**, llicenciat en dret

Sr. **Oriol Yuguero Torres**, metge d'urgències

La seva àrea d'influència és la següent:

Centres hospitalaris:

FUNDACIÓ HOSPITAL DE PUIGCERDÀ
 HOSPITAL DE CERDANYA
 HOSPITAL UNIVERSITARI ARNAU DE VILANOVA DE LLEIDA
 HOSPITAL UNIVERSITARI SANTA MARIA
 HOSPITAL DE DIA MIQUEL MARTÍ I POL
 CLÍNICA PERPETU SOCORS, Grupo HA
 FUNDACIÓ SANT HOSPITAL
 HOSPITAL COMARCAL DEL PALLARS
 ESPITAU VAL D'ARAN

Centres d'Atenció Primària:

GESTIÓ DE SERVEIS SANITARIS (GSS) Centres d'atenció primària i consultoris mèdics locals
 PUIGCERDÀ Centres d'atenció primària i consultoris mèdics locals

Centres no sanitaris:

Biobanc IRBLleida
 Institut de Recerca Biomèdica de Lleida Fundació Dr. Pi-farré (IRBLleida)
 Residència Lleida-Balàfia I
 Residència Lleida-Balàfia II
 Universitat de Lleida

Altres centres sanitaris:

BALAGUER

CAP Balaguer - Atenció especialitzada prestada per GSS
 Centre de Dia
 Centre de Salut Mental d'Adults

CERVERA

CAP Cervera - Atenció especialitzada prestada per GSS
 Centre de Salut Mental d'Adults

EL PONT DE SUERT

CAP El Pont de Suert - Atenció especialitzada prestada per GSS
 Centre de Salut Mental d'Adults

LLEIDA

Banc de Sang i Teixits - Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida
 Institut de Diagnòstic per la Imatge
 Unitat de Diàlisi Sistemes Renals, SA

MOLLERUSSA

CAP Mollerussa - Atenció especialitzada prestada per GSS
 Centre de Salut Mental Adults

PONTS

CAP Ponts - Atenció especialitzada prestada per GSS

PUIGCERDÀ

Centre Sociosanitari de Puigcerdà

LA SEU D'URGELL

Centre de Salut Mental d'Adults Fundació Sant Hospital

SORT

Centre de Salut Mental d'Adults

TREMP

Centre de Salut Mental

TÀRREGA

CAP Tàrrega - Atenció especialitzada prestada per GSS
 Centre de Salut Mental de Tàrrega
 Centre de Dia en Salut Mental

VIELHA

Centre de Salut Mental

Comitès Ètics d'Experimentació Animal

Centre CREBA, Ciència i Recerca Experimental Biomèdica Aplicada

El Comitè d'Ètica d'Experimentació Animal (CEEAA) de la UdL es crea amb la finalitat de donar suport als investigadors i docents en la seva tasca científica i docent que impliqui experimentació amb animals de laboratori. La seva funció és informar sobre la realització dels procediments, prèvia avaluació de la idoneïtat del procediment en relació als objectius de l'estudi, possibilitat d'aconseguir conclusions vàlides amb el menor nombre possible d'animals i consideració de mètodes alternatius.

Els membres que n'han format part l'any 2018 són:

President

Dr. **Albert Sorribas Tello**, vicerector de Política Científica i Tecnològica de la UdL

Secretària

Dra. **Carme Piñol Felis**, assessora en Benestar Animal del SCT - Estabulari de Rosegadors/Rèptils - Departament de Medicina de la UdL

Altres membres del comitè

Dr. **José A. Moreno Martínez**, assessor en Benestar Animal centre ETSEA - Departament de Ciència Animal de la UdL

Dr. **Daniel Babot Gaspà**, investigador a ETSEA del Departament de Ciència Animal de la UdL

Dr. **Xavier Gómez Arbonés**, investigador en Medicina del Departament de Medicina de la UdL

Dr. **Frederic Casals Martí**, investigador a ETSEA del Departament de Ciència Animal de la UdL

Última reunió: 31/10/2018

El CEEAA del CREBA és l'òrgan encarregat de vetllar pel benestar dels animals emprats en les tasques docents i científiques que impliquin experimentació en model porcí.

Els membres que n'han format part l'any 2018 són:

Presidenta i secretària

Dra. **Dolores C. García Olmo**, veterinària responsable de Benestar i Salut Animal del CREBA

Vicepresident

Dr. **Serafí Cambray Carner**, investigador de l'IRBLleida i professor associat de la Universitat de Lleida

Vocals

Sr. **Marc Beisani Pellisé**, Cirurgià Adjunt del Servei de Cirurgia General de l'Hospital del Mar, Parc de la Salut MAR, Barcelona.

Dra. **Carme Mias Carballal**, coordinadora quirúrgica del CREBA, cirurgiana general de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i professora associada de la Universitat de Lleida

Dr. **José Manuel Valdivielso Revilla**, investigador de l'IRBLleida i professor associat de la Universitat de Lleida

Dr. **Marcelino Bermúdez López**, investigador de l'IRBLleida i professor associat de la Universitat de Lleida

Dr. **Manuel Sánchez de la Torre**, investigador de CIBER i professor associat de la Universitat de Lleida

Dra. **Sara Puy**, veterinària del CREBA

Darrera reunió: 10/07/2018

Línies estratègiques i àrees singulars

Línies estratègiques

LÍNIA ESTRATÈGICA DE NUTRICIÓ I SALUT

Dins de la planificació estratègica 2017-2020 de l'IRBLleida, s'inclou el desenvolupament de la línia de Nutrició i Salut. La Unitat de Nutrició i Salut oferirà serveis científics i tecnològics als grups de recerca i a les empreses agroalimentàries en aspectes relacionats amb el consum d'aliments i la salut, amb un especial interès en el camp dels nutricèutics i els aliments funcionals. Així mateix, expressa el seu especial interès per l'estudi de la relació de la nutrició en el procés fisiològic de l'envelliment i patologies associades a l'edat com ara el càncer, les malalties cardiovasculars, les malalties neurodegeneratives, i les malalties metabòliques; i posarà un èmfasi especial en l'estudi de la relació nutrició i salut des d'aproximacions òmiques.

Per dur a terme aquest objectiu, l'IRBLleida disposa d'una unitat d'assajos amb aliments, i d'experiència en àmbits diversos com ara la bioinformàtica, bioestadística i nutrició molecular. Així, en l'àmbit bioinformàtic, l'IRBLleida disposa d'experiència per al tractament i l'anàlisi estadística de grans quantitats de dades generades per l'ús de les tecnologies òmiques i, de manera especial, provinents de les plataformes metabolòmiques i lipidòmiques. En bioestadística, té experiència en l'optimització del disseny dels estudis i dels sistemes d'anàlisi dels resultats; pla d'anàlisi estadística previ: justificació de la mostra, mètodes i models, així com les eines per extreure conclusions rigoroses i robustes.

Per últim, en l'àmbit de la nutrició molecular, té la capacitat de desenvolupament de metodologies òmiques que permetin descriure quina és la base molecular que explica els efectes d'una dieta específica o bé dels ingredients bioactius amb les biomolècules de l'organisme sobre les quals actuen.

KIRBHY, PROJECTE PIONER EN LA CREACIÓ D'UN SISTEMA INTERINSTITUCIONAL PER A LA RECERCA BIOMÈDICA

Dins de la planificació estratègica 2017-2020 de l'IRBLleida, s'inclou la creació d'un sistema informàtic que faciliti treballar amb grans bases de dades (*big data*) i arribar a definir perfils de risc o altres alarmes clíniques que permetin implementar la medicina de precisió o personalitzada. El sistema s'anomena KIRBHY (Knowledge, Insight and Research in Biomedicine to improve Healthy our Society).

Es tracta d'un projecte transversal de l'IRBLleida, promogut des del Grup de Recerca Translacional Vascular i Renal, en col·laboració amb el Servei Científic-tècnic de Bioestadística de l'IRBLleida i el Departament de Models Matemàtics de Processos Biològics de la Universitat de Lleida.

Per dur a terme aquest objectiu, l'IRBLleida va contractar a l'abril de 2017 un bioinformàtic (a temps complet) i un investigador clínic (a temps parcial), i ha invertit en un servidor capaç de guardar el preprojecte i de facilitar el treball de construcció del sistema, previ al seu emmagatzematge en un sistema amb més capacitat i seguretat.

Durant l'any 2018 el projecte ha evolucionat cap a la integració amb els Sistemes d'Informació de l'Institut Català de la Salut (ICS) amb la finalitat que la plataforma, un cop desenvolupada, permeti:

- Incorporar a un **repositori intel·ligent d'informació** dades òmiques, d'imatge, ambientals i geogràfiques, amb formats homogeneïtzats utilitzant estàndards terminològics, de definició semàntica i d'intercanvi interoperable.
- Introduir noves dades des de l'**Estació Clínica de Treball**.
- Consultar i extreure dades, degudament anonimitzades, del repositori intel·ligent d'informació.

- Carregar les dades anonimitzades extretes del repositori en un mòdul d'anàlisi que incorpori mètodes estadístics d'inferència i modelització, de machine learning o d'intel·ligència artificial per a generar coneixement.
- Incorporar tot el coneixement generat per aquestes eines a la pràctica assistencial en forma d'alertes, indicadors de risc, comparació amb dades poblacionals, gràfiques d'evolució i altres formats visuals.
- Utilitzar aquest coneixement en la recerca i la producció científica.

CREBA: CENTRE DE CIÈNCIA I RECERCA EXPERIMENTAL BIOMÈDICA APLICADA

El Centre de Ciència i Recerca Experimental Biomèdica Aplicada (CREBA) està dedicat a la recerca i la formació en l'àmbit de la Biomedicina. Impulsat per la Diputació de Lleida i l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida, el CREBA va néixer com a resposta a la creixent demanda d'instal·lacions especialitzades i de qualitat per a la recerca translacional i la formació continuada dels investigadors i professionals sanitaris.

Aprofitant la major activitat productiva de la nostra província, el CREBA està especialitzat en tècniques i models aplicats al porc com a animal d'experimentació, la qual cosa actualment resulta d'interès creixent en l'àmbit de la Biomedicina.

A més de les línies de treball purament tècniques i científiques, en el CREBA es desenvolupa una gran labor de transparència i difusió a centres escolars i col·lectius socials.

Les instal·lacions del CREBA disposen d'aules de docència i simulació, així com de quatre amplis quiròfans equipats amb alta tecnologia per a cirurgia oberta, laparoscòpica, o altres tècniques intervencionistes. També compta amb una àrea d'estabulació de porcs.

Àrees singulars

EL BUS DE LA SALUT, PROJECTE TRANSVERSAL DE L'IRBLLEIDA

'El Bus de la Salut' és una experiència d'èxit. Des del seu inici al gener de 2015 ha recorregut nombrosos municipis de la província de Lleida i s'han estudiat 8.402 persones que presentaven algun factor de risc de malaltia cardiovascular sense manifestació clínica. El projecte està liderat pel Grup de Recerca Translacional Vascular i Renal i compta amb la participació de quatre grups més de l'IRBLleida: Investigació translacional en medicina respiratòria, Grup de Recerca en Obesitat, Diabetis i Metabolisme (ODIM), Neurociències clíniques i Fisiopatologia metabòlica.

Benefici en salut ja que gràcies a 'El Bus de la Salut' hem detectat nombroses patologies ocultes (no conegudes) d'una gran prevalença:

- Malalties arterials (71,7% de les persones visitades)
- Malaltia renal (15% de les persones visitades)
- Diabetis (1,7% de les persones visitades)
- Prediabetis (33,3% de les persones visitades)
- Hipertensió arterial (34% de les persones visitades)

La importància de la seva detecció radica en el fet que una intervenció (farmacològica o no) pot evitar la morbimortalitat i les minusvàlues derivades.

Benefici en estalvi de recursos sanitaris en patologies d'elevada morbimortalitat i minusvàlues. L'anàlisi de l'experiència a Lleida no es podrà dur a terme fins la finalització del període de seguiment (20 anys), però sí que podem extrapolar els costos associats als ingressos evitables

amb la implementació d'aquest model. El tractament de les malalties potencialment evitables en centres hospitalaris (infarts de miocardi, accidents vasculars cerebrals, tractament amb diàlisi, transplantament...) suposen una gran proporció del pressupost sanitari, a més de importants costos en dependències i socials.

Equitat en l'Atenció a la Salut:

- 'El Bus de la Salut' genera coneixement integrant els factors de risc tradicionals, factors mediambientals i socioeconòmics. L'anàlisi massiu de totes aquestes dades permetrà l'aplicació de la medicina personalitzada en patologies en les que s'aplica estimació del risc sense tenir en compte la vulnerabilitat individual ni l'entorn. Evidències recents remarquen la necessitat d'incloure el nivell socioeconòmic i l'estat mediambiental, en la valoració del risc de les patologies prevalents i cròniques que estudiem a 'El Bus de la Salut'.
- Aproxima les tecnologies i professionals experts als districtes més vulnerables des del punt de vista socioeconòmic.
- Reforça el paper dels professionals d'infermeria, que són els responsables dels estudis que es realitzen a 'El Bus de la Salut'.

Serveis científicotècnics

- Biobanc**
- Citometria i Microscòpia**
- CREBA**
- Farma**
- Immunohistoquímica**
- Lipidòmica**
- UBiostat**
- UDETMA-Laboratori d'Imatge Vascular**

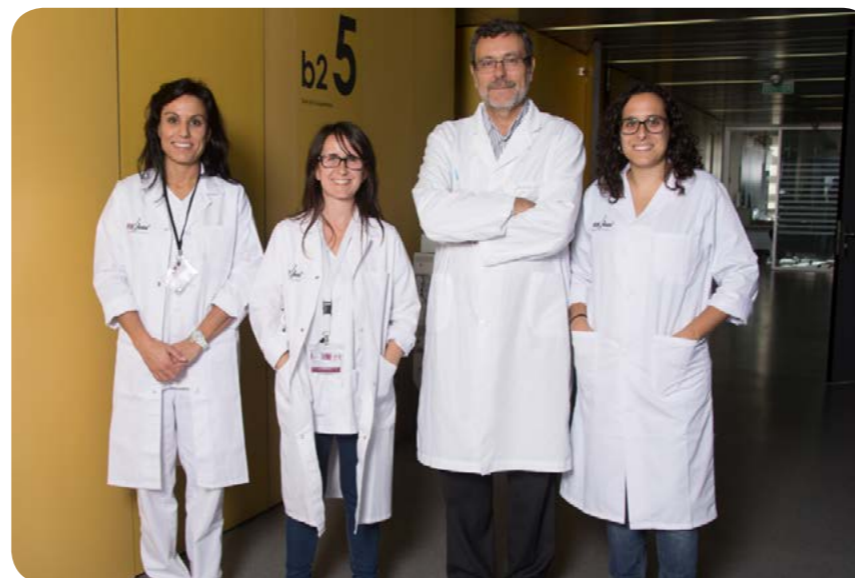
Biobanc

El Biobanc IRBLleida, autoritzat pel Departament de Salut el 29 d'abril de 2013 i inscrit al Registre Nacional de Biobancs del Institut de Salut Carlos III amb la referència B.0000682, és la unitat responsable de la gestió de les mostres i dades associades destinades a investigació. Aquesta gestió inclou tots els processos de recepció, processat, emmagatzematge i posada a disposició de la comunitat científica les mostres biològiques, garantint en tot moment la qualitat de les mostres i la seva traçabilitat en compliment de la legislació vigent.

El Biobanc forma part de la Xarxa Catalana de Bancs de Tumors (XBTC) i de la Plataforma Red Nacional de Biobancos (RNBB).

El Biobanc IRBLleida engloba la investigació biomèdica de Lleida, tant del sistema sanitari (Hospital Universitari Arnau de Vilanova, HUAV i Hospital Santa Maria), com de la Universitat de Lleida. Primerament, l'any 2004 es va crear el banc de teixits i materials biològics per una Acció Especial del Ministeri de Ciència i Tecnologia (SAF2002-10529-E; IP: Xavier Matias-Guiu). L'any 2008 l'Institut de Salut Carlos III va concedir una altra ajuda (Convenio para la adecuación, mantenimiento y mejora de los biobancos del SNS, resolució del 7 de novembre 2008; IP: Xavier Matias-Guiu) amb la que es va iniciar el banc de mostres biològiques (banc de sèrum, plasma, sang sencera, DNA i RNA). L'any 2009 el ISCIII va concedir la RETIC de Biobancs, resolució del 4 de desembre 2009 (RD09/0076/00059; IP: Xavier Matias-Guiu) i des de 2014 Biobanc forma part de la Plataforma de Biobancs, resolució del 19 de desembre 2013 (PT13/0010/0014; IP: Xavier Matias-Guiu). Aquest últim any el biobanc a renovat la participació a la Plataforma de Biobancs per 3 anys més (PT17/0015/0027) on està participant en diferents grups de treball:

- 1) Projecte I+D+i: Millora en l'obtenció de mostres per microRNAs, ADN lliure circulant, Exosomas
- 2) Projecte I+D+i: Anàlisi de marcadors de qualitat en teixits (Projecte OPTIMARK)

- 3) La coordinació del Biobanc IRBLleida és membre de la Comissió de Qualitat de la Plataforma Red Nacional de Biobancos (RNBB)

El Biobanc té la certificació UNE EN ISO 9001:2015. L'àmbit d'aplicació del sistema de gestió de qualitat del Biobanc IRBLleida abasta a totes les activitats d'anàlisi i servei, de la recepció, processat, emmagatzematge i enviament de mostres biològiques procedents de donants per la recerca biomèdica.

El Biobanc IRBLleida està adscrit al Comitè Ètica d'Investigació Clínica de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova.

Els membres del Comitè Científic Extern del Biobanc són:

- 1) Dra. Judith Pallarès
- 2) Dr. Jordi Tarragona
- 3) Dra. Rosa Mª Martí Laborda
- 4) Dr. Joan Viñas

Detallament

Responsable del Servei
Dr. Xavier Matias-Guiu

Responsable Tècnic
Dra. Maria Ruiz

Equip
Ingrid Prats
Anna Serrate

Integració de noves donacions a les col·leccions durant el 2018:

Banc de tumors: 719
Banc de líquids pleurals: 64
Ictus: 317
Apnea del son: 314
Enteropatia sensible al gluten: 6
Diabètics: 220
Mieloma múltiple: 75
Alzheimer: 352
El bus de la salut: 1592
Obesitat: 66

Cessió de mostres de Biobanc a 16 projectes diferents

PLATAFORMA DE SERVEIS

- 1) Gestió de projectes de recerca o noves col·leccions
- 2) Assessorament ètic, científic i legal en el tractament de les mostres i les dades associades. (obtenció, processat i magatzem)
- 3) Cessió de mostres biològiques a projectes d'investigació aprovats prèviament pels Comitès Externs del Biobanc (Ètic i Científic)
- 4) Seguiment del control de qualitat de les mostres biològiques (ADN, i ARN)
- 5) Processament de teixit congelat
- 6) Tècniques moleculars (extracció d'àcids nucleics a partir de sang perifèrica, de teixit congelat i parafinat)
- 7) Tincions histològiques

Col·laboren:

Citometria i Microscòpia Confocal

El servei està dividit en dues localitzacions, una per la Unitat de Citometria de flux i una altra per a la Unitat de Microscòpia Confocal. La Unitat de Citometria de Flux està situada al laboratori Aux. 4-1 de l'edifici de Biomedicina 2, i la Unitat de Microscòpia confocal es troba al laboratori B-1.1 de l'edifici de Biomedicina 1.

La Unitat de Citometria de Flux actualment disposa d'un citòmetre analitzador digital FACS-Canto II (de Becton Dickinson) amb 3 làsers amb la configuració 4-2-2 i que permet analitzar fins a 8 colors diferents. El citòmetre ve equipat amb un ordinador per a controlar-ne el funcionament que ve instal·lat amb el software d'anàlisi FACS Diva v. 6.1.3. També està disponible un separador cel·lular magnètic automàtic, AutoMACS Pro (Miltenyi Biotec) en una cabina de bioseguretat de classe II.

A més, el servei també disposa de softwares addicionals per a diferents aplicacions com per exemple el ModFit LT per a l'anàlisi del cicle cel·lular, FCAP Array per als experiments de CBA (de BD) i dues llicències del software d'anàlisi d'arxius de citometria FlowLogic (Denovo Software). Altres equipaments que disposa el Servei de Citometria són: Nevera de 4°C, vortex, un joc de micropipetes, impressora, ordinador independent per a l'anàlisi de dades un cop adquirides.

Les aplicacions que ofereix aquest servei actualment són estudis de cicle cel·lular, d'estrès oxidatiu (diferents sondes fluorescentes), d'immunofenotipatge, d'apoptosi (annexina V, caspasa 6, histona H3 fosforilada, etc...), anàlisi de concentració de citoquines mitjançant cytometric bead array (CBA de BD), entre d'altres.

La Unitat de Microscòpia Confocal, gestionada per la Universitat de Lleida, actualment disposa dels següents microscopis i altres equipaments:

- Microscopi confocal Olympus FV500 de 4 làsers (405 nm, 488nm, 543 nm, 633 nm) i amb 4 objectius (10x, 20x, 40x i 60x); Olympus El microscopi va acoblat a un ordinador on hi ha instal·lat el software de captació d'imatges FluoView 500.

- Microscopi confocal espectral Olympus FV1000 amb 5 línies de làser: 405nm, 488 nm, 543 nm, 559 nm i 635 nm. Disposa d'objectius de 4x, 10x, 20x, 40x (oli), 60x (oli) i 100x (oli). També es pot visualitzar amb contrast de fase i DIC. Aquest microscopi permet també realitzar experiments in vivo i al llarg del temps, ja que disposa d'una cabina amb control de CO2 i temperatura.
- Microscopi confocal de sobretaula Olympus FV10i (objectius de 10x i 60x (oli))
- Microscopi d'epifluorescència Olympus BX51 (objectius de 10x, 20x, 40x, 60x (oli))
- Microscopi d'epifluorescència Zeiss Axio Observer Z1: també amb contrast de fase i DIC. Permet realitzar estudis de time-lapse in vivo i disposa de diferents filtres d'excitació que abarquen un gran rang de longituds d'ona.
- Microscopi de camp clar Zeiss Axioskop 2
- Criostat Leica CM1950 amb tall automàtic
- Criostat Leica CM3000
- Criostat Microm
- Microtom Leica RM2235
- Vibratom Leica VT 1000S

Detalladament

Responsables

Unitat de Citometria de Flux:

Dra. Conchi Mora

Dra. Anaïs Panosa

Unitat de Microscopia Confocal:

Dr. Jordi Calderó

Dra. Anaïs Panosa

CITOMETRIA DE FLUX

ESTUDIS HABITUALS

- Apoptosi
- Cicle Cel·lular
- Immunofenotipatge
- Estrès oxidatiu
- Bead arrays

Col·laboració en articles científics: 2

MICROSCOPIA CONFOCAL

Cursos impartits: 1

Col·laboració en articles científics: 7

CREBA

El CREBA (Centre de Recerca Experimental Biomèdica Aplicada) està dedicat a la recerca i la formació en l'àmbit de la biomedicina. Impulsat per la Diputació de Lleida i l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida, el CREBA va néixer com a resposta a la creixent demanda d'instal·lacions especialitzades i de qualitat per a la recerca translacional i la formació continuada dels professionals sanitaris.

El CREBA va ser oficialment inaugurat l'1 de setembre de 2016 pel Molt Hble. Sr. President de la Generalitat, Carles Puigdemont, i l'Excm Sr. President de la Diputació de Lleida, Joan Reñé. El 2017 ha tingut una activitat creixent, tant docent com investigadora.

Instal·lacions:

- Tres sales d'operacions dotades amb tecnologia laparoscòpica 3D i detecció de verd d'indocianina
- Sala de formació quirúrgica amb cinc taules totalment equipades
- Equipament complet per a cirurgia convencional, endoscòpica i radiologia intervencionista
- Sala de simulació amb dispositius per a l'aprenentatge en cirurgia laparoscòpica
- Aula docent connectada a un sistema de videoconferència (capacitat per a 30 persones)
- Sala de reunions (capacitat per a 10 persones)
- Laboratori per a la preparació de mostres biològiques
- Àrea d'establulació per a supervivència animal a llarg termini

Detalladament

Director

Dr. Jorge J. Olsina
 Coordinació tècnica
 Dra. Dolores García Olmo
 Coordinació quirúrgica
 Dra. M. Carme Mías

Equip

Alba Boldó
 Marta Farré

Facultatius col·laboradors freqüents

Josep Aixalà
 Montse Macià
 Jaume Pelegrí
 Alfredo Escartín
 Yolanda Maestre
 Ljubica Sarmiento
 David García Belmonte
 Lucía Milla
 Amaia Ojanguren
 Cristina Gas
 Antonio Montero
 Felipe Sarró
 Ramon Jové
 Pablo Muriel
 Xavier Vila
 Rafael Villalobos
 Jaume Tur
 Gian Pier Protti
 Maite Santamaría

Activitats formatives: 33

Alumnes: 355

Projectes d'investigació: 5

Activitats amb centres docents i col·lectius socials: 3

www.creballeida.org
 Twitter: @creballeida
 Facebook: creballeida
 LinkedIn: Company/creba

Farma

La missió de l'SCT de Farma és donar suport als grups de Recerca Clínica de l'Institut en tot el que necessitin per dur a terme qualsevol assaig clínic amb medicaments o sense. Per desplegar aquesta missió, la unitat es planteja assolir els següents objectius:

- Oferir suport tècnic i assessorament als grups d'investigació que ho sol·licitin sobre el disseny de l'estudi, coordinació i realització en l'àmbit assistencial.
- Ajudar al compliment de les Normes de Bona Pràctica Clínica (NBPC) en recerca en els estudis desenvolupats.

Detallament

Responsable

Dr. Joan A. Schoenenberger

Equip

Laura Rumi, coordinació de Farmàcia d'Assaigs Clínics
 Verónica Martínez Fabra, infermera coordinadora
 Irene Garcia, infermera coordinadora
 Aida Moroba, Suport a la Farmacèutica i tècnic de laboratori
 Núria Comajuncosa, Administració CTA
 Anna Aragones (Analista)
 Natalia Bargués (tecnic de laboratori)
 Amalia Zapata (monitora)
 Cristina Casas (administració CTA)

Immunohistoquímica

El Servei ofereix suport en el processament de:

- Teixits (humans, animals) inclosos en parafina
- Teixits congelats
- Citologies
- Cultius cel·lulars *in vitro*

Serveis i Prestacions:

- Microtomia
- Tincions especials (Histoquímica)
- Tincions histològiques (Hematoxilina-Eosina)
- Protocol immunohistoquímic per a la detecció de proteïnes en teixits humans, porcins i de ratolí mitjançant anticossos concentrats o predil·luïts.
- Construcció de *Tissue Micro Arrays*
- Protocol immunohistoquímic de dobles tincions. Detecció de dues proteïnes simultàniament en una mateixa secció de teixit.
- Tècnica d'immunofluorescència.
- Anàlisi d'imatges immunohistoquímiques mitjançant l'ACIS® III Instrument.
- Hibridació *in situ* mitjançant FISH (Fluorescent In Situ Hybridization) o CISH (Chromogenic In Situ Hybridization).
- Microscopia òptica.
- Controls de qualitat.

Detalladament

Responsable

Dr. Xavier Matias-Guiu

Coordinadora

Dra. Maria Santacana

Col·laboració en Projectes de Recerca

Interns: 13

Externs: 9

Participació en Articles Científics: 6

Núm. d'immunohistoquímiques: 2747

Lipidòmica

Els objectius d'aquesta plataforma són els següents:

1. Detectar, identificar i quantificar la totalitat de les espècies lipídiques d'un sistema (cèl·lules, teixits, òrgans, aliments, etc...)
2. Definir perfils lipídics en condicions fisiològiques i patològiques
3. Identificar nous biomarcadors lipídics

Per assolir aquests objectius la plataforma lipidòmica ofereix recolzament tècnic i assessorament als grups d'investigació que ho sol·licitin sobre les possibles aplicacions experimentals així com el processament de les mostres per a cada una de les aplicacions. Posem a punt i optimització de protocols per als diferents anàlisis requerits pels usuaris i ens encarreguem també del processament i anàlisi de dades a petició de l'usuari.

La plataforma lipidòmica consta de dos equips HPLC (Cap Pump 1200 Series G1376A, Nano Pump 1200 Series G2226A, Agilent Technologies), dos equips UPLC (Agilent 1290 Infinity Quaternary Pump), dos sistemes de detecció de masses QTOF (QTOF LC/MS G6520A y 6545, Agilent Technologies), un sistema de detecció de masses TQD (Triple Quad 6420 LC/MS Agilent Technologies), un sistema de ionització en nanoelectrosprai mitjançant tecnologia Chip Cube (HPLC Chip Cube G4240A, Agilent Technologies) i el programari necessari per a l'anàlisi bioinformàtic de les dades metabolòmiques generades en l'esmentada plataforma (MassHunter Data Acquisition, MassHunter Qualitative Analysis, MassHunter Quantitative Analysis, MassHunter Mass Profiler, Agilent Technologies). La plataforma està ubicada parcialment a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida, Edifici Biomedicina 2, planta 4, i parcialment a la H3 del Parc Científic i Tecnològic Agroalimentari de Lleida (PCITAL), en l'espai denominat "Plataforma de Serveis Científicotècnics".

Detallament

Responsables

Dr. Reinald Pamplona

Dra. Mariona Jové

Tècnics de suport a la recerca del servei

Dra. Irene Pradas

Sra. Rosa Gómez

Col·laboracions en projectes: 11

Mostres analitzades: 4.228

Articles derivats del servei: 8

Comunicació en congressos: 2

UBiostat

La Unitat de Bioestadística (UBiostat) té per objectiu donar suport metodològic i formació en Estadística als investigadors. A la UBiostat col·laborem amb els investigadors per tal de dissenyar millor els estudis, analitzar les dades i extreure'n informació útil per fer avançar la recerca biomèdica.

Les funcions de la UBiostat són:

- Proporcionar assessorament metodològic en el disseny, anàlisi de dades i publicació d'estudis
- Participar en equips multidisciplinaris per millorar els processos de recollida, validació i integració de dades
- Dur a terme recerca pròpia, tant metodològica com aplicada, en coherència amb els grups de recerca de l'IRB-Lleida
- Organitzar i participar en cursos d'Estadística i Metodologia de la Recerca

Detallament

Responsable de la Unitat

Dra. Montserrat Rué

Equip

Pau Balaguer

Carles Forné

Hèctor Perpiñán

Dr. Joan Valls

Dr. Jordi Vilaplana

Dra. Montserrat Martínez

Participació en projectes de recerca: 3

Convenis amb empreses o altres entitats: 2

Col·laboracions amb grups de recerca: 90

Publicacions: 24

Participació en congressos i reunions científiques: 6

Assignatures de docències en graus universitaris: 6

Cursos o seminaris impartits: 4

UDETMA-Laboratori d'Imatge Vascular

El servei científicotècnic del Laboratori d'Imatge Vascular, UDETMA de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRB-Lleida), està situat actualment a la unitat UDETMA (Unitat de Detecció i Tractament de Malalties Aterotrombòtiques), a la primera planta de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida, i també a l'edifici de Biomedicina II, planta baixa, zona d'assajos.

Objectius:

1. Diagnosi d'ateromatosi subclínica o asimptomàtica mitjançant tècniques específiques i instruments validats, no invasius, en població amb algun factor de risc cardiovascular
2. Caminar cap a la medicina personalitzada: veure l'estat de salut de les artèries i l'impacte dels factors de risc de forma individualitzada
3. Calcular l'edat vascular i si existeix dissociació amb l'edat cronològica per acció dels factors de risc (envelliment arterial accelerat)
4. Canviar el paradigma en l'avaluació i el tractament del risc cardiovascular tenint en compte l'existència de lesió d'òrgan diana asimptomàtic (presència de placa d'ateroma arterial)
5. Investigar en el desenvolupament i la implantació de noves tecnologies per a l'avaluació de l'ateromatosi, la seva prevenció i evolució: composició de la placa, càrrega ateromatosa (àrea total de placa, nombre de territoris afectats), ecografia 3D, ecografia amb contrast de microbombolles per l'estudi dels vasa vasorum...

6. Formació en ateromatosi i tècniques diagnòstiques de diferents professionals sanitaris (tècnics de raigs, infermeria, metges...)
7. Proporcionar assessorament expert en el camp de la malaltia aterotrombòtica als investigadors de l'IRB Lleida i a investigadors externs
8. Donar suport a la recerca, a la innovació i a la transferència de coneixement
9. Disposar de bases de dades clíniques, analítiques, d'imatge i de biobanc de totes les poblacions estudiades, i posar-les a l'abast de diferents grups investigadors (interns i externs)

Detallament

Responsable

Dra. Àngels Betriu
Dr. José Manuel Valdivielso

Equip

Eva Castro Boqué, infermera de recerca
Virtudes María de Lamo, tècnic d'imatge de recerca
Meritxell Soria Yenez, suport a la gestió

Projectes 2018

Col·laboració amb l'Hospital Clínic

Comunicació

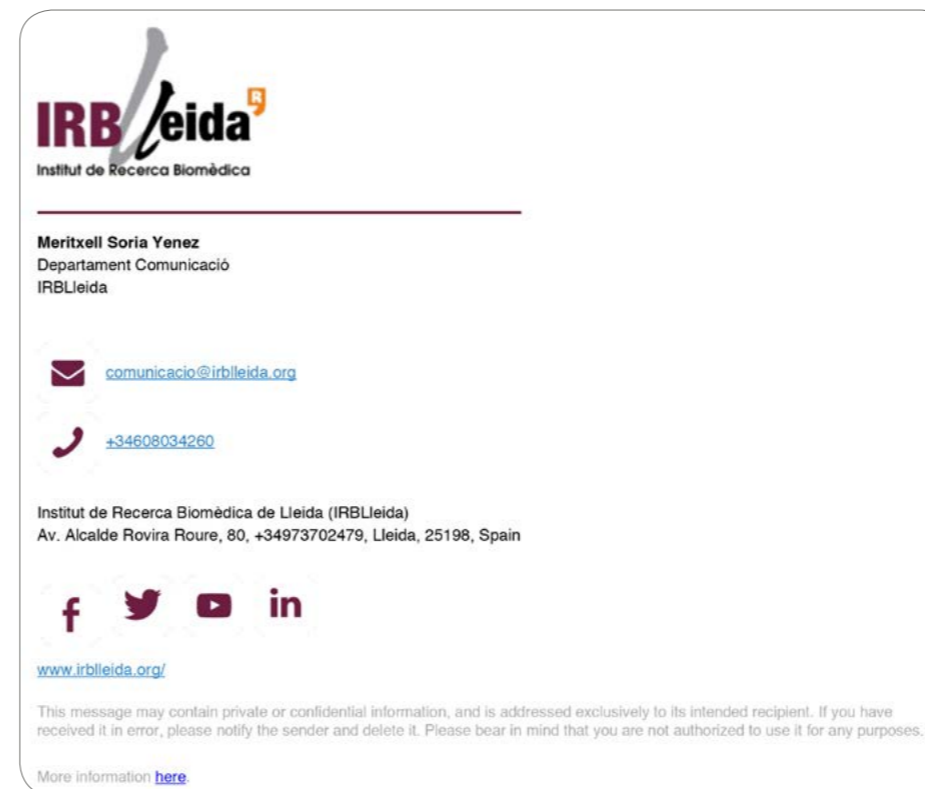
Comunicació

Tasques del Departament de Comunicació de l'IRBLleida:

1. Imatge corporativa
2. Representació institucional i relacions públiques
3. Publicacions
4. Comunicació interna
5. Comunicació externa
 - a. Premsa
 - b. Xarxes Socials
 - c. Web
 - d. Altres

1. Imatge corporativa

El mes de gener de 2018 es va implantar la signatura IRBLleida amb un estil definit per a tot el personal contractat. Es tracta d'una plantilla modificable per cada persona.

Per Nadal, també es prepara una nadala adaptada a xarxes socials i per enviar per correu electrònic.

2. Representació institucional i relacions públiques

L'àrea de comunicació s'encarrega d'organitzar esdeveniments diferents com visites externes (visites La Marató) i jornades, actes interns (festa de Nadal, Recerca en família – el 2018 es va postposar fins Setmana Santa del 2019), col·laborar en l'organització d'activitats divulgatives (seminaris, conferències, tallers, etc.), entre d'altres.

Una altra de les activitats portades a terme des de Comunicació són reunions mensuals amb referents de comunicació del territori en l'àmbit sanitari (Departament de Salut, Atenció Primària i Hospital Universitari Arnau de Vilanova).

Resum activitats 2018:

JORNADES

15/05/2018

Jornada d'actualització en recerca a professors d'ensenyament secundari de l'àrea de ciències
Gestions d'organització de la jornada en contacte amb el responsable Joan Ribera.

VISITES

24/04/2018

Grup de donants la Marató de TV3

Organització de la visita, contacte amb els grups, realització de la ruta i difusió als mitjans de comunicació.

21/06/2018

Grup de donants la Marató de TV3

Organització de la visita, contacte amb els grups, realització de la ruta i difusió als mitjans de comunicació.

18/06/2018

Visita estudiants Institut de Tremp i el Pont de Suert.

21/12/2018

Festa de Nadal IRBLleida (amb regal d'una tassa IRBLleida per a tot el personal adscrit).

SEMINARIS

Col·laboració en la reserva d'espais i comunicació interna i externa dels diferents seminaris mitjançant la publicació a la pàgina web o difusió e-mailing.

- Friday seminars
- 01/02/18: Prof. Santiago F. Elena
- 23/02/18: Prof. Manuel Vázquez Carrera
- 20/09/18: Prof. Noemí Saavedra Avila
- 28/11/18: Dr. Javier Terriente
- 11/12/18: Dra. Anna Veiga
- 18/12/18: Jornada Jesús Montoliu

ESTADES

Ajudes estudiants de Batxillerat: Estadetes a l'IRBLleida

Gestió en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament i el Joan Ribera de les ajudes a estudiants de Batxillerat i la difusió a la premsa. Contacte amb diferents administracions, roda de premsa convocada als mitjans.

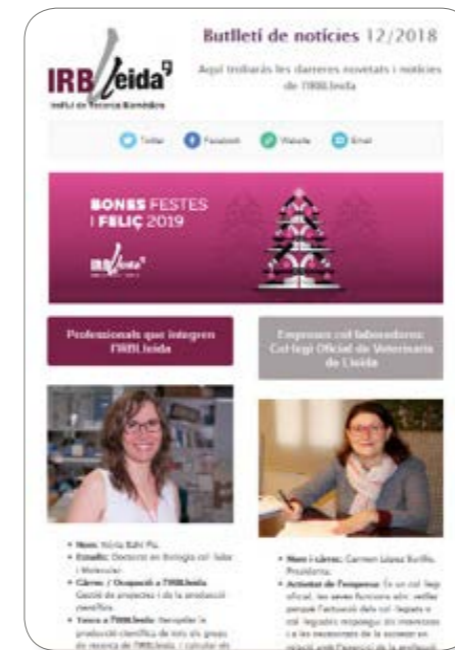
3. Publicacions

El mes de gener de 2018 es va reimprimir el llibret del Pla Estratègic 2017-2020. També s'ha tornat a imprimir el díptic informatiu amb les dades 2017.

4. Comunicació Interna

Actualment com a comunicació interna de l'IRBLleida es porta a terme un butlletí informatiu mensual electrònic, es realitzen comunicacions a la pàgina web i també es fan e-mailings informatius amb convocatòries, notícies, visites... i es disposa d'un taulell informatiu.

5. Comunicació Externa

El departament de comunicació també és responsable de la comunicació externa de l'IRBLleida (empreses col·laboradores, societat en general). Per a fer aquest tipus de comunicació, s'utilitzen eines com el butlletí digital (que inclou una secció sobre empreses col·laboradores), les notes de premsa, les xarxes socials i la pàgina web.

a) Premsa

La nota de premsa és el mitjà de comunicació d'un departament de comunicació amb els periodistes. Es tracta d'un document on s'explica de la forma més atractiva i directa possible. El missatge ha de ser clar, directe i atractiu.

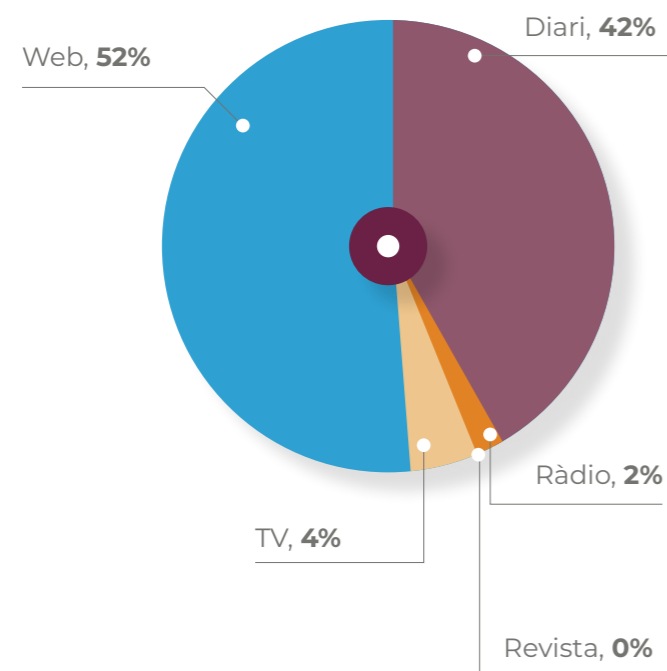
Al llarg de l'annualitat s'han elaborat 50 notes de premsa, algunes d'ells en col·laboració amb altres entitats com la Universitat de Lleida, l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i altres amb centres de recerca o entitats col·laboradores. No es tenen en compte totes les notes enviades per les col·laboracions empresarials, només en alguns casos. A continuació, es detallen els títols de les notes de premsa del 2018:

Notes de Premsa 2018	
2018-001	El Col·legi de Metges de Lleida col·labora amb la Jornada Jesús Montoliu de l'IRBLleida
2018-002	El Bus de la Salut ajuda a prevenir futures malalties arterials a un 68,7% de persones amb factors de risc
2018-003	Premiades dues comunicacions en l'àmbit de la recerca clínica-bàsica de grups de la UdL i l'IRBLleida a la Jornada d'Iniciatives, Innovació i Recerca organitzada
2018-004	La corredoria d'assegurances AsurBrok renova per tercer any la seva col·laboració amb l'IRBLleida
2018-005	L'empresa de decoració Navrat Llar s'incorpora al grup d'empreses col·laboradores de l'IRBLleida
2018-006	L'IRBLleida organitza una exposició fotogràfica amb motiu del Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència formada per imatges de les professionals que integren la institució
2018-007	SEUR col·labora per primera vegada amb l'IRBLleida
2018-008	L'empresa ATT Assessors de Balaguer renova la seva col·laboració amb l'IRBLleida
2018-009	Messer i l'IRBLleida renoven la seva col·laboració per a impulsar la investigació biomèdica
2018-010	La Fundació Dexeus Dona beca un projecte de l'IRBLleida per la recerca en càncer d'endometri
2018-011	Investigadors lleidatans busquen noves estratègies terapèutiques en el tractament de l'atàxia de Friedreich
2018-012	El cervell reconeix el contingut emocional dels 'Emojis'
2018-013	Identifiquen biomarcadors que augmenten el risc cardiovascular en pacients amb malaltia renal crònica
2018-014	La XVIII Jornada d'actualització sobre Factors de Risc de la Malaltia Vasculat debat sobre la influència de les diferències socioeconòmiques en l'impacte sobre la salut
2018-015	Investigadors lleidatans alerten d'una falta de diagnòstic precoç de la malaltia pulmonar obstructiva crònica
2018-016	Investigadores del IRBLleida identifiquen un potencial biomarcador en la progresió de la aterosclerosi en pacients con enfermedad renal crónica
2018-017	L'IRBLleida fomenta la vocació científica als estudiants de Batxillerat
2018-018	Una recerca de l'IRBLleida i la UdL identifica 4 variants genètiques que demostren una connexió entre la personalitat i els trastorns mentals
2018-019	Una artista lleidatana vol recaptar fons per a la recerca en càncer de còlon de l'IRBLleida
2018-020	Un equip d'investigadors lleidatans descriu per primera vegada la salut del son dels catalans mitjançant dades de l'Enquesta de salut de Catalunya
2018-021	Vint donant de Lleida visitaran l'IRBLleida en el marc del programa de la Fundació La Marató de TV3
2018-022	Un model liderat per investigadors lleidatans sobre estratègies en cribratge de càncer de mama rep la valoració més alta entre 18 propostes de tot el món
2018-023	L'IRBLleida ofereix una jornada d'actualització en recerca a professors d'ensenyament secundari de l'àrea de ciències

Tipus de mitjà

Aquestes notes de premsa (NdP) han resultat en un total de **350 impactes** a la premsa, que es divideixen en:

- Web (52%)
- Diari (42%)
- TV (4%)
- Ràdio (2%)

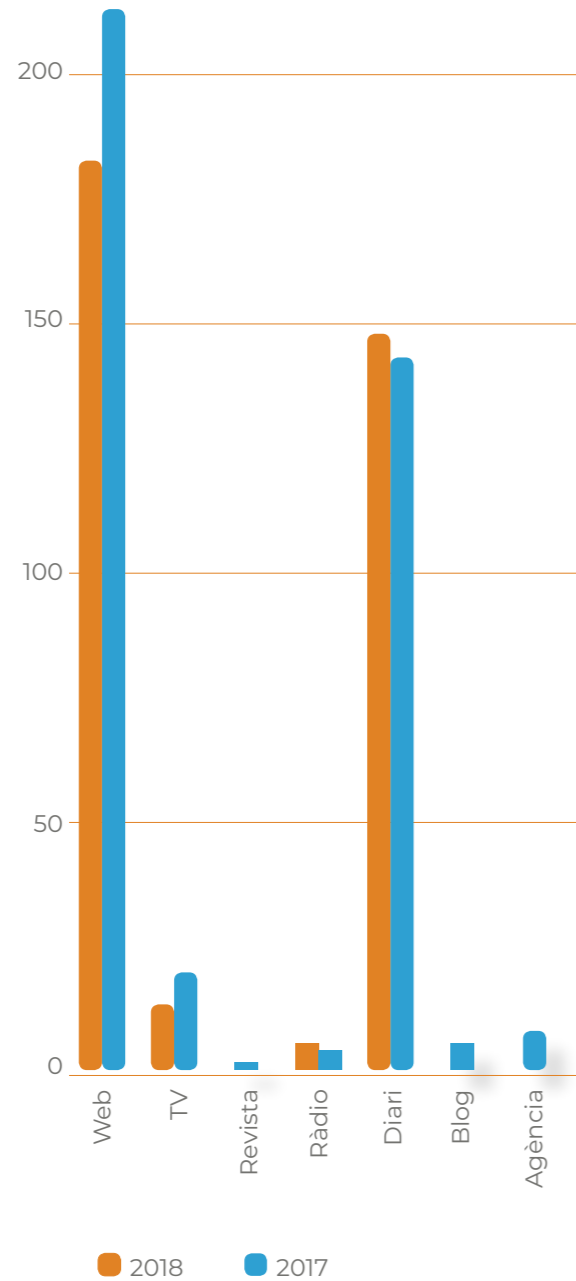

Notes de Premsa 2018

2018-024	Un estudi multicèntric amb participació lleidatana segueix per primera vegada pacients amb ictus transitori durant 5 anys
2018-025	El Bus de la Salut, guardonat per l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears
2018-026	L'artista Maribel Mòdol recapta 1.200€ per a la recerca en càncer de còlon de l'IRBLleida
2018-027	Investigadors de la UdL i l'IRBLleida conclouen que el tractament per a l'apnea del son és efectiu en la reducció de la mortalitat
2018-028	Identifiquen un nou mecanisme que senyalitza lesions en l'ADN
2018-029	Cinc dermatòlegs i investigadors de Lleida participen en la campanya Euromelanoma 2018 sobre càncer de pell
2018-030	Enginyers Lleida col·labora amb l'IRBLleida en un projecte per corregir el Trastorn Límit de Personalitat amb l'esport
2018-031	Dermatòlegs de Lleida fan revisions de manera gratuïta a socis i treballadors de Fruits de Ponent per prevenir el càncer de pell
2018-032	Investigadors lleidatans descobreixen una nova funció d'una proteïna que ajudaria a diagnosticar l'esclerosi lateral amiotròfica
2018-033	Un grup de donants de Lleida visiten l'IRBLleida en el marc del programa de la Fundació La Marató de TV3
2018-034	Les gerències territorials Lleida i Alt Pirineu i Aran, Gestió de Serveis Sanitaris i l'IRBLleida impulsen la recerca a l'atenció hospitalària i primària
2018-035	L'investigador lleidatà Oriol Yuguero, guardonat amb una ajuda a la recerca per estudiar la severitat de les lesions cerebrals en traumatismes cranioencefàlics
2018-036	Un estudi relaciona la presència d'alteracions de la funció pulmonar amb un millor pronòstic dels pacients amb síndrome coronària aguda
2018-037	La Diputació de Lleida, la Gerència Territorial de Lleida i Alt Pirineu i Aran i l'IRBLleida s'uneixen en la promoció de la recerca biomèdica de Lleida
2018-038	La millora en el diagnòstic precoç, les alteracions del son i el tractament de l'Alzheimer centren diverses investigacions de l'@IRBLleida_Info
2018-039	Lleida s'uneix contra el càncer de mama en una nova edició de Mamapop
2018-040	Demostren la importància de l'adhesió a la dieta mediterrània en adults amb diabetis tipus 1
2018-041	Investigadors lleidatans estudien la influència de factors com la memòria i la planificació en la qualitat de vida dels pacients amb trastorn bipolar
2018-042	El son és el gran oblidat de la salut humana
2018-043	Investigadors lleidatans relacionen la diabetis i la funció pulmonar
2018-044	L'Institut de Salut Carlos III finança 9 projectes nous de recerca de l'IRBLleida
2018-045	L'IRBLleida incorpora un nou investigador que utilitza el model de la mosca del vinagre per entendre malalties humanes
2018-046	La vacuna antigripal reduiria la gravetat d'aquesta malaltia en pacients vacunats que s'han contagiat
2018-047	Una recerca de l'IRBLleida i la UdL mostra la vulnerabilitat de les persones amb emocionalitat negativa
2018-048	La 'Cursa de la Dona' entrega 3.100,50 euros a l'IRBLleida
2018-049	L'Hospital Universitari Arnau de Vilanova publica un estudi pioner sobre la qualitat assistencial a la Unitat de Reanimació d'Urgències
2018-050	Investigadors lleidatans creen el primer programa automàtic per mesurar els vasos sanguinis petits que irriguen les artèries

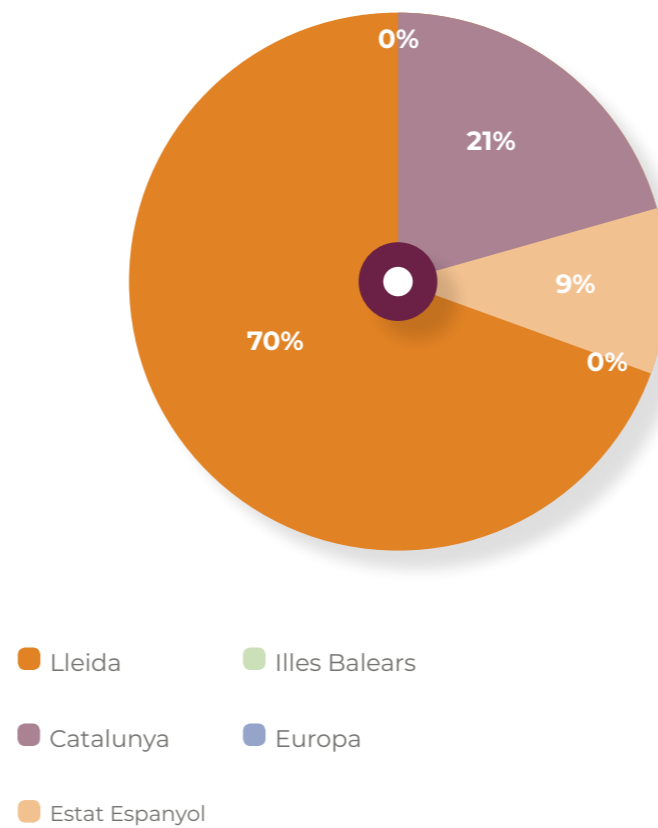
A més de l'enviament de les notes de premsa, també es fa un recull de premsa amb les repercussions de les notes enviades.

Pel que fa la comparativa amb l'any anterior, es veu que cal potenciar més mitjans com la televisió i la ràdio.

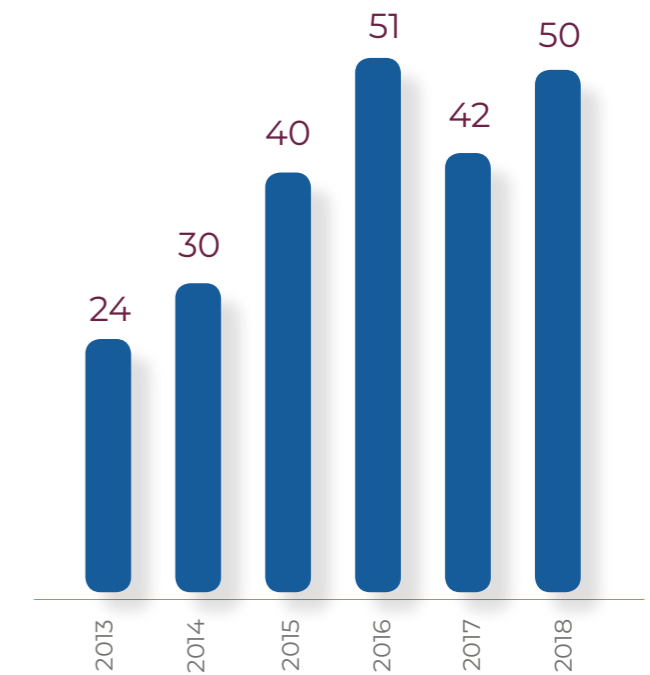
Abast de l'Impacte

Des del punt de vista de l'abast de l'impacte, les notícies generades tenen molt impacte a Lleida. Un dels objectius dels propers anys serà ampliar l'abast, sobretot per arribar a Europa.

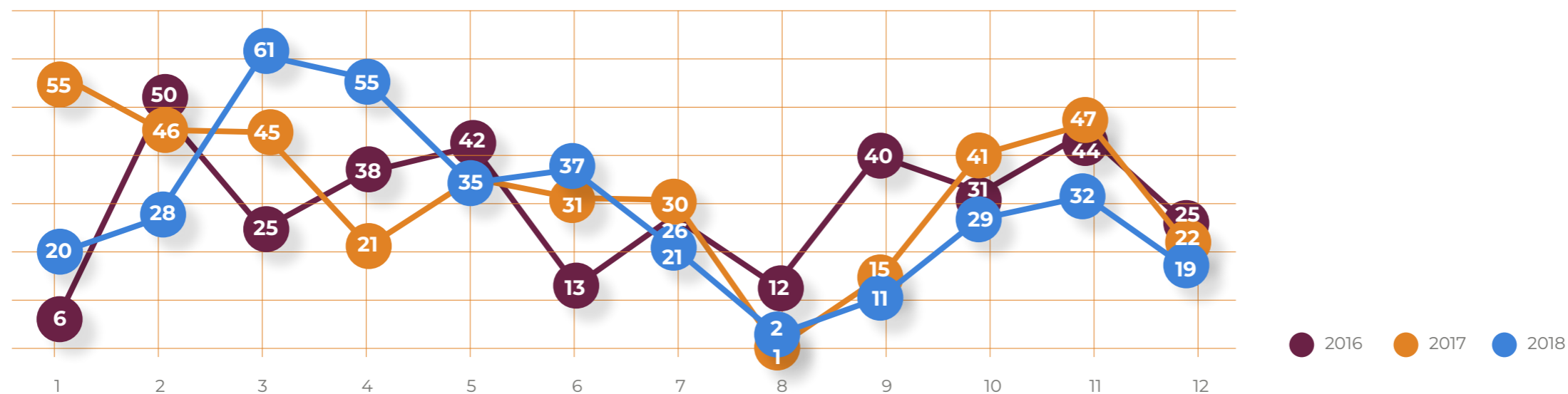
Comparatives

L'any 2018 s'han emès 8 notes de premsa més respecte l'any 2017. Es manté en la línia dels darrers anys.

Impactes de premsa mensuals

Globalment, l'any 2018 ha suposat un lleuger descens dels impactes de premsa respecte l'any anterior (389 impactes 2017 vs 350 impactes 2018).

Impactes/Mes									
Mesos	2013	2014	2015	2016	2017	2018	% augment 2016-2015	% augment 2017-2016	% augment 2018-2017
1	8	28	9	6	55	20	-33%	817%	-64%
2	17	24	11	50	46	28	355%	-8%	-39%
3	4	40	20	25	45	61	25%	80%	36%
4	19	4	17	38	21	55	124%	-45%	162%
5	46	10	25	42	35	35	68%	-17%	0%
6	18	10	2	13	31	37	550%	138%	19%
7	16	24	26	26	30	21	0%	15%	-30%
8	14	34	23	12	1	2	-48%	-92%	100%
9	17	23	13	40	15	11	208%	-63%	-27%
10	2	32	29	31	41	29	7%	32%	-29%
11	20	31	15	44	47	32	193%	7%	-32%
12	4	38	21	25	22	19	19%	-12%	-14%
Total general	185	298	211	352	389	350	67%	11%	-10%

b. Xarxes socials

Twitter

	2016	2017	2018	Comparativa
Seguidors	1.267	1.530	1.820	+290
Tuits	2.241	3.221	4.712	+1.491
Seguint	847	984	1.027	+43

La xarxa social Twitter presenta un grup important de seguidors, que creix cada any.

Estadístiques per mesos

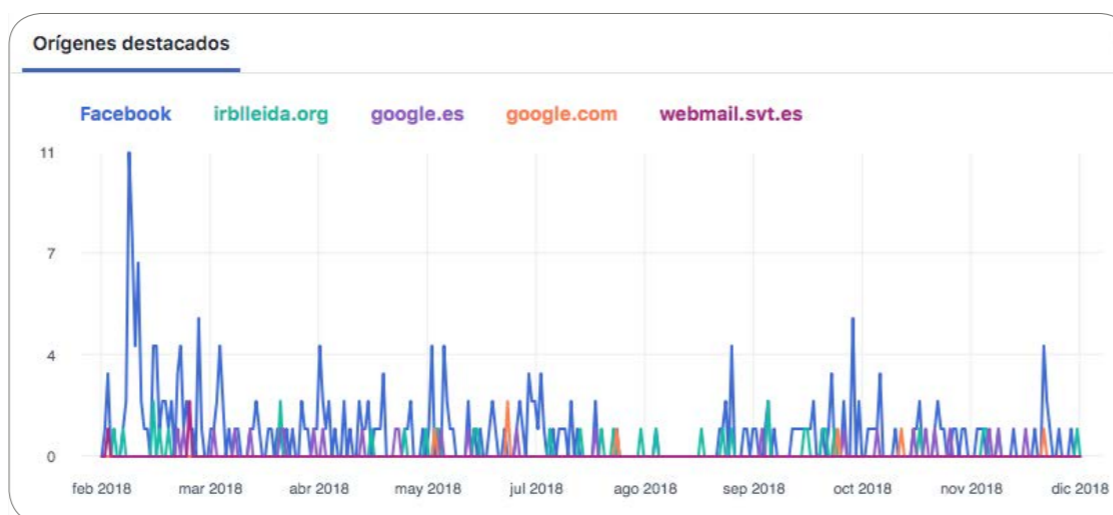
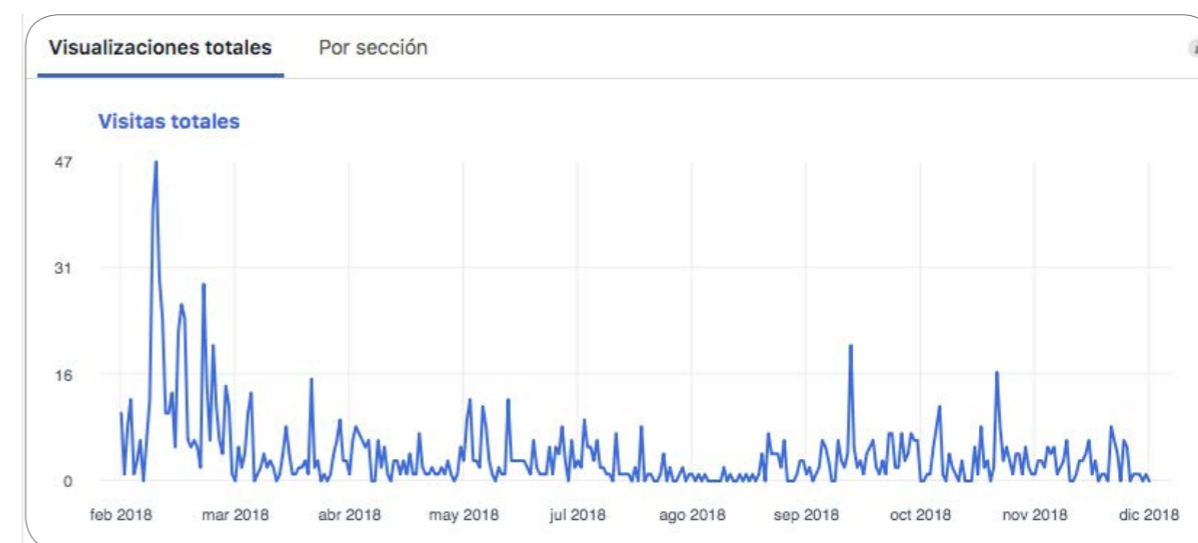
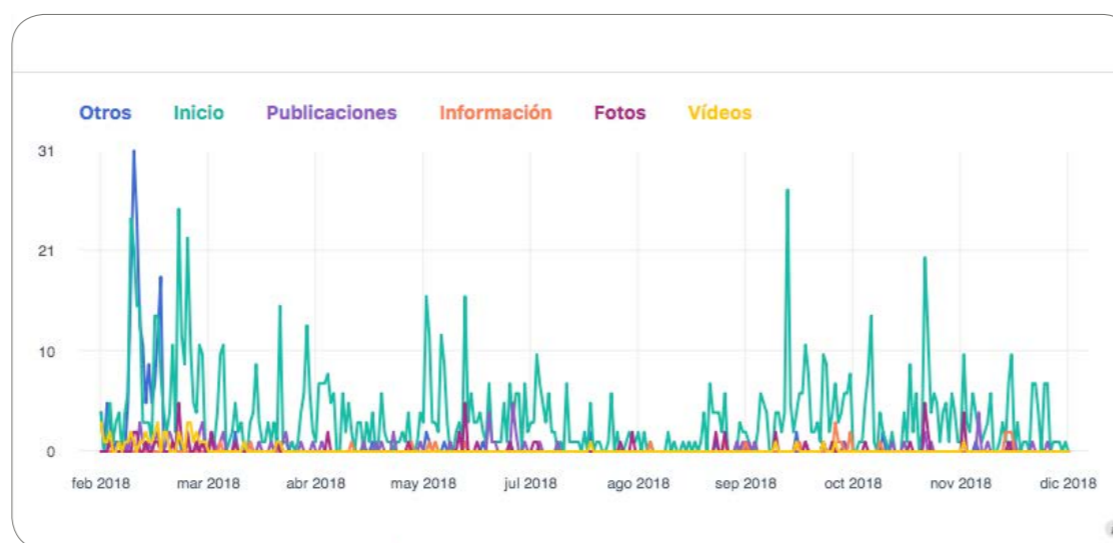
MESOS	TUITS	IMPRESSIONS TUIITS	VISITES	MENCIONS	NOUS SEGUIDORS
GENER	35	26.800	875	47	18
FEBRER	38	25.000	1.213	82	25
MARÇ	48	37.200	2.023	93	36
ABRIL	41	41.300	1.307	98	18
MAIG	42	38.900	1.284	93	24
JUNY	25	22.600	765	120	17
JULIOL	23	17.400	682	107	17
AGOST	0	4.579	373	44	18
SETEMBRE	42	19.400	721	76	23
OCTUBRE	49	34.400	893	136	22
NOVEMBRE	52	35.300	1.077	184	31
DESEMBRE	17	20.400	749	58	27

Facebook

El 2018 s'ha posat en marxa la pàgina de Facebook. S'ha creat una animació per la portada, perquè no sigui una pàgina estàtica.

La pàgina compta amb 172 seguidors. Totes les notícies es publiquen a les xarxes socials i també es comparteixen d'altres informacions.

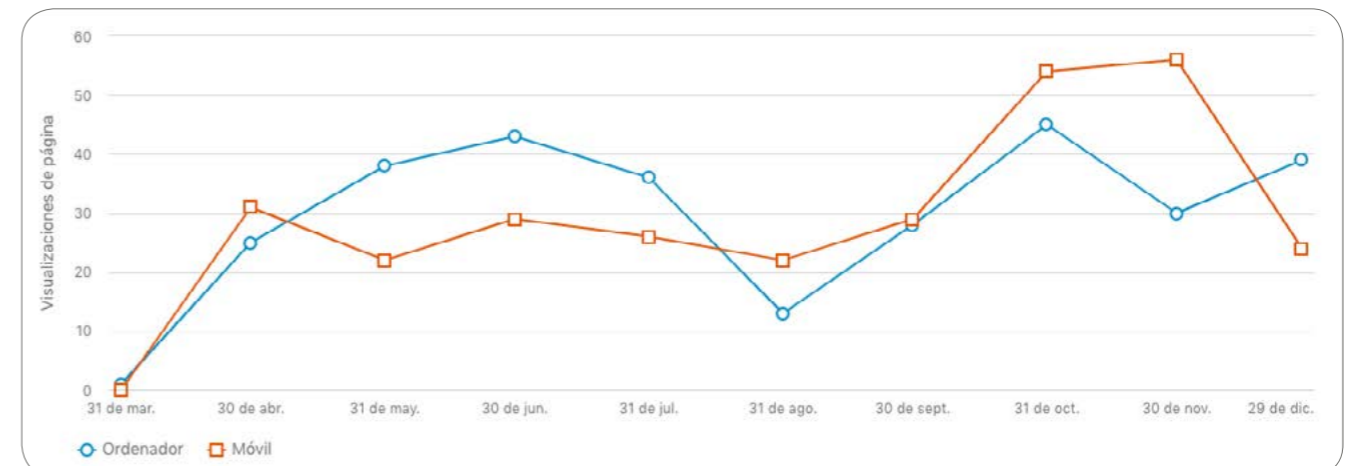
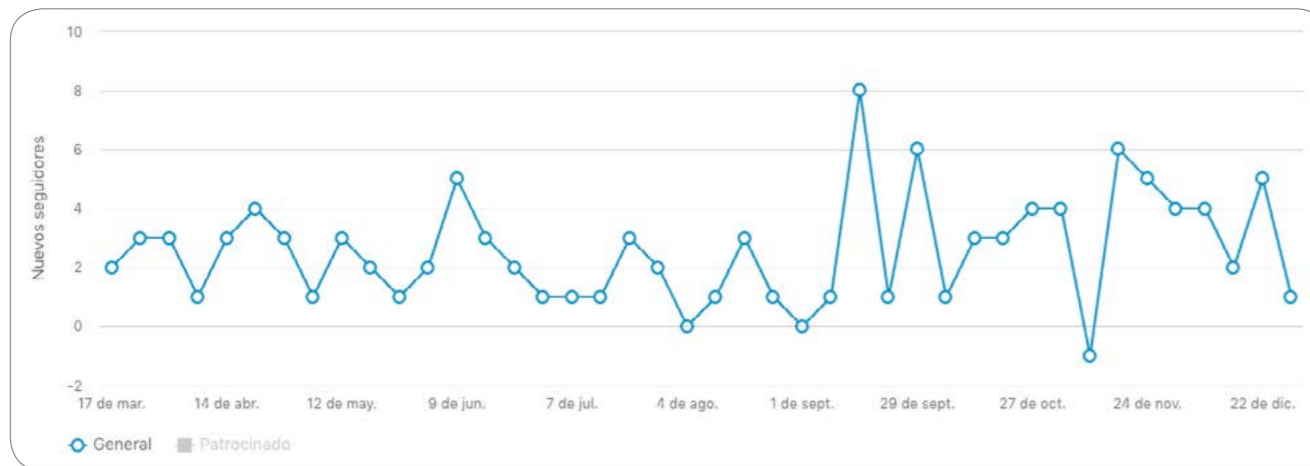

LinkedIn

La xarxa social LinkedIn compta amb una pàgina d'empresa de l'Institut de Recerca Biomèdica Fundació Dr. Pifarré amb 428 seguidors, 144 seguidors més que el 2017.

(<https://www.linkedin.com/company/institut-de-re-erca-biom-dica-de-lleida>).

La pàgina es va crear el 2016 i cal treballar en ella per aconseguir les xifres d'altres centres de recerca.

Características de los visitantes

Intervalo de tiempo: 3 de abr. de 2018 - 29 de dic. de 2018 Datos para: Función

Funciones principales

Función	Visitantes	% de visualizaciones
Investigación	64	16,12%
Educación	56	14,11%
Desarrollo empresarial	33	8,31%
Servicios sanitarios	28	7,05%
Operaciones	22	5,54%
Administración	21	5,29%
Ingeniería	21	5,29%
Marketing	18	4,53%
Ventas	18	4,53%
Medios de comunicación	16	4,03%

Características de los seguidores

Datos para: Ubicación

Ubicaciones principales

Ubicación	Seguidores	% de seguidores
Reus y alrededores, España	161	35,78%
Barcelona y alrededores, España	127	28,22%
Tarragona y alrededores, España	33	7,33%
Lleida, España	24	5,33%
Madrid y alrededores, España	17	3,78%
Valencia y alrededores, España	11	2,44%
Huesca, España	6	1,33%
Pamplona y alrededores, España	5	1,11%
London, Reino Unido	4	0,89%
Bilbao y alrededores, España	3	0,67%

Pàgina web i blog

Aquest any 2018 s'ha posat en marxa el blog de l'IRBLleida. Es tracta d'un blog impulsat per investigadors en formació en què s'explica quina recerca porten a terme. El projecte està liderat per la Maite Caus i el Fernando Santamaría. L'enllaç al blog és: <https://irblleida.wordpress.com/>

Estadístiques 2018

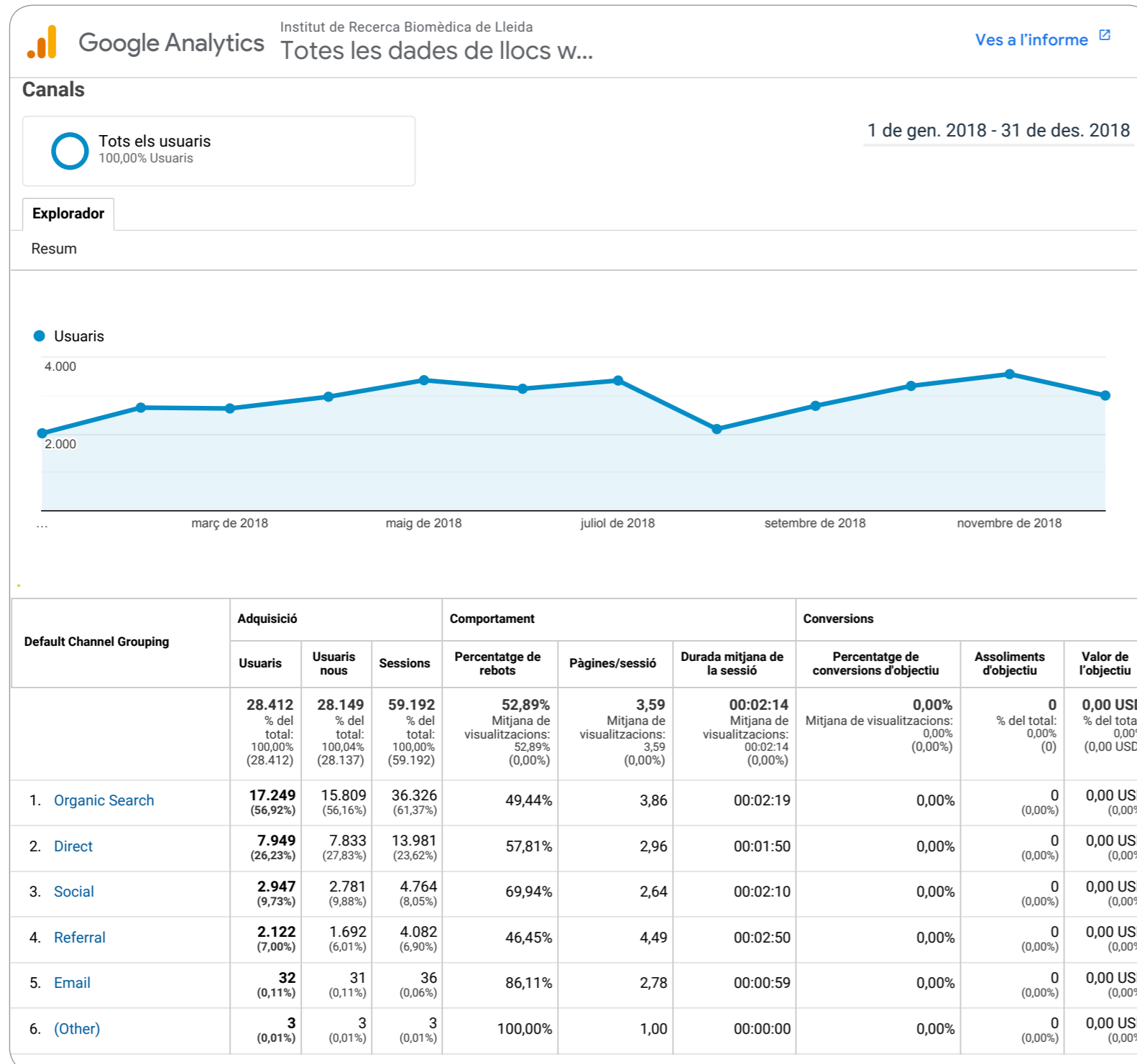
Visites	1.621
Visitants	726
Visites per visitant	2,23
Entrades publicades	15

Visitants	726
Visites per visitant	2,23
Entrades publicades	15

Entre els mesos de desembre de 2017 i gener 2018, es va llançar la pàgina web nova de l'IRBLleida.

L'any 2018 s'ha anat completant la pàgina web amb noves incorporacions com vídeos institucionals o formularis on-line a les pàgines dels serveis científico-tècnics.

Es fa seguiment de les estadístiques de la pàgina web www.irbllleida.cat a través de Google Analytics. Per manca de temps no és pot fer un anàlisi mensual de les visites, que és com ofereix aquest servei les estadístiques. Es fa un anàlisi comparatiu del 2018 i el 2017, en que es veu l'increment de visites a la pàgina web.

d) Altres

S'han fet altres accions de comunicació externa per donar a conèixer la tasca de l'IRBLleida.

- Col·laboració periòdica amb Lleida TV, en què investigadors i investigadores de l'IRBLleida expliquen les seves recerques al programa Magazine. És una oportunitat per donar conèixer la recerca que es fa a Lleida.
- Campanya de difusió de la Setmana Tècnica de l'Institut Torrevicens, en què diferents professionals de l'IRBLleida van fer xerrades sobre sortides professionals.
- Exposició de fotografies de les dones que integren l'IRBLleida amb motiu del Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència
- Difusió i col·laboració en la 6a Cursa de la Dona Nayox
- Col·laboració en la gestió del disseny de la memòria 2017 de l'IRBLleida.

Activitat investigadora

Dades globals sobre producció científica
Producció científica d'àrees i grups
Dades globals sobre finançament
Altres indicadors de recerca

Activitat investigadora

Dades globals sobre producció científica

Qualitat científica

L'any 2018 els investigadors de l'IRBLleida han produït un total de 299 publicacions científiques, d'aquestes 251 són publicacions originals, 27 articles de revisió, 8 cartes i 13 editorials.

Tipus de publicació	Publicacions	Indexades JCR	IF acumulat (JCR)
Article científic	251	230	1067,37
Review	27	22	78,87
Editorial Material	13	12	41,19
Letter	8	8	40,32
Total	299	272	1227,74

Taula 1. Producció científica 2018. Nombre de publicacions i factor d'impacte (IF) acumulat, segons Journal Citation Report de 2017.

Publicacions segons tipologia 2018

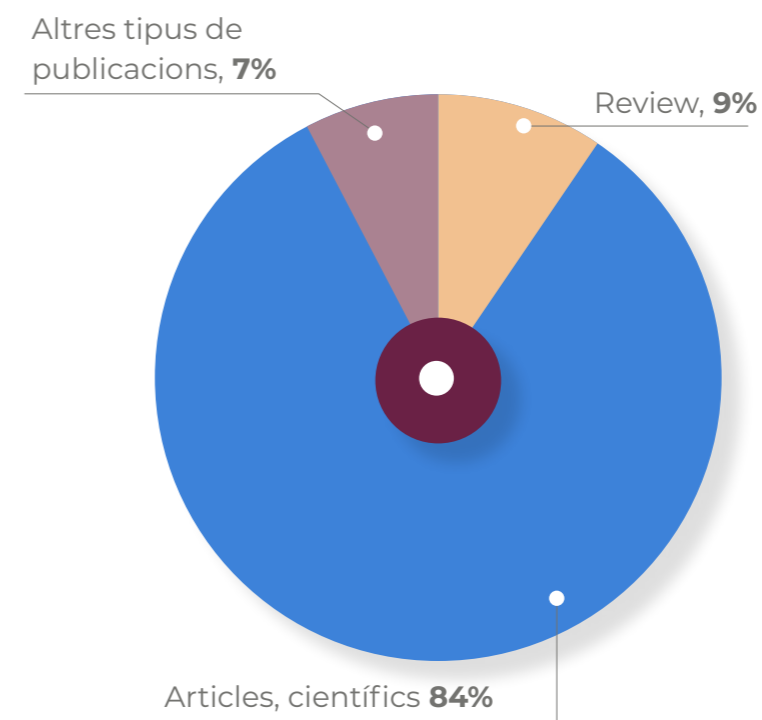

Figura 1. Producció científica en percentatge de publicacions segons tipologia (article, revisió i altres tipus de publicacions (sense incloure *meeting abstracts*)).

Del total de publicacions indexades, el 51% pertany al primer quartil de l'especialitat (139 publicacions) i el 25% al segon quartil (67 publicacions). Aquest fet representa que el 76% de la producció científica de l'IRBLleida s'ha realitzat en les millors revistes de l'especialitat.

Distribució per quartils

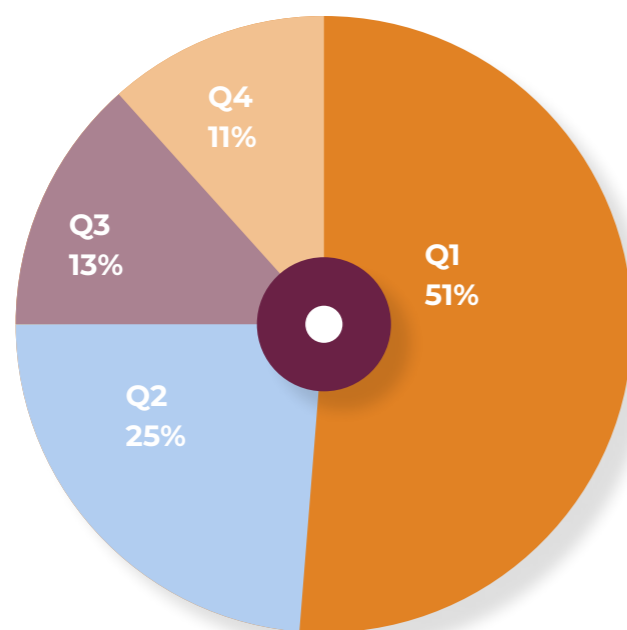

Figura 2. Producció científica de 2018 per quartils d'especialitat. Percentatge de publicacions per quartil (Q).

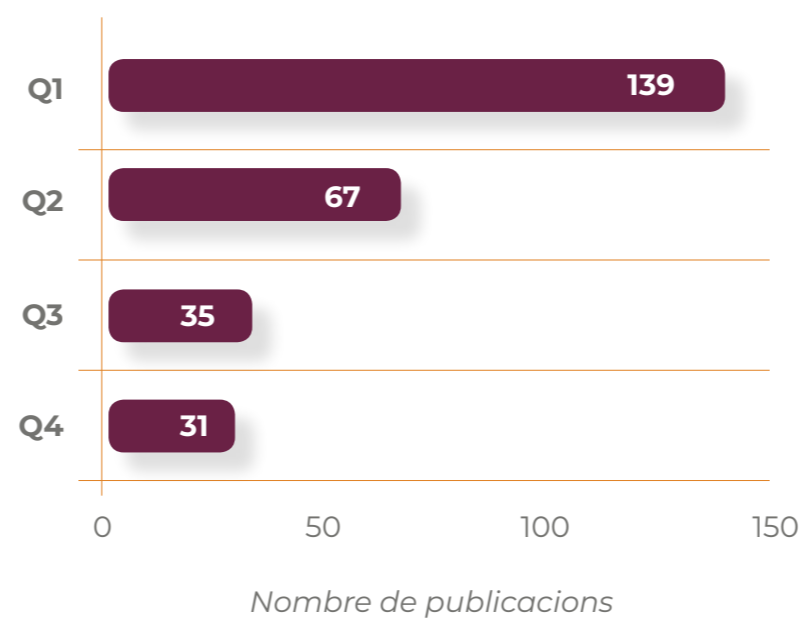

Figura 3. Nombre total de publicacions científiques per quartil d'especialitat (Q).

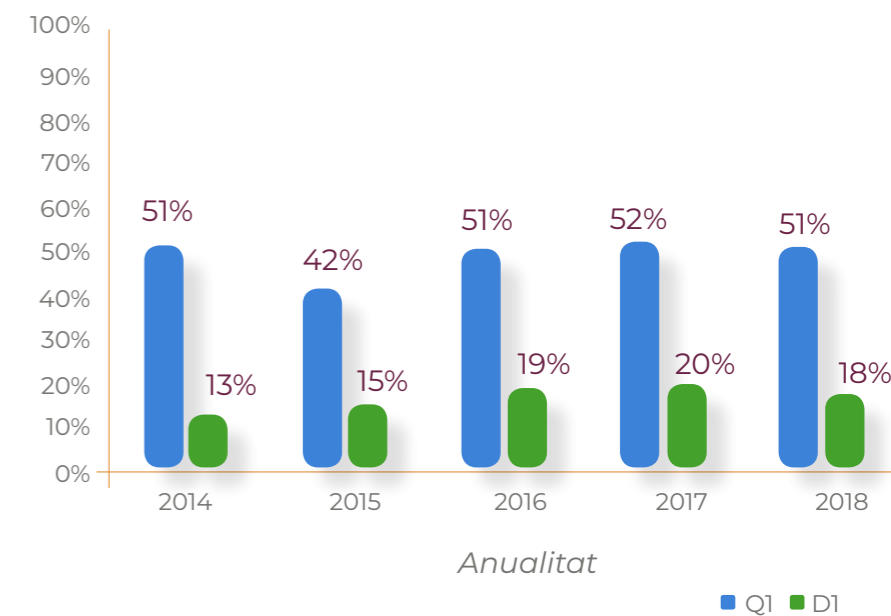

Figura 4. Evolució de quartils i decils

El 2018 han augmentat el factor d'impacte acumulat i el nombre de publicacions, mentre que el factor d'impacte mitjà augmenta molt lleugerament respecte els dos darrers anys. Les figures 5 i 6 mostren l'evolució de la producció científica en els darrers 5 anys, tenint en compte que s'han eliminat els articles en consorci i els *meeting abstracts* publicats del còmput de producció científica de totes les anualitats.

Evolutiu de publicacions

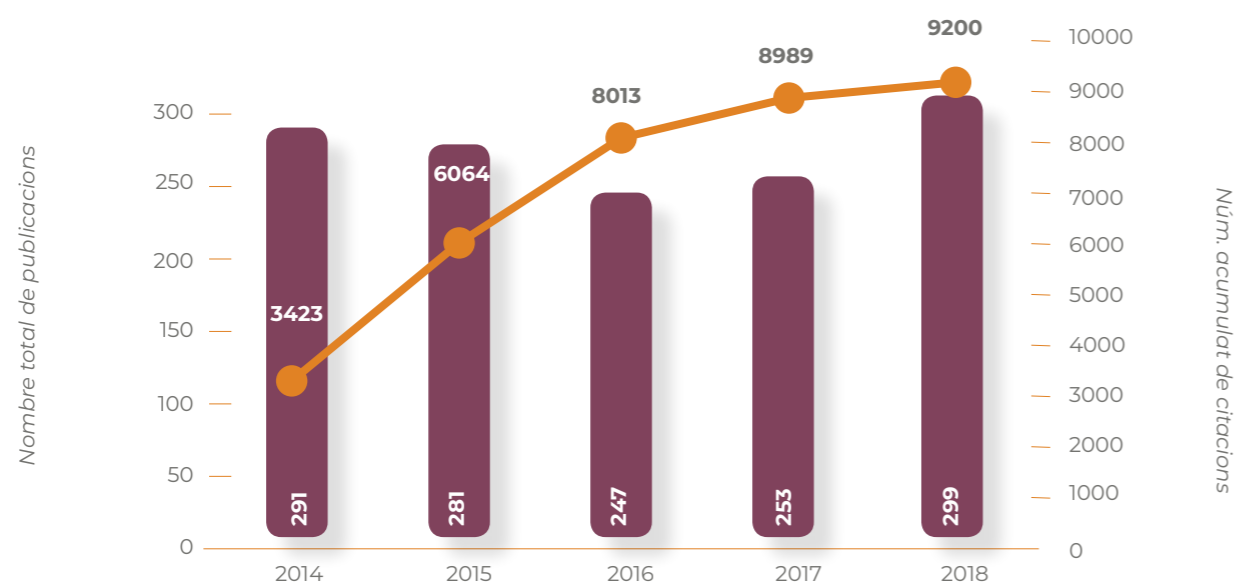

Figura 5. Nombre total de publicacions en els últims 5 anys, sense tenir en compte els meeting abstracts publicats ni publicacions en consorci, segons indicacions de l'ISCIII. La línia taronja indica el nombre acumulat de citacions per anualitat.

Evolutiu del factor d'impacte JCR

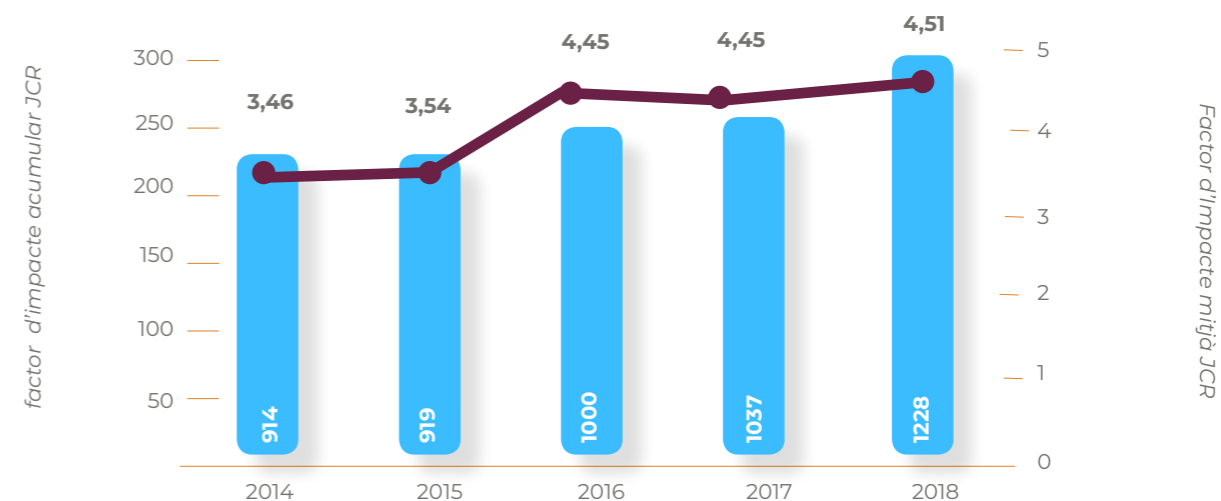

Figura 6. Evolució del Factor d'Impacte (FI) acumulat (barres) i mitjà (punts), El FI de 2018 s'ha calculat segons Journal Citation Report de 2017.

El 47% de les publicacions del 2018 han estat liderades per investigadors de l'IRBLleida (Fig. 7), entenent lideratge com a primer i/o últim autor o *corresponding*. El 53% restant correspon a publicacions en què els investigadors de l'IRBLleida participen en l'equip investigador.

Lideratge en publicacions 2018

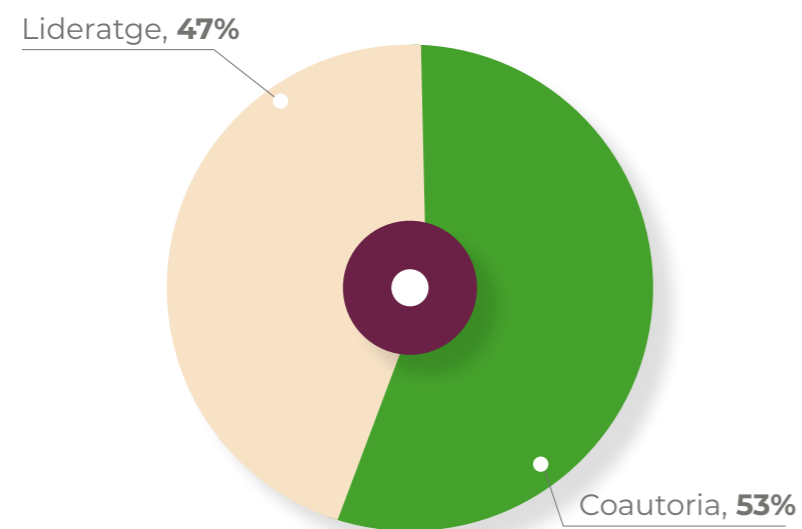

Figura 7. Distribució de les publicacions de 2018 segons lideratge de investigadors de l'IRBLleida.

Col·laboració publicacions 2018

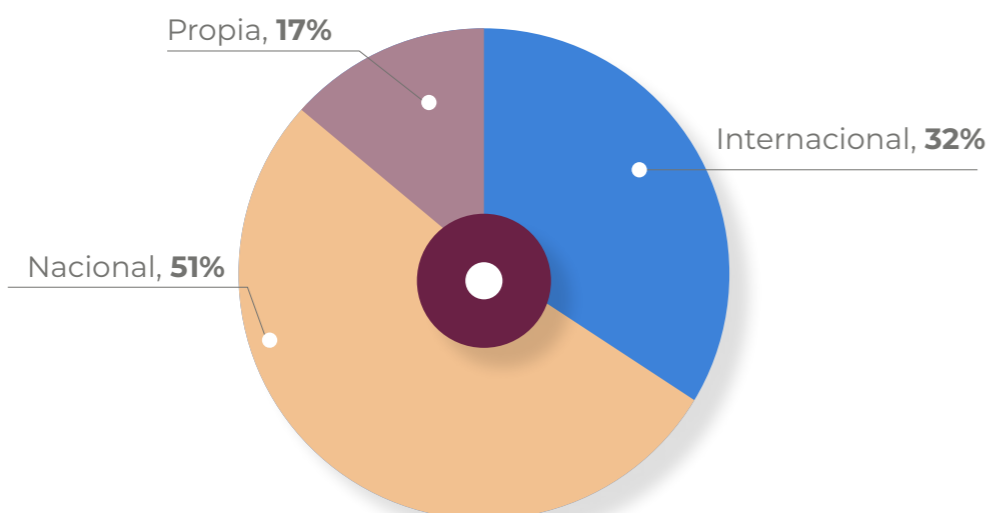

Figura 8. Distribució de les publicacions de 2018 segons el tipus de col·laboració. Col·laboració amb investigadors internacionals, nacionals o pròpia, si tots els autors són afiliats a l'IRBLleida.

Àmbit d'impacte de les publicacions

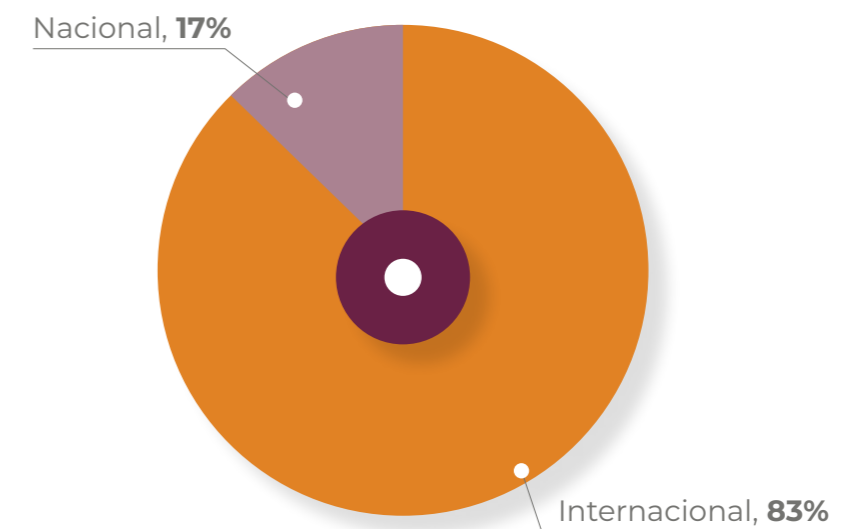

Figura 9. Distribució de les publicacions científiques de 2018 segons l'àmbit nacional o internacional de la revista.

Guies de pràctica Clínica 2018

Les guies de pràctica clínica publicades durant l'any 2018 per investigadors adscrits a l'IRBLleida han estat 15. Aquestes guies poden ser tipus document o tipus de article científic.

Tipus de document	Títol	Investigador IRBLLEIDA	Grup de Recerca	Impacte
Article	Recommendations for biomarker testing in epithelial ovarian cancer: a National Consensus Statement by the Spanish Society of Pathology and the Spanish Society of Medical Oncology (10.1007/s12094-017-1719-x).	Xavier Matias-Guiu	Patologia Oncològica	Internacional
Article	SEOM clinical guidelines for endometrial cancer 2017. (10.1007/s12094-017-1809-9)	Xavier Matias-Guiu	Patologia Oncològica	Internacional
Article	Recomendaciones de "no hacer" en el tratamiento de los pacientes críticos de los grupos de trabajo de la Sociedad Española de Medicina Intensiva, Crítica y Unidades Coronarias (SEMICYUC) (10.1016/j.medin.2018.04.001)	Jesús Caballero	Medicina Intensiva	Internacional
Article	Joint EFLM-COLABIOCLI Recommendation for venous blood sampling (10.1515/cclm-2018-0602).	Mercè Ibarz	Indicadors i especificacions de la qualitat en el laboratori	Internacional
Article	WITHDRAWN: International Society of Gynecological Pathologists (ISGyP) Endometrial Cancer Project: Guidelines From the Special Techniques and Ancillary Studies Group. (10.1097/PGP.0000000000000496)	Xavier Matias-Guiu	Patologia Oncològica	Internacional
Guia Clínica	Guia per a l'ús de les teràpies biològiques en les malalties reumàtiques	Lluís Roselló	Fonaments biològics dels trastorns mentals	Regional
Guia Clínica	Guía de pràctica clínica per al tractament psicològic del trastorn de la conducta alimentaria	Laura Bosa	Fonaments biològics dels trastorns mentals	Regional
Article	Laboratory sample stability. Is it possible to define a consensus stability function? An example of five blood magnitudes	Mercè Ibarz	Indicadors i especificacions de la qualitat en el laboratori	Internacional
Guia Clínica	Guía de pràctica clínica el tractament psicològic del trastorn obsessiu compulsiu (10.1515/cclm-2017-1189)	Salvador Gallart	Neurocognició, psicobiologia de la personalitat i genètica de la conducta	Regional
Guia Clínica	Guia clínica assistencial per al maneig del pacient hospitalitzat en tractament anticoagulant oral	Cristina Marzo	Recerca clínica i exp. en patologia digestiva i hematològica	Regional
Guia Clínica	Procediment d'actuació en els pacients amb disfàgia orofaríngia	Luís Brieva	Neuroimmunologia	Regional
Guia Clínica	Protocolo de tratamiento con Alectuzumab	Luís Brieva	Neuroimmunologia	Nacional
Guia Clínica	Protocolo de tratamiento con Natalizumab	Luís Brieva	Neuroimmunologia	Nacional
Guia Clínica	Protocolo de tratamiento con Rituximab	Luís Brieva	Neuroimmunologia	Nacional
Article	Delirium in adult cancer patients: ESMO Clinical Practice Guidelines	Eva Barallat	Grup de Recerca de Cures de Salut	Internacional

Taula 2. Relació de guies de pràctica clíniques publicades l'any 2018.

Tesis dirigides per investigadors de l'IRBLleida al 2018

Durant l'any 2018 s'han defensat 11 tesis doctorals dirigides per investigadors de l'IRBLleida (veure la taula 3).

Doctorand	Títol	Director/s	Grup
Marta Crespí	Implicació dels canals de calci de tipus T en la regulació de l'autofàgia en el glioblastoma multiforme	Carles Cantí i Judit Herreros	Senyalització cel·lular per calci
Maria Alba Dosil	Estudi del paper d'E2F-1 i Ciclina D1 en tumors sòlids deficients per PTEN i avaluació de teràpies dirigides	Xavier Dolcet i Xavier Matias-Guiu	Patologia Oncològica
Irene Pradas	Effect of aging and methionine restriction on rat tissue metabolomic profiles	Mariona Jové i Reinald Pamplona	Fisiopatologia Metabòlica
Enrique Sánchez	Estudi DMAGE: Diabetes Mellitus and damage caused by Advanced Glycation End-products	Elvira Fernández i Albert Lecube	Grup de recerca traslacional renal i vascular i grup de recerca en Immunologia i Metabolisme
Laura Lahuerta	La implantació de la figura de la infermera primària o referent en una unitat d'oncologia/hematologia pediàtrica a través d'un procés d'investigació - acció participativa	Joan Blanco	GRECS
Maria Viladrosa	Relació de la condició física amb la fragilitat i la por de caure en les persones grans que viuen a la comunitat	Pilar Jurschik	GRECS
Olga Masot	Dehydration in older people institutionalised in nursing homes: prevalence, associated factors and approach	Teresa Botigué	GRECS
Rosa Maria Palma	Eficàcia de la adenosina desaminasa en líquido pleural para diagnosticar tuberculosis. Meta-anàlisis de estudios españoles	Silvia Bielsa i Jose Manuel Porcel	GREBIC
Maria Mercè Pascual	Impacto del Síndrome de Apnea Obstructiva	Ferran Barbé	Grup de recerca traslacional en Medicina Respiratòria
Rosa Purroy	Cardiomiòcits de rata com a model d'Atàxia de Friedreich. Alteracions cel·lulars i aproximacions terapèutiques	Joaquim Ros i Jordi Tamarit	Bioquímica de l'estrès Oxidatiu
Gerard Mauri	La aplicación de la metabolómica en el ataque isquémico transitorio	Francesc Purroy	Neurociències Clínicas

Taula 3. Relació de tesis doctorals defensades durant l'any 2018 a la Universitat de Lleida i dirigides per investigadors de l'IRBLleida.

Producció científica d'àrees i grups

Per elaborar les taules següents, amb el detall de publicacions per àrees i grups de l'IRBLleida s'han tingut en compte les publicacions originals, *letters*, articles de revisió i editorials.

Àrees de Recerca IRBLleida	IF Acumulat JCR	Publicacions
Àrea 1 – Estrès en sistemes biològics	188,0	47
Àrea 2 – Medicina i Terapèutica Experimental	422,0	116
Àrea 3 – Models cel·lulars i moleculars de patologies humanes	80,1	15
Àrea 4 – Neurociències	210,3	49
Àrea 5 – Medicina Clínica	544,8	133
Altres Àrees de Recerca	138,2	49

Taula 4. Distribució de la producció científica 2018 per àrees de recerca. Nombre total de publicacions per àrea i factor d'impacte (IF) acumulat basat en JCR 2017

Nombre de publicacions per àrea de recerca

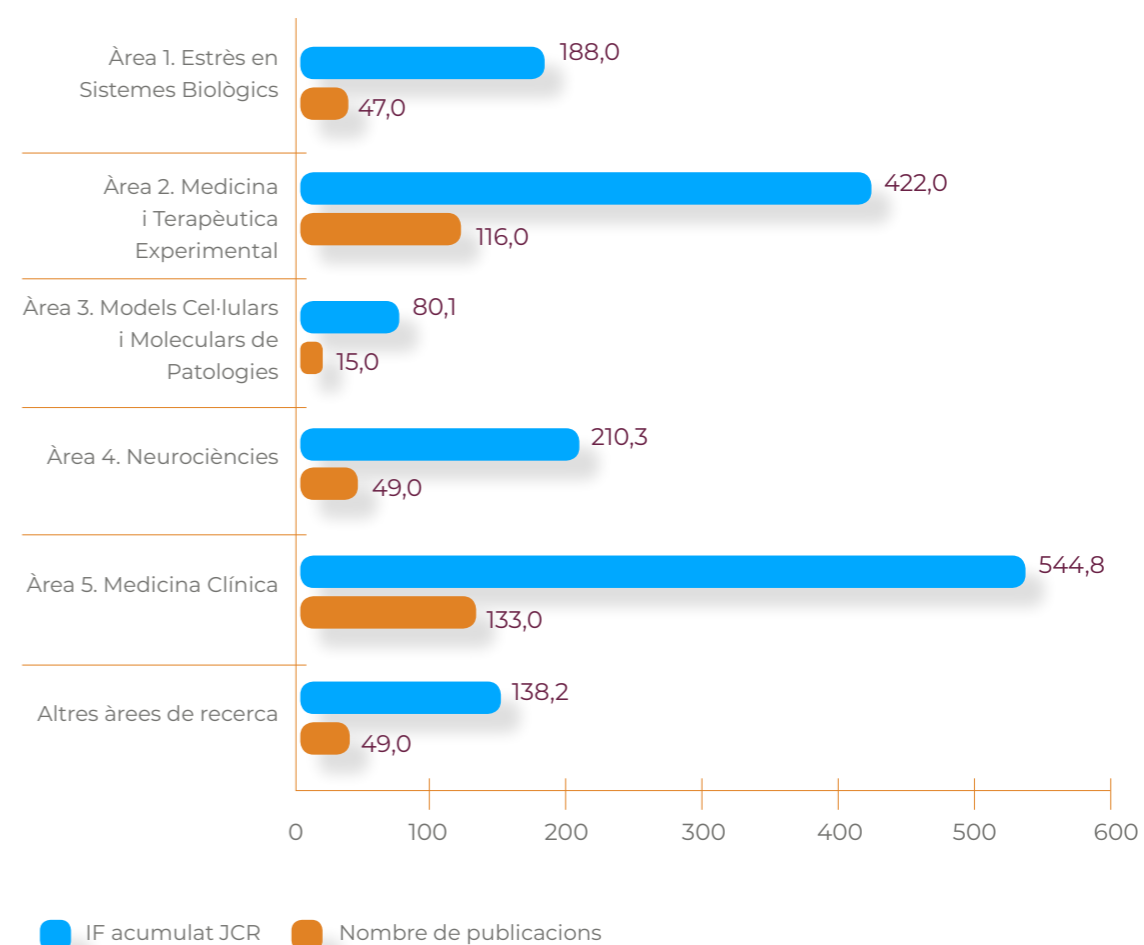

Figura 10. Producció científica 2017 per àrees de recerca. Nombre total d'articles per àrea i IF acumulat per àrea.

Producció científica per grups de recerca

Grups de Recerca	(*) Total publicacions	Publ. JCR en 1r Quartil	Publ. JCR en 1r Decil	IF acumulat (JCR 2017)	(**) IF mitjà (JCR 2017)
Altres línies de recerca	25	9	2	76.5	3.48
Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica	25	13	0	83,0	3.61
Biologia Molecular de Llevats	1	1	0	8.0	8.03
Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu	5	3	0	18,3	6.08
Cicle Cel·lular	10	6	2	35.6	3.95
Cirurgia Endocrina, Bariàtrica i Metabòlica	8	3	1	13.3	2.22
Cirurgia Experimental	9	2	0	20.5	2.56
Epidemiologia Aplicada	17	4	2	35.0	2.50
Farmacoepidemiologia	14	3	1	52.1	4.01
Fisiopatologia Metabòlica	15	12	5	77.6	5.18
Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals	10	3	1	22.0	2.45
Genètica de Malalties Complexes	4	1	0	10.7	2.68
GRECS - Grup de Recerca de Cures de Salut	24	11	4	61.6	3.08
Grup de Recerca de Biomarcadors en Càncer (GReBiC)	26	14	7	179.1	7.46
Grup de Recerca en Immunologia i Metabolisme	18	12	4	80.0	4.70
Grup de recerca translacional vascular i renal	32	20	4	121.5	3.92
Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència	10	2	0	18.7	1.87
Indicadors i especificacions de la qualitat en el laboratori clínic	5	3	1	10.7	3.56
Medicina Intensiva	14	8	3	66.0	4.71
Neurobiologia Evolutiva i del Desenvolupament	1	1	1	3.4	3.40
Neurobiologia Molecular i del Desenvolupament	2	1	0	7.6	3.79
Neurociències Clíniques	19	3	2	132.8	6.99
Neurocognició, psicobiologia de la personalitat i genètica de la conducta	18	3	0	39.1	2.60
Neuroimmunologia	6	2	0	14.7	2.46
Nutrició, Metabolisme i Microbiota en pacients amb insuficiència cardíaca (NUTRIMIC)	1	1	0	3.3	3.28
Patologia Neuromuscular Experimental	2	2	0	7.6	3.81
Patologia Oncològica	33	14	9	144.0	4.80
Recerca Clínica i Experimental en Patologia Digestiva i Hematològica	12	4	1	32.1	2.92
Recerca Translacional en Medicina Respiratòria	36	16	7	158,1	4.79
Senyalització Cel·lular i Apoptosi	2	2	1	18.2	9.11
Senyalització Cel·lular per Calci	3	3	3	26.3	8.78
Senyalització en Llevats	1	0	0	1.1	1.13
Senyalització Oncogènica I Del Desenvolupament	0	0	0	-	-
Unitat de farmacologia	0	0	0	-	-
Unitat de Senyalització Neuronal	1	1	0	5.1	5.08

Taula 5. Producció científica 2018 per grups de recerca. Total de publicacions per grup, i nombre de publicacions en primer decil i primer quartil de JCR. IF mitjà i acumulat basat en JCR 2017.

(*) Cal tenir en compte que les publicacions fruit de col·laboració entre grups, s'han valorat per a tots els grups que en firmen l'autoria.

(**) Calculat respecte les publicacions indexades, no el total de publicacions.

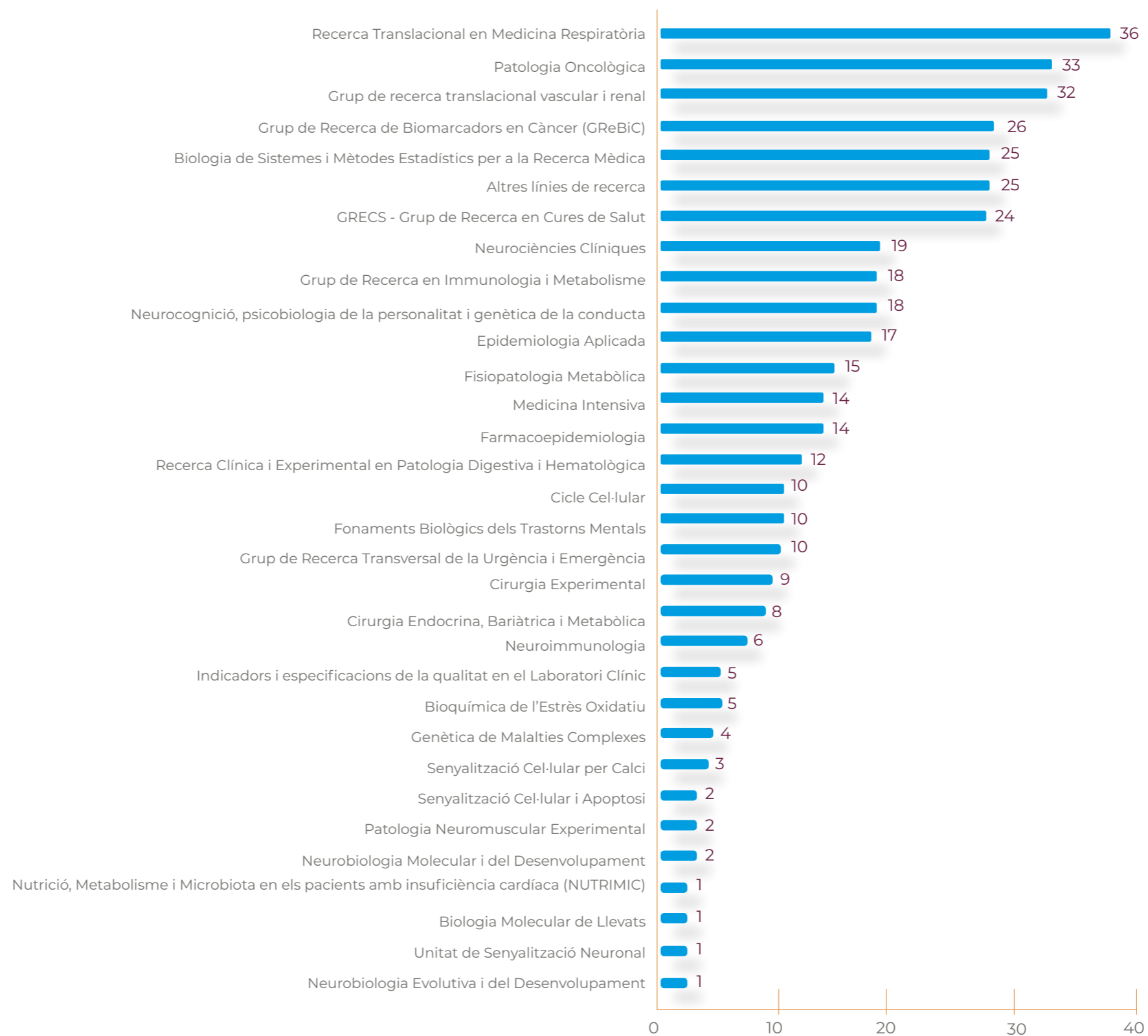
Producció científica 2018**Núm. publicacions per grup de recerca**

Figura 11. Grups de recerca classificats segons el nombre de publicacions científiques el 2018.

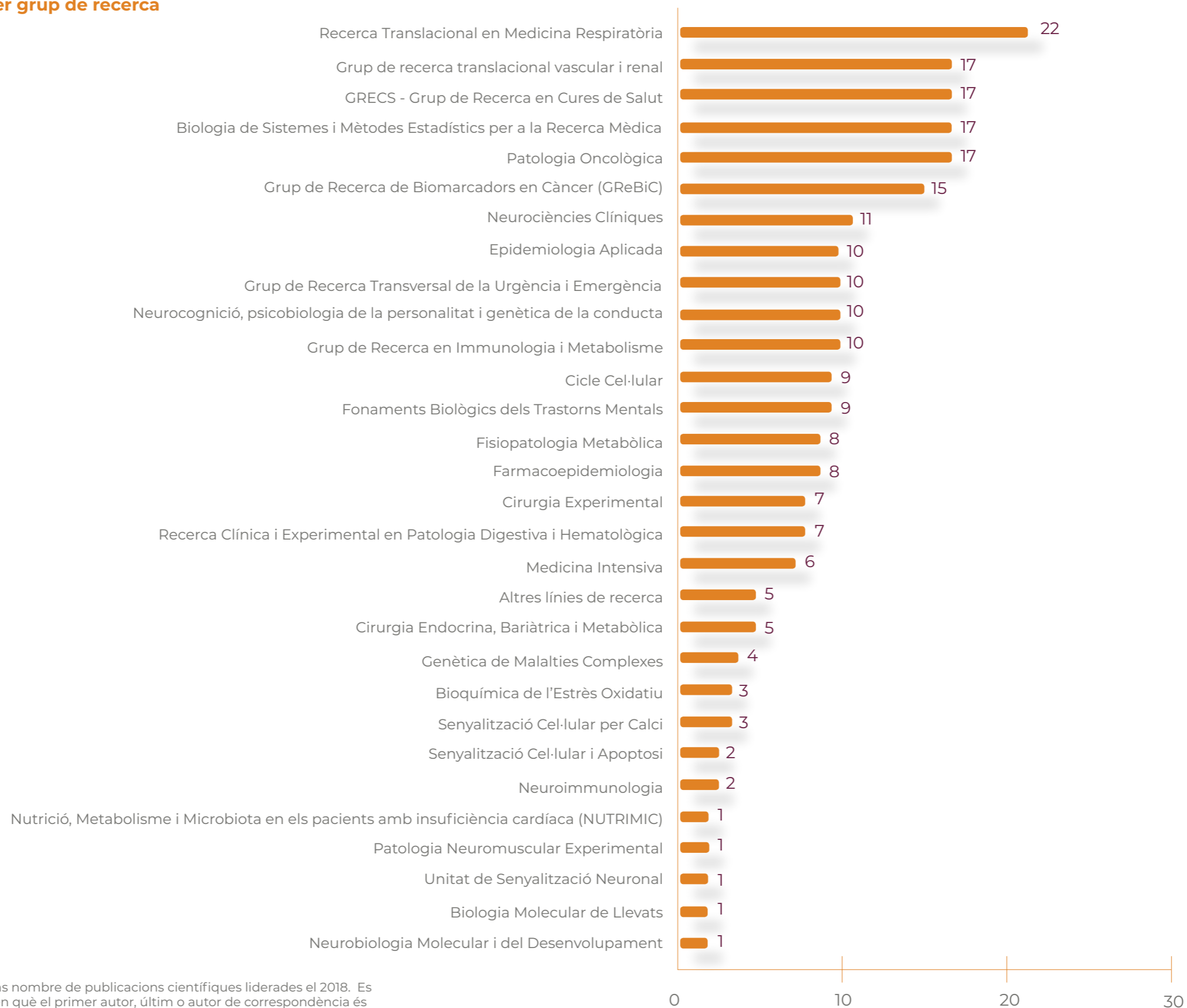
Producció científica 2018**Núm. publicacions liderades per grup de recerca**

Figura 12. Grups de recerca classificats segons nombre de publicacions científiques liderades el 2018. Es consideren publicacions liderades aquelles en què el primer autor, últim o autor de correspondència és un membre del grup de recerca.

Dades globals sobre finançament de projectes de recerca i innovació

Ajuts a la recerca concedits el 2018

Els ajuts concedits a l'IRBLleida a l'any 2018 són 50, per un import total de 3.353.720,73€. La Taula 6 mostra el conjunt de les ajudes rebudes, desglossat en ajuts competitiu nacionals o regionals i ajuts no competitiu.

Ajuts captats	Total (nombre)	Total (€)
Ajuts competitiu regionals	18	742.544,59
Ajuts competitiu nacionals	24	1.952.554,18
Ajuts competitiu internacionals	1	N/R
Ajuts no competitiu	7	701.586,80
Total general	50	3.396.685,57

Taula 6. Total de fons recaptats durant l'any 2018 per ajuts concedits a investigadors de l'IRBLleida. N/R – Import concedit no resultat.

Detall dels diferents ajuts a la recerca concedits el 2018

En les taules següents (8, 9 i 10) desglossem els ajuts competitiu concedits durant l'any 2018 segon la tipologia. En la taula 6 mostra el detall dels 18 ajuts competitiu concedits al 2018 per a Recursos Humans i Mobilitat.

Finançador	Convocatòria	Núm. d'ajuts	Import (€)
AGAUR	Predocctoral (FI)	1	64.111,52
ISCIII	Miguel Servet	1	202.500,00
ISCIII	Predocctoral (P-FIS)	1	82.400,00
MECD	Mobilitat (Jose Castillejo)	2	31.811,00
Subtotal IRBLleida		5	380.822,52
AGAUR	Predocctoral (FI)	3	192.334,56
MICIUN	Juan de la Cierva – Incorporación	1	72.050,00
MECD	Predocctoral (FPU)	1	84.727,68
Universitat de Lleida	Predocctoral	7	430.780,64
Universitat de Lleida	Postdocctoral	1	9.817,87
Subtotal UdL		13	789.710,75
Total		18	1.170.533,27

Taula 8. Total d'ajuts públics competitiu per a RRHH. Recull el total de l'import meritat per les diferents anualitats.

La Taula 7 mostra l'import total i nombre d'ajuts concedits per finançador.

Abast	Finançador	Ajuts	Total (€)
Regionals	Agència de gestió d'ajuts universitaris i de recerca (AGAUR)	7	291.446,08
	Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears	2	9.500,00
	Universitat de Lleida	9	441.598,51
	Diputació de Lleida	7	701.586,80
Nacionals	Fundación Mutua Madrileña	1	70.000,00
	Instituto de Salud Carlos III (ISCIII)	13	1.332.912,50
	Ministerio de Educación, Cultura y Deporte (MECD)	3	116.538,68
	Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades (MICIUN)	4	391.353,00
	Plan Nacional sobre Drogas – Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social (MSCBS)	1	19.750,00
	Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica (SEPAR)	1	12.000,00
	Sociedad Española de Sueño (SES)	1	10.000,00
Internacionals	European Comission	1	N/R
	Total general	50	3.396.685,57

Taula 7. Nombre d'ajuts i imports en € captats per l'IRBLleida el 2018 segons el finançador. N/R – Import concedit no resultat.

La següent taula mostra el detall dels 23 projectes de recerca competitiu resolts favorablement al 2018.

Finançador	Referència	Abast	Import (€)
Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears	-	Regional	9.000,00
AGAUR	2017 SGR 1558	Regional	10.000,00
AGAUR	2017 SGR 1620	Regional	10.000,00
AGAUR	2017 SGR 1628	Regional	15.000,00
F. Mútua Madrileña	-	Nacional	70.000,00
ISCIII	CP18/00116	Nacional	40.000,00
ISCIII	PI18/00292	Nacional	50.820,00
ISCIII	PI18/00356	Nacional	56.870,00
ISCIII	PI18/00502	Nacional	37.510,00
ISCIII	PI18/00571	Nacional	75.020,00
ISCIII	PI18/00573	Nacional	93.170,00
ISCIII	PI18/00610	Nacional	212.052,50
ISCIII	PI18/00732	Nacional	33.880,00
ISCIII	PI18/00964	Nacional	202.070,00
ISCIII	PI18/01751	Nacional	62.920,00
MICIUN	RTC-2017-5909-1	Nacional	72.344,00
MICIUN	RTC-2017-6261-1	Nacional	169.871,00
PND – MSCBS	2018I053	Nacional	19.750,00
European Commission	812699	Internacional	N/R
Gestionat IRBLleida:			1.240.277,50
MICIUN	RTC-2017-5867-1	Nacional	77.088,00
Gestionat UdL:			77.088,00
ISCIII	PI18/00449	Nacional	183.700,00
Gestionat CIBER:			183.700,00
SES	-	Nacional	10.000,00
Gestionat per SES:			10.000,00
SEPAR	-	Nacional	12.000,00
Gestionat per SEPAR:			12.000,00
Total projectes		Total	1.523.065,50

Taula 9. Ajuts públics competitiu concedits per a projectes de recerca l'any 2018. Recull el total de l'import meritat per les diferents anualitats i la entitat que gestiona l'ajut.

La Taula 8 mostra els 2 premis atorgats a investigadors de l'IRBLleida durant 2018.

Finançador	Premi	Abast	Import (€)	Gestionat
Acadèmia de ciències mèdiques i de la salut	Premi Sociedad Catalana de Endocrinologia	Regional	500,00	IRBLleida
GSEC – UdL	II Premi Càtedra Fundació ASISA – millor tesi doctoral	Local	1000,00	UdL
		Total	1.500,00	

Taula 10. Premis de recerca 2018 a investigadors de l'IRBLleida.

Ratio d'èxit en convocatòries públiques competitiu

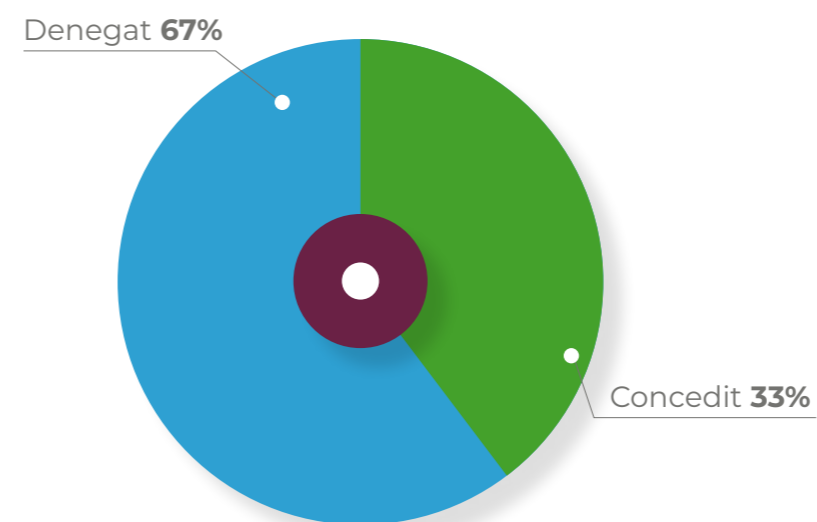

Figura 13. Projectes concedits versus total de projectes sol·licitats en convocatòries públiques competitiu resoltes durant el 2018

Convocatòries pròpies per a la incorporació d'investigadors

Durant el 2018 han estat contractats 6 investigadors post-doctorals gràcies al programa MSCA-COFUND, que cofinança la contractació de joves investigadors amb trajectòria internacional, per tal que desenvolupin els seus projectes al sí de grups de recerca de l'IRBLleida (GA#609396). També s'han ofert 10 posicions d'un any de durada per a predoctorals gràcies al finançament rebut de la Diputació de Lleida. D'aquestes, 4 han estat destinades a la incentivació de la recerca en l'entorn clínic (post-MIRs); 2 han estat destinades a la potenciació de la recerca en models experimentals del Centre de Recerca Biomèdica Avançada (CREBA); i 4 han estat destinades a afavorir la finalització de les tesis doctorals en curs en el sí dels grups de recerca bàsics de l'IRBLleida.

Assajos Clínics i Estudis Observacionals

El total d'assajos clínics d'estudis observacionals actius durant el 2018 han estat 194 (taules 9 i 10). En concret, durant l'any 2018, s'han aprovat 31 nous assajos clínics amb medicament (taula 7), dels quals el 71% estan promoguts per la indústria. En total, durant l'any 2018 hi ha hagut 125 assajos clínics actius amb medicament.

Núm. d'Assajos Clínics amb medicaments Anualitat 2018		
	Aprovats 2018 (contracte signat)	Actius 2018
Promoguts des de l'hospital	1	3
Promoguts des de la indústria	22	84
Promoguts mitjançant societats científiques	8	38
Total assajos clínics amb medicament	31	125

Taula 11. Resum dels assajos clínics aprovats en 2018 segons el tipus de promotor, i del total d'assajos clínics actius durant l'any 2018.

El 2018 s'han iniciat 2 nous assajos clínics sense medicament i 18 nous estudis observacionals (taula 8). Aquests, juntament amb els que ja estaven actius, sumen un total de 65 estudis observacionals actius i 4 assajos clínics sense medicament durant l'any 2018.

Anualitat 2018	Avaluats CEIC	Actius durant el 2018
Estudis Observacionals	18	65
Assajos Clínics sense medicament	2	4

Taula 12. Total d'estudis observacionals i assajos clínics sense medicament avaluats pel CEIC durant 2018 i actius durant l'any 2018.

El total d'ingressos per assajos clínics durant 2018 ha estat de 1.609.747€. La taula 11 mostra l'evolució de facturació per assajos clínics des de 2013 a 2018. La figura 13 mostra el detall d'overheads que aquesta facturació suposa per l'IRBLleida.

Anualitat	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Facturació anual (€)	870.007	984.499	1.213.435	1.488.827	1.182.337	1.609.747

Taula 13. Evolució 2013-2018 d'ingressos facturats per Assaigs Clínics (base imposable).

Evolució facturació per assajos clínics

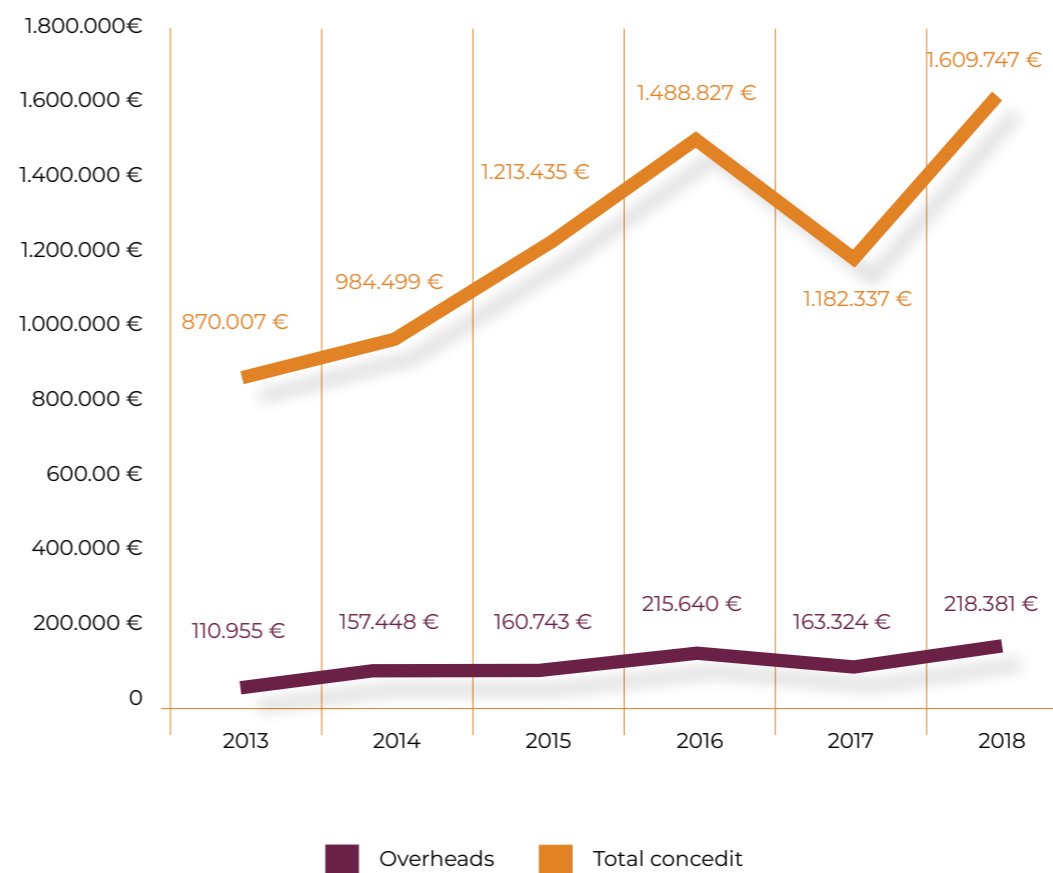

Figura 14. Evolució 2013-2018 d'ingressos facturats per Assaigs Clínics.

Altres indicadors de recerca

Xarxes i Plataformes de Recerca

Referència	Acrònim Xarxa	Finançador / Entitat	Investigador responsable	Grup de Recerca
RD16/0009/0011	REDINREN	ISCIII (RETICS)	E. Fernández	Nefrologia Experimental
RD16/0019/0017	INVICTUS PLUS	ISCIII (RETICS)	F. Purroy	Neurociències Clíniques
RD16/0015/0008	REMM	ISCIII (RETICS)	L. Brieva	Neuroimmunologia
PT13/0006/0025	Plataforma ITEMAS	ISCIII (Plataformas)	M. Sánchez	Unidad de Apoyo a la Innovación
PT17/0015/0027	Plataforma nacional de Biobancos	ISCIII (Plataformas)	X. Matias-Guiu	Biobanc IRBLleida
CB07/06/2008	CIBERES	ISCIII (CIBER)	F. Barbé	Recerca Traslacional en Medicina Respiratòria
CB16/12/00231	CIBERONC	ISCIII (CIBER)	X. Matias-Guiu	Patologia Oncològica
COST CA16113	CliniMARK	European Cooperation in Science & Technology (COST)	H. Gonzalo	Neuroimmunologia
COST CA15203	MitoEAGLE	European Cooperation in Science & Technology (COST)	Jordi Boada i Lara Nogueras	Fisiopatologia Metabòlica i Neuroimmunologia
-	ADMC	Duke University	R. Pamplona	Fisiopatologia Metabòlica
812699	IMPROVE-PD	European Commision - MSCA - ITN - 2018	J.M. Valdivielso	Grup de Recerca Traslacional Vasculat i Renal
COST Action B26	ESADA	European Cooperation in Science & Technology (COST)	F. Barbé	Recerca Traslacional en Medicina Respiratòria

Taula 14. Pertinença a xarxes i plataformes de grups/investigadors l'any 2018.

Grups de Recerca Reconeguts per la Generalitat de Catalunya 2017-2020

Ref. Oficial	Tipologia de grup	Denominació Grup de Recerca	Investigador Principal
2017 SGR 01558	GRE ¹	Nutrició, Metabolisme i Microbiota en pacients amb Insuficiència cardíaca (NUTRIMIC)	J.L. Morales
2017 SGR 01620	GRE ¹	Grup de Recerca de Biomarcadors en Càncer (GReBiC)	A. Novell
2017 SGR 01268	GRPRE ¹	Neurociències clíniques	F. Purroy
2017 SGR 00848	GRC ²	Vascular and Renal Translational Research Group	E. Fernández
2017 SGR 01316	GRE ²	Grup de recerca transversal de la urgència i emergència	O. Yuguero
2017 SGR 01368	GRC ²	Grup de càncer ginecològic i afins	X. Matias-Guiu
2017 SGR 01368	GRE ²	Neuroimmunologia	H. Gonzalo
2017 SGR 00458	GRE ²	Indicadors i especificacions de la qualitat en el laboratori Clínic	M. Ibarz
2017 SGR 00569	GRC ¹	Cicle Cel·lular Eucariota	E. Garí
2017 SGR 00008	GRC ²	Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta	A. Aluja
2017 SGR 00133	GRC ²	Biologia de Sistemes i models matemàtics de processos biològics	R. Alves
2017 SGR 00168	GRC ²	Neurobiologia Cel·lular	J. Calderó
2017 SGR 00291	GRC ²	Grup de Recerca en Anàlisi Estadística i Econòmica en Salut (GRAEES)	M. Rué
2017 SGR 00306	GRC ²	Estrès cel·lular i supervivència en models eucariotes	E. Herrero
2017 SGR 00696	GRC ²	Fisiopatologia Metabòlica	R. Pamplona
2017 SGR 00759	GRC ²	Neurobiologia evolutiva i del desenvolupament	L. Medina
2017 SGR 00802	GRC ²	Translational Research in Respiratory Medicine	F. Barbé
2017 SGR 00822	GRC ²	Grup de Immunologia i Metabolisme	J. Verdaguer
2017 SGR 01457	GRE ²	Promoció de l'Entorn Salutable i Atenció a la Cronicitat (PESAC)	C. Nuin

Taula 15. Grups de Recerca de l'IRBLleida Reconeguts per la Generalitat 2017-2020. GRE: Grup Emergent; GRPRE: Grup Pre-Consolidat; GRC: Grup Consolidat. 1 Grup reconegut i finançat. 2 Grup reconegut.

Innovació

Resultats de recerca protegits per sol·licitud de patent vigent durant 2018

Any	Investigadors IRBLleida	Referència	Tipus	Títol
2015	Ferran Barbé Manuel Sánchez Alicia Sánchez	PCT/EP2015/080183	PCT (*)	HIPARCO: Method for predictive response to continuous positive air pressure
2016	Manel Portero Reinald Pamplona Mariona Jové	PCT/EP2016/066825	PCT	FINGOLIMOD: Procedimientos y composiciones para el diagnóstico y tratamiento de la Adrenoleucodistrofia
2016	Rafel Villalobos M ^a Carmen Mias	PCT/ES2017/070096	PCT	Instrumento para medir parámetros asociados a una incisión en un tejido y procedimiento para medir parámetros en una incisión en un tejido mediante dicho instrumento
2016	Eva Colás	PCT/EP2017/057635	PCT	CEMARK: MMP9 as Marker of endometrial cancer
2017	Dolores García del Olmo	PCT/EP2018/076906	PCT	Methods for identifying cancer patients at high risk of developing metastasis
2018	Eva Colás	PCT/EP2018/069841	PCT	CEMARK: Markers for endometrial cancer

Taula 16. Sol·licituds de patents en curs en 2018 participades per investigadors de l'IRBLleida. (*) Ha entrat en fases nacionals.

Activitat investigadora d'àrees i grups

Àrea 1. Estrès en Sistemes Biològics

Àrea 2. Medicina i Terapèutica Experimental

Àrea 3. Models Cel·lulars i Moleculars de Patologies Humanes

Àrea 4. Neurociències

Àrea 5. Medicina Clínica

Àrea 6. Altres àrees de recerca

Àrea 1

Estrès en Sistemes Biològics

Els grups que figuren en aquest àmbit de recerca tenen el denominador comú d'estudiar els efectes de l'estrès en sistemes biològics.

Totes les cèl·lules, tant individualment com en un teixit, tenen la capacitat de respondre en front de canvis en les condicions ambientals. Ens referim a estrès, en un sentit ampli, a aquelles condicions que posen en perill la viabilitat cel·lular o, al menys impedeixen a la cèl·lula d'expressar el seu potencial d'una forma òptima. Aquesta adaptació requereix mecanismes complexes, ja que s'han d'ajustar paràmetres com el creixement, proliferació cel·lular, activitats metabòliques o mecanismes de reparació.

Els mecanismes que combaten les situacions d'estrès -proteïnes implicades, factors activadors de transcripció sensibles a l'estat redox de la cèl·lula- són comuns a molts tipus d'organismes, per tant no és estrany que els models d'estudi utilitzats pels diferents grups abarquin un ampli ventall de models cel·lulars: des de llevats fins a ratolins, línies cel·lulars establertes o cultius primaris de teixits post-mitòtics. Aquesta diversitat és enriquidora, perquè ajuda a establir similituds i diferències entre varis tipus d'organismes. Fins i tot, també es proposen models "in silico" per explicar adaptacions metabòliques a diferents situacions.

Com es pot veure en el resum de les línies principals d'investigació de cada grup, els aspectes analitzats són diferents. En alguns casos s'analitza la relació entre l'estrès i la proliferació cel·lular. Aquests dos fets tenen una gran interrelació, atès que, per exemple, tractaments estressants per a la cèl·lula causen una parada transitòria del cicle cel·lular ja sigui en la fase G1 o en la transició G2-M. Una altra vessant és l'estudi del dany oxidatiu a macromolècules en situacions d'estrès, envelliment o neurodegeneració. La idea és estudiar quines funcions són les que resulten més afectades i com aquest dany observat pot explicar canvis metabòlics i estructurals que afecten les funcions cel·lulars que, alhora, expliquen la pèrdua de viabilitat.

Grups àrea 1

Biologia Molecular de Llevats

Senyalització en Llevats

Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu

Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica

Fisiopatologia Metabòlica

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2018

Projectes Àrea 1	Ajuts	Imports (€)
Bioquímica de l'estrès oxidatiu	4	220.067,39
MICIUN – Projecte	1	77.088,00
MICIUN – Juan de la Cierva – Incorp.	1	72.050,00
UdL – Predoctoral	1	61.111,52
UdL – Postdoctoral	1	9.817,87
Fisiopatologia Metabòlica	1	64.111,52
AGAUR – Predoctoral	1	64.111,52
Total	5	284.178,91

Publicacions científiques 2018

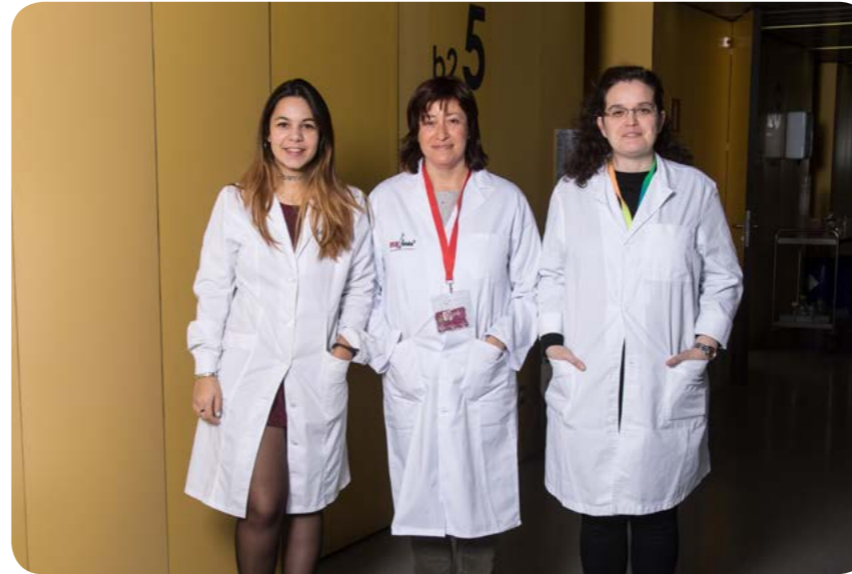
- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Solé M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Casanova-Seuma JM. Epidemiology of Psoriasis. A Population-Based Study. *Actas Dermosifiliogr.*
- Jové M; Pradas I; Dominguez-Gonzalez M; Ferrer I; Pamplona R. Lipids and lipoxidation in human brain aging. Mitochondrial ATP-synthase as a key lipoxidation target. *Redox Biol.* 101082 - 101082.
- Buron A; Román M; Augé JM; Macià F; Grau J; Sala M; Louro J; Martinez-Alonso M; Alvarez-Urturi C; Andreu M; Bessa X; Zaffalon D; Castells A; Pellisé M; Aldea M; Rivero L; Hernández C; Torá-Rocamora I; Castells X. Changes in FIT values below the threshold of positivity and short-term risk of advanced colorectal neoplasia: Results from a population-based cancer screening program. *Eur J Cancer* 2019. 107: 53 - 59. FI: 7,191(Q1)
- Linares-Gil MJ; Valls J; Hereu-Boher P; Nebot FJ; De-Ramón B; Diaz-Munió E; Sanzol R; De-Oca J; Pérez-Lozano P; Suñé-Negre JM; García-Montoya E. Topical Analgesia with Lidocaine Plus Diclofenac Decreases Pain in Benign Anorectal Surgery: Randomized, Double-blind, and Controlled Clinical Trial. *Clin Transl Gastroenterol* 2018. 9(11): 210 - 210. FI: 4,621(Q1)
- Moreno-Navarrete JM; Liñares-Pose L; Sabater M; Rial-Pensado E; Comas F; Jové M; Latorre J; Ortega F; Ricart W; Portero-Otin M; López M; Fernández-Real JM. Adipose TSHB in Humans and Serum TSH in Hypothyroid Rats Inform About Cellular Senescence. *Cell Physiol Biochem* 2018. 51(1): 142 - 153. FI: 5,500(Q1)
- Britti, Elena; Delaspre, Fabien; Tamarit, Jordi; Ros, Joaquim. Mitochondrial calcium signalling and neurodegenerative diseases. *Neuronal Signal* 2018. 2(4).
- Yuguero O; Vena A; Forné C; Lacasta JD; Llobet C; Abadías MJ. Quality of care indicators for a resuscitation unit A descriptive study and proposal. *Medicine (Baltimore)* 2018. 97(48): e13467. FI: 2,028(Q2)
- Servia L; Serrano JCE; Pamplona R; Badia M; Montserrat N; Portero-Otin M; Trujillano J. Location-dependent effects of trauma on oxidative stress in humans. *PLoS One* 2018. 13(10): e0205519. FI: 2,766(Q1)
- Franco-Serrano L; Huerta M; Hernández S; Cedano J; Perez-Pons J; Piñol J; Mozo-Villarias A; Amela I; Querol E. Multifunctional Proteins: Involvement in Human Diseases and Targets of Current Drugs. *Protein J* 2018. 37(5): 444 - 453. FI: 1,133(Q4)
- Dominguez-Gonzalez, M; Puigpinos, M; Jove, M; Naudi, A; Portero-Otin, M; Pamplona, R; Ferrer, I. Regional vulnerability to lipoxidative damage and inflammation in normal human brain aging. *Exp Gerontol* 2018. 111: 218 - 228. FI: 3,224(Q2)
- Alsina, David; Purroy, Rosa; Ros, Joaquim; Tamarit, Jordi. Iron in Friedreich Ataxia: A Central Role in the Pathophysiology or an Epiphenomenon?. *Pharmaceuticals (Basel)* 2018. 11(3): UNSP 89.
- Pereira T; Muguruza J; Mária V; Vilapriño E; Sorribas A; Fernandez E; Fernandez-Armenteros JM; Baena JA; Rius F; Betriu A; Solsona F; Alves R. Automatic methods for carotid contrast-enhanced ultrasound imaging quantification of adventitial vasa vasorum. *Ultrasound Med Biol* 2018. 44(12): 2780 - 2792. FI: 2,645(Q1)
- Palanca, A; Castelblanco, E; Perpignan, H; Betriu, A; Soldevila, B; Valdivielso, JM; Bermudez, M; Duran, X; Fernandez, E; Puig-Domingo, M; Groop, PH; Alonso, N; Mauricio, D. Prevalence and progression of subclinical atherosclerosis in patients with chronic kidney disease and diabetes. *Atherosclerosis* 2018. 276: 50 - 57. FI: 4,467(Q1)
- Pradas, Irene; Huynh, Kevin; Cabré, Rosanna; Ayala, Victòria; Meikle, Peter J.; Jové, Mariona; Pamplona, Reinald. Lipidomics Reveals a Tissue-Specific Fingerprint. *Front Physiol* 2018. 9: 1165 - 1165. FI: 3,394(Q1)
- González-Marrón A; Real J; Forné C; Roso-Llorach A; Navarrete-Muñoz EM; Martínez-Sánchez JM. Confidence interval reporting for measures of association in multivariable regression models in observational studies. *Med Clin (Barc).*
- Marin-Sanguino, A; Vera, J; Alves, R. Editorial: Foundations of Theoretical Approaches in Systems Biology. *Front Genet* 2018. 9: 290 - 290. FI: 4,151(Q1)
- Fernandez-Fernandez S; Bobo-Jimenez V; Requejo-Aguilar R; Gonzalez-Fernandez S; Resch M; Carabias-Carrasco M; Ros J; Almeida A; Bolaños JP. Hippocampal neurons require a large pool of glutathione to sustain dendrite integrity and cognitive function. *Redox Biol* 2018. 19: 52 - 61. FI: 7,126(Q1)
- Torres P; Ramírez-Núñez O; Romero-Guevara R; Barés G; Granado-Serrano AB; Ayala V; Boada J; Fontdevila L; Povedano M; SANCHIS MORALES, DANIEL; Pamplona R; Ferrer I; PORTERO OTIN, MANUEL. Cryptic exon splicing function of TARDBP interacts with autophagy in nervous tissue. *Autophagy* 2018. 14(8): 1398 - 1403. FI: 11,100(Q1)
- Ranea-Robles P; Launay N; Ruiz M; Calingasan NY; Dumont M; Naudí A; Portero-Otín M; Pamplona R; Ferrer I; Beal MF; Fourcade S; Pujol A. Aberrant regulation of the GSK-3 beta/NRF2 axis unveils a novel therapy for adrenoleukodystrophy. *EMBO Mol Med* 2018. 10(8): UNSP e8604. FI: 10,293(Q1)
- de Haro C; López-Aguilar J; Magrans R; Montanya J; Fernández-Gonzalo S; Turon M; Gomà G; Chacón E; Albaiceta GM; Fernández R; Subirà C; Lucangelo U; Murias G; Rué M; Kacmarek RM; Blanch L; Asynchronies in the Intensive Care Unit (ASYNICU) Group. Double Cycling During Mechanical Ventilation: Frequency, Mechanisms, and Physiologic Implications. *Crit Care Med* 2018. 46(9): 1385 - 1392. FI: 6,630(Q1)

- Gelonch, O; Garolera, M; Valls, J; Castella, G; Varela, O; Rosello, L; Pifarre, J. The effect of depressive symptoms on cognition in patients with fibromyalgia. PLoS One 2018. 13(7): e0200057. FI: 2,766(Q1)
- Casas-Méndez F; Sánchez-de-la-Torre A; Valls J; Sánchez-de-la-Torre M; Abad J; Duran-Cantolla J; Cabriada V; Masa JF; Teran J; Castella G; Worner F; Barbé F. Lung function impairment is not associated with the severity of acute coronary syndrome but is associated with a shorter stay in the coronary care unit. J Thorac Dis 2018. 10(7): 4220 - 4229. FI: 1,804(Q4)
- Palma, Rosa M.; Bielsa, Silvia; Esquerda, Aureli; Martínez-Alonso, Montserrat; Porcel, José M.. Diagnostic Accuracy of Pleural Fluid Adenosine Deaminase for Diagnosing Tuberculosis. Meta-analysis of Spanish Studies. Arch Bronconeumol 2019. 55(1): 23 - 30. FI: 2,633(Q2)
- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Soler M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Garí E; Portero-Otín M; Santamaria-Babi L; Casanova-Seuma JM. Psoriasis, metabolic syndrome and cardiovascular risk factors. A population-based study. J Eur Acad Dermatol Venereol 2019. 33(1): 128 - 135. FI: 4,287(Q1)
- Gubina N; Naudi A; Stefanatos R; Jove M; Scialo F; Fernandez-Ayala DJ; Rantapero T; Yurkevych I; Portero-Otín M; Nykter M; Lushchak O; Navas P; Pamplona R; Sanz A. Essential physiological differences characterise short- and long-lived strains of Drosophila melanogaster.. J Gerontol A Biol Sci Med Sci .
- Pereira T; Betriu A; Alves R. Non-invasive imaging techniques and assessment of carotid vasa vasorum neovascularization: Promises and pitfalls. Trends Cardiovasc Med 2019. 29(2): 71 - 80. FI: 4,598(Q1)
- de Miguel Artal M; Roca Chacón O; Martínez-Alonso M; Serrano Godoy M; Mas Atance J; García Gutiérrez R. Fractura de cadera en el paciente anciano: factores pronóstico de mortalidad y recuperación funcional al año.. Rev Esp Geriatr Gerontol 2018. 53(5): 247 - 254.
- Yuguero O; Guzman M; Castañ T; Forné C; Galindo G; Pujol J. Characteristics and prognosis of patients admitted to a hospital emergency department for traumatic brain injury and with anticoagulant or antiplatelet treatment. Neurocirugia (Astur) 2018. 29(5): 233 - 239. FI: 0,310(Q4)
- Blasco N.; Cámara Y.; Núñez E.; Beà A.; Barés G.; Forné C.; Ruíz-Meana M.; Girón C.; Barba I.; García-Arumí E.; García-Dorado D.; Vázquez J.; Martí R.; Llovera M.; Sanchis D.. Cardiomyocyte hypertrophy induced by Endonuclease G deficiency requires reactive oxygen radicals accumulation and is inhibitable by the micropeptide humanin. Redox Biol 2018. 16: 146 - 156. FI: 7,126(Q1)
- Sapiña-Beltrán E; Torres G; Martínez-Alonso M; Sánchez-de-la-Torre M; Franch M; Bravo C; Masa JF; Felez M; Fortuna-Gutierrez AM; Abad J; García-Río F; Drager LF; Lee Chi-Hang R; Martínez-García MÁ; Barbé F; Dalmases M. Rationale and Methodology of the SARAH Trial: Long-Term Cardiovascular Outcomes in Patients With Resistant Hypertension and Obstructive Sleep Apnea. Arch Bronconeumol 2018. 54(10): 518 - 523. FI: 2,633(Q2)
- Jorge C; Cetó M; Arias A; Blasco E; Gil MP; López R; Dakterzada F; Purroy F; Piñol-Ripoll G. Level of understanding of Alzheimer disease among caregivers and the general population. Neurologia.
- Teixidó C; Díez O; Marsal JR; Giner-Soriano M; Pera H; Martínez M; Galindo-Ortego G; Schoenenberger JA; Real J; Cruz I; Morros R. Efficacy and safety of topical application of 15% and 10% potassium hydroxide for the treatment of Molluscum contagiosum. Pediatr Dermatol 2018. 35(3): 336 - 342. FI: 1,041(Q4)
- Sánchez E; Lecube A; Betriu À; Hernández C; López-Cano C; Gutiérrez-Carrasquilla L; Kerkeni M; Yeramian A; Purroy F; Pamplona R; Farràs C; Fernández E; Barbé F; Simó R; ILERVAS project; Hernández M; Rius F; Polanco D; de la Torre MS; Torres G; Godoy P; Portero-Otín M; Jové M; Colàs-Compàs L; Benabdelhak I; Miquel E; Ortega M; Valdivielso JM; Bermúdez M; Martínez-Alonso M. Subcutaneous advanced glycation end-products and lung function according to glucose abnormalities: The ILERVAS Project. DIABETES METAB.
- Jimenez-Altayo, F; Meirelles, T; Crosas-Molist, E; Sorolla, MA; del Blanco, DG; Lopez-Luque, J; Mas-Stachurska, A; Siegert, AM; Bonorino, F; Barbera, L; Garcia, C; Condom, E; Sitges, M; Rodriguez-Pascual, F; Laurindo, F; Schroder, K; Ros, J; Fabregat, I; Egea, G. Redox stress in Marfan syndrome: Dissecting the role of the NADPH oxidase NOX4 in aortic aneurysm. Free Radic Biol Med 2018. 118: 44 - 58. FI: 6,020(Q1)
- Zhu, C; Farre, G; Zanga, D; Lloveras, J; Michelena, A; Ferrio, JP; Voltas, J; Slafer, G; Savin, R; Albajes, R; Eizaguirre, M; Lopez, C; Cantero-Martinez, C; Diaz-Gomez, J; Nogareda, C; Moreno, JA; Angulo, E; Estany, J; Pena, RN; Tor, M; Portero-Otín, M; Eritja, N; Arjo, G; Serrano, JCE; Matias-Guiu, X; Twyman, RM; Sandmann, G; Capell, T; Christou, P. High-carotenoid maize: development of plant biotechnology prototypes for human and animal health and nutrition. PHYTOCHEM REV 2018. 17(2): 195 - 209. FI: 3,875(Q1)
- Alcubierre N; Castelblanco E; Martínez-Alonso M; Granda-Casas M; Esquerda A; Traveset A; Martinez-Gonzalez D; Franch-Nadal J; Mauricio D. Vitamin D deficiency is associated with poorer satisfaction with diabetes-related treatment and quality of life in patients with type 2 diabetes: a cross-sectional study. Health Qual Life Outcomes 2018. 16(1): 44 - 44. FI: 2,278(Q2)
- Royo JL; Valls J; Acemel RD; Gómez-Marin C; Pascual-Pons M; Lupiáñez A; Gomez-Skarmeta JL; Fibla J. A common copy-number variant within SIRPB1 correlates with human Out-of-Africa migration after genetic drift correction. PLoS One 2018. 13(3): e0193614. FI: 2,766(Q1)
- Montserrat-Capdevila J; Seminario MA; Godoy P; Marsal JR; Ortega M; Pujol J; Castañ MT; Alsedà M; Betriu À; Lecube A; Portero M; Purroy F; Valdivielso JM; Barbé F. Prevalence of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) not diagnosed in a population with cardiovascular risk factors. Med Clin (Barc) 2018. 151(10): 383 - 389. FI: 1,168(Q3)
- Pereira T; Vilaprinyo E; Belli G; Herrero E; Salvado B; Sorribas A; Altés G; Alves R. Quantitative Operating Principles of Yeast Metabolism during Adaptation to Heat Stress. Cell Rep 2018. 22(9): 2421 - 2430. FI: 8,032(Q1)

- Lozano-Bartolomé J; Llauradó G; Otin MP; Altuna-Coy A; Rojo-Martínez G; Vendrell J; Jorba R; Rodríguez-Gallego E; Chacón MR. Altered Expression of miR-181a-5p and miR-23a-3p Is Associated With Obesity and TNF alpha-Induced Insulin Resistance. *J Clin Endocrinol Metab* 2018. 103(4): 1447 - 1458. FI: 5,789(Q1)
- Purroy R; Britti E; Delaspre F; Tamarit J; Ros J. Mitochondrial pore opening and loss of Ca²⁺ exchanger NCLX levels occur after frataxin depletion. *Biochim. Biophys. Acta-Mol. Basis Dis.* 2018. 1864(2): 618 - 631. FI: 5,108(Q1)
- Álvarez-Lerma F; Grau Cerrato S; Echeverría Esnal D; Martínez-Alonso M; Gracia Arnillas MP; Horcajada JP; Masclans JR. A Before-and-After Study of the Effectiveness of an Antimicrobial Stewardship Program in Critical Care. *Antimicrob Agents Chemother* 2018. 62(4): e01825-17. FI: 4,255(Q1)
- Jové M.; Pradas I.; Naudí A.; Rovira-Llopis S.; Bañuls C.; Rocha M.; Portero-Otin M.; Hernández-Mijares A.; Victor V.M.; Pamplona R.. Lipidomics reveals altered biosynthetic pathways of glycerophospholipids and cell signaling as biomarkers of the polycystic ovary syndrome. *Oncotarget* 2018. 9(4): 4522 - 4536. FI: 5,168(Q1)
- Flores, M; Martinez-Alonso, M; Sanchez-de-la-Torre, A; Aldoma, A; Galera, E; Barbe, F; Sanchez-de-la-Torre, M; Dalmases, M. Predictors of long-term adherence to continuous positive airway pressure in patients with obstructive sleep apnoea and acute coronary syndrome. *J Thorac Dis* 2018. 10(Suppl 1): 124 - 134. FI: 1,804(Q4)
- Park, M.; Nishimura, T.; Naudi, A.; Young, T.; Pamplona, R.; Hartley, R.; Murphy, M.; Krieg, T.. MitoGamide ameliorates diabetic cardiomyopathy by scavenging mitochondrial dicarbonyls in type 1 diabetic Akita mice. *J Mol Cell Cardiol* 2018. 120. FI: 5,296(Q1)

BIOLOGIA MOLECULAR DE LLEVATS

El grupo estudia el efecto de condiciones de estrés ambiental sobre la proliferación celular en la levadura *Saccharomyces cerevisiae* (como modelo de organismo eucariota unicelular manipulable genéticamente), así como las vías de transducción y los sistemas enzimáticos implicados en la defensa y reparación del daño por estrés. Se hace especial énfasis en el estrés oxidativo, dadas sus implicaciones biomédicas, y en el papel protector de los sistemas glutaredoxinas. Dichos sistemas están implicados en diversos procesos celulares debido a que, entre otras funciones, participan en la formación de proteínas con centros Fe-S. Defectos en estos co-factores causan desórdenes celulares severos, que incluyen disfunciones mitocondriales, inestabilidad genómica, y alteraciones en la homeostasis del hierro, todas ellas asociadas a numerosas enfermedades humanas.

Equip investigador

Gemma Bellí, investigadora principal

Immaculada Montoliu, tècnica de recerca

Responsable del grup:

Dra. Gemma Bellí

Correu de contacte: gemma.belli@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 940 - 973 702 409

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.8

SENYALITZACIÓ EN LLEVATS

El model de treball es basa en el estudi molecular, genètic i cel·lular d'algunes vies de senyalització que participen en la resposta cel·lular en front a l'estrès oxidatiu en el model eucariota *Saccharomyces cerevisiae* i la seva repercussió en la extensió cronològica de la vida. En l'actualitat estem desenvolupant dos subprojectes: 1. Com afecta la homeòstasi del ferro a les rutes de senyalització cel·lular TOR, RAC, PCK1 Y AMPK a l'autofàgia i la mitofàgia, i en conseqüència a l'envelliment cel·lular. 2. Utilitzem llevats per trobar noves proteïnes i funcions cel·lulars associades a la proteïna humana Glrx3, una glutaredoxina monotiolica relacionada con l'estrès oxidatiu, homeòstasi de ferro i diversos càncers i afeccions cardíques.

Equip investigador

Ma. Angeles de la Torre, investigadora principal

Mònica Adriana Mechoud, investigadora

M. Inmaculada Montoliu, tècnica de recerca

Angel Mozo, col·laborador

Núria Pujol, investigadora

Responsable del grup:

Dra. Mª Ángeles de la Torre

Correu de contacte: madelatorre@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 941 - 973 702 410

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.6

BIOQUÍMICA DE L'ESTRÈS OXIDATIU

El grup de Bioquímica de l'Estrès Oxidatiu analitza les bases moleculars de l'atàxia de Friedreich (AF), una malaltia minoritària neuro-cardiodegenerativa que majoritàriament es deu a l'existència d'una expansió anòmala del triplet GAA en el gen FXN i que resulten en baixos nivells de frataxina, una proteïna que es localitza en la mitocondria. Per aquest objectiu el grup utilitza models de la malaltia basats en cultius primaris de neurones i cardiomiòcits, línies de limfoblasts de pacients amb AF i també un model de ratolí basat en una mutació puntual que deriva en un dèficit de frataxina. Els estudis a nivell cel·lular ens han permès establir alteracions en l'homeòstasi del ferro i, sobre tot, del calci tant a nivell mitocondrial com cel·lular. Aquestes alteracions afecten l'obertura del porus mitocondrial, acumulació de gotes lipídiques en cardiomiòcits; en neurones s'observen alteracions en marcadors apoptòtics que són indicatius de mort cel·lular. Els resultats obtinguts donen pistes per assajar estratègies terapèutiques que milloren les funcions i supervivència cel·lulars, com per exemple, quelants de calci, inhibidors de proteases dependents de calci o reguladors de l'homeòstasi del calci com és la forma activa de la vitamina D. En aquest context, el grup estableix col·laboracions amb empreses de l'àmbit biotecnològic com BioBlast Pharma, Minoryx Therapeutics o Entrechem. Per desenvolupar els objectius de recerca el grup rep finançament de MINECO, Ataxia UK, ACAH, FEDER, FEDAES.

Equip investigador

Elena Britti, investigadora en formació
 Elisa Cabiscol, investigadora principal
 Fabien Delaspre, investigador
 Marta Medina, investigadora en formació
 Roser Pane, tècnica de recerca
 Rosa Purroy, investigadora
 Joaquim Ros, investigador principal
 Jordi Tamarit, investigador principal

Responsable del grup:

Dr. Joaquim Ros

Correu de contacte: joaquim.ros@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 702 407 - 973 702 275

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.1

BIOLOGIA DE SISTEMES I MÈTODES ESTADÍSTICS PER A LA RECERCA MÈDICA

El Grup de Biologia de Sistemes i Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica es centra en dues línies de recerca paral·leles: la Biologia de Sistemes i els Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica. La primera desenvolupa recerca en Bioinformàtica i Biologia Computacional, de Sistemes i Sintètica. Es desenvolupen i apliquen eines i mètodes matemàtics per analitzar i integrar grans bases de dades òmiques i clíniques amb l'objectiu de proporcionar una comprensió sistèmica i evolutiva del funcionament dels circuits moleculars de les cèl·lules i organismes. La línia Mètodes Estadístics per a la Recerca Mèdica desenvolupa i aplica models estadístics per avaluar les intervencions sanitàries i col·labora estretament amb grups de recerca clínica i translacional. Les àrees d'expertesa del grup són el disseny i anàlisi d'estudis, l'avaluació econòmica i mètodes avançats en l'anàlisi de supervivència, així com els models conjunts de dades longitudinals i temps fins a un esdeveniment.

Responsables del grup:

Dr. Albert Sorribas
Dra. Monserrat Rué
Dr. Rui Alves

Correus de contacte:

albert.sorribas@cmb.udl.cat
montse.rue@cmb.udl.cat
ralves@cmb.udl.cat

Telèfons de Contacte :

973 702 406 - 973 702 441 - 973 702 425

Ubicació:

Edifici Biomedicina, mòdul 2
Laboratori 4a planta

Equip investigador

Pau Balaguer, investigador
Carles Forné, investigador
Montserrat Martinez, investigadora
Tania Maria Pereira, investigadora
Hèctor Perpiñán, investigador
Montserrat Rué, investigadora principal
Baldri Salvadó, investigador
Albert Sorribas, investigador principal
Joan Valls, investigador
Rui Carlos Vaqueiro de Castro, investigador principal
Jordi Vilaplana, investigador
Ester Vilapriño, investigadora

FISIOPATOLOGIA METABÒLICA

La nostra recerca es centra en l'estudi del paper que juga el metabolisme i l'estrès oxidatiu (incloent-t'hi la química dels radicals lliures, biologia redox i antioxidants) en el procés d'envelliment i la determinació de la longevitat, i les malalties associades a l'edat. Així, investiguem el paper del metabolisme i l'estrès oxidatiu en models animals (vertebrats i invertebrats) i humans en els que la taxa d'envelliment i longevitat son diferents, o bé ha estat modificada experimentalment (p.e. manipulacions genètiques, restricció calòrica, i restricció de metionina), o bé afectada patològicament (p.e. malalties metabòliques, malalties cardiovasculars, càncer, i malalties neurodegeneratives). Si es pogués alentir o inclús revertir el procés d'envelliment la incidència de malalties associades a l'edat disminuiria significativament. El repte a llarg termini de la nostra recerca es aconseguir aquest objectiu.

Responsable del grup:

Dr. Reinald Pamplona

Correu de contacte: reinald.pamplona@mex.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 442 - 973 702 269

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 3a planta B3.1 3.2

Equip investigador

David Argiles, tècnic de recerca

Victoria Ayala, investigadora

Rebeca Berdun, investigadora en formació

Jordi Boada, investigador

Anna Fernandez, investigadora en formació

Laia Fontdevila, investigadora en formació

Cristian Didier Hernandez, investigador en formació

Mariona Jové, investigadora principal

Merixell Martin, tècnica de recerca

Natàlia Mota, investigadora en formació

Elia Obis, col·laboradora externa

Reinald Pamplona, investigador principal

Manuel Portero, investigador principal

Irene Pradas, investigadora

Joan Prat, investigador

Ricardo Romero, investigador

Chiara Rossi, investigadora en formació

José Serrano, investigador

Joaquim Sol, investigador en formació

Pascual Torres, investigador en formació

Àrea 2

Medicina i Terapèutica Experimental

L'Àrea de Medicina i Terapèutica Experimental neix amb l'objectiu d'estudiar la Fisiologia, Patologia i Terapèutica de malalties humanes, tant a partir de mostres obtingudes en pacients com en models animals i cel·lulars. Per tant, es planteja una recerca translacional entre la clínica i la bàsica que permet estudiar patologies molt prevalents a la pràctica clínica diària. L'àrea consta de quatre grups de recerca de provada trajectòria i compta amb col·laboracions de prestigi, tant nacionals com internacionals.

Grups àrea 2

Genètica de Malalties Complexes

Grup de Recerca Translacional Vascular i Renal

Unitat de Farmacologia

Patologia Oncològica

Recerca Clínica i Experimental en Patologia Digestiva Oncohematològica

Grup de Recerca en Immunologia i Metabolisme

Cirurgia Experimental

Cirurgia Endocrina, Bariàtrica i Metabòlica

Activitat científica

Ajuts competitiu concedits el 2018

Projectes Àrea 2	Ajuts	Imports (€)
Genètica de Malalties complexes	1	35.000,00
Diputació de Lleida – projecte	1	35.000,00
Grup de recerca translacional vascular i renal	8	658.165,02
AGAUR – predoctoral	1	64.111,52
EU – Projecte	1	N/R
ISCI – Projecte	3	319.742,50
ISCI – Miguel Servet	1	242.500,00
MECD – Mobilitat	2	31.811,00
Grup de Recerca en Immunologia i Metabolisme	3	275.181,52
ISCI – Projecte	1	202.070,00
Acadèmia Ciències Mèdiques i de la Salut – projecte	1	9.000,00
UdL – predoctoral	1	64.111,52
Patologia Oncològica	5	391.764,04
Acadèmia Ciències Mèdiques i de la Salut – Premi	1	500,00
AGAUR – predoctoral	2	128.223,04
ISCI – Projecte	1	93.170,00
MCIUN – Projecte	1	169.871,00
Total general	1	1.360.110.58,00

* N/R – Import concedit no resultat

Publicacions científiques 2018

- Escartín A; González M; Pinillos A; Cuello E; Muriel P; Tur J; Merichal M; Mestres N; Mías MC; Olsina JJ. Failure to perform index cholecystectomy during acute cholecystitis results in significant morbidity for patients who present with recurrence.. *HPB (Oxford)* .
- Mariscal J; Fernandez-Puente P; Calamia V; Abalo A; Santacana M; Matias-Guiu X; Lopez-Lopez R; Gil-Moreno A; Alonso-Alconada L; Abal M. Proteomic Characterization of Epithelial-Like Extracellular Vesicles in Advanced Endometrial Cancer. *J Proteome Res* 2019. 18(3): 1043 - 1053. FI: 3,950(Q1)
- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Solé M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Casanova-Seuma JM. Epidemiology of Psoriasis. A Population-Based Study.. *Actas Dermosifiliogr* .
- Casas-Mendez F; Abadías MJ; Yuguero O; Bardés I; Barbé F; de Batlle J. Treatment strategies after acute exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease: Impact on mortality. *PLoS One* 2018. 13(12): e0208847. FI: 2,766(Q1)
- Matas-Nadal C; Malveyh J; Ferreres JR; Boada A; Bodet D; Segura S; Salleras M; Azon A; Bel-Pla S; Bigata X; Campoy A; Curcó N; Dalmau J; Formigon M; Gonzalez A; Just M; Llistosella E; Nogues ME; Pedragosa R; Pujol JA; Sabat M; Smandia JA; Zaballos P; Puig S; Martí RM. Increasing incidence of lentigo maligna and lentigo maligna melanoma in Catalonia.. *INT J DERMATOL* 2019. 58(5): 577 - 581.
- Yuguero Torres O; Pérez Pérez RM. Emergency department patients who leave after voluntary discharge or without discharge: a challenge with ethical, medical, and legal implications. *Emergencias* 2018. 30(6): 433 - 436. FI: 3,608(Q1)
- Martín-Campos JM; Plana N; Figueras R; Ibarretxe D; Caixàs A; Esteve E; Pérez A; Bueno M; Mauri M; Roig R; Martínez S; Pintó X; Masana L; Julve J; Blanco-Vaca F. Autosomal dominant hypercholesterolemia in Catalonia: Correspondence between clinical-biochemical and genetic diagnostics in 967 patients studied in a multi-center clinical setting. *J CLIN LIPIDOL* 2018. 12(6): 1452 - 1462. FI: 3,580(Q1)
- Porcel JM; Cuadrat I; García-Cerecedo T; Pardina M; Bielsa S. Pleural Effusions in Diffuse Large B-Cell Lymphoma: Clinical and Prognostic Significance. *Lung* 2019. 197(1): 47 - 51. FI: 2,101(Q3)
- Vilardell F; Pardina M; Olsina JJ; Matias-Guiu X. Multifocal granular cell tumour of the biliary tree.. *Bmj Case Rep* 2018. 11(1).
- Del Rosario Taco Sanchez M; Soler-Monsó T; Petit A; Azcarate J; Lasheras A; Artal C; Gil M; Falo C; Pla MJ; Matias-Guiu X. Digital quantification of Ki-67 in breast cancer. *Virchows Arch* 2019. 474(2): 169 - 176. FI: 2,936(Q2)
- Pereira-Veiga T; Abreu M; Robledo D; Matias-Guiu X; Santacana M; Sánchez L; Cueva J; Palacios P; Abdulkader I; López-López R; Muínelo-Romay L; Costa C. CTCs-derived xenograft development in a triple negative breast cancer case. *Int. J. Cancer* 2019. 144(9): 2254 - 2265. FI: 7,360(Q1)
- Miñambres I; Rubio MA; de Hollanda A; Breton I; Vilarrosa N; Pellitero S; Bueno M; Lecube A; Marcuello C; Goday A; Ballesteros MD; Soriano G; Caixàs A. Outcomes of Bariatric Surgery in Patients with Cirrhosis. *Obes Surg* 2019. 29(2): 585 - 592. FI: 3,895(Q1)
- Gomez-Peralta F; Lecube A; Fernández-Mariño A; Alonso Troncoso I; Morales C; Morales-Pérez FM; Guler I; Cardaro-Suárez C. Interindividual differences in the clinical effectiveness of liraglutide in Type 2 diabetes: a real-world retrospective study conducted in Spain. *Diabet Med* 2018. 35(11): 1605 - 1612. FI: 3,132(Q2)
- Yuguero O; Vena A; Forné C; Lacasta JD; Llobet C; Abadías MJ. Quality of care indicators for a resuscitation unit A descriptive study and proposal. *Medicine (Baltimore)* 2018. 97(48): e13467. FI: 2,028(Q2)
- Mías Carballal M^aC; Villalobos Mori R; Escartin Arias A; Ribalta Reñé R; Olsina Kissler JJ; Torres Corts A; Llàcer Furió A; Fernández Cotarelo M^aJ; Ramos Carrasco A. Preliminary multicentric study on the nutritional status in hospitalization at home (HaD) with the same informational application of nutritional assessment. *Nutr Hosp* 2018. 35(6): 1340 - 1346. FI: 0,747(Q4)
- López-Lerma I; Peñate Y; Gallardo F; Martí RM; Mitxelena J; Bielsa I; Velasco-Tamariz V; Yanguas-Bayona JI; Sánchez-Sambucety P; García-Patos V; Ortiz-Romero PL; Pujol RM; Estrach T. Subcutaneous panniculitis-like T-cell lymphoma: Clinical features, therapeutic approach, and outcome in a case series of 16 patients. *J Am Acad Dermatol* 2018. 79(5): 892 - 898. FI: 6,898(Q1)
- Osorio, Javier; Jericó, Carlos; Miranda, Coro; Garsot, Elisenda; Luna, Alexis; Miró, Mónica; Santamaría, Maite; Artigau, Eva; Rodríguez-Santiago, Joaquín; Castro, Sandra; Feliu, Josep; Aldeano, Aurora; Olona, Carles; Momblan, Dulce; Ruiz, David; Galofré, Gonzalo; Pros, Inmaculada; García-Albéniz, Xabier; Lozano, Miguel; Pera, Manuel. Conducta transfusional perioperatoria en la cirugía del cáncer gástrico: análisis del registro del grupo español EURECCA de cáncer esófago-gástrico. *Cir Esp* 2018. 96(9): 546 - 554. FI: 0,841(Q4)
- Matias-Guiu X; Davidson B; Lax SF. Can the classification of low-grade endometrial stromal tumors still be improved?. *Virchows Arch* 2018. 473(6): 663 - 664. FI: 2,936(Q2)
- Cambras T; Pardina E; Carmona J; Ricart-Jané D; Miñarro A; Ferrer R; Lecube A; Balibrea JM; Caubet E; González O; Vilallonga R; Fort JM; Cuello E; Baena-Fustegueras JA; Díez-Noguera A; Peinado-Onsurbe J. Seasonal variations of changes in lipid and glucidic variables after bariatric surgery. *Chronobiol Int* 2019. 36(2): 250 - 257. FI: 2,643(Q2)

- Ballester-Clau R; Torres Vicente G; Voltà-Pardo T; López-Barroso L; Cucala-Ramos M; Reñé-Espinet JM; Planella de Rubinat M. Clinical experience with ferric carboxymaltose in the management of anemia in acute gastrointestinal bleeding. *Eur J Gastroenterol Hepatol* 2019. 31(1): 116 - 122. FI: 2,014(Q4)
- Yuguero O; Esquerda M; Viñas J; Soler-Gonzalez J; Pifarre J. Ethics and empathy: The relationship between moral reasoning, ethical sensitivity and empathy in medical students.. *Rev Clin Esp* .
- Martínez-Trillos A; Pinyol M; Delgado J; Aymerich M; Rozman M; Baumann T; González-Díaz M; Hernández JM; Alcoceba M; Muntañola A; Terol MJ; Navarro B; Giné E; Jares P; Beà S; Navarro A; Colomer D; Nadeu F; Colado E; Payer AR; García-Cerecedo T; Puente XS; López-Otin C; Campo E; López-Guillermo A; Villamor N. The mutational landscape of small lymphocytic lymphoma compared to non-early stage chronic lymphocytic leukemia. *Leuk Lymphoma* 2018. 59(10): 2318 - 2326. FI: 2,644(Q2)
- Cortés-Pinto C; Baradad Brusau M; Vilardell Vilellas F; Mascaró Galy JM; Arco Huguet N; Soria Gili X. Bullous pemphigoid in a 3-month-old infant after vaccination.. *Clin Exp Dermatol* .
- Merichal Resina M; Cerdan Santacruz C; Sierra Grañón E; Tarragona Foradada JA; Olsina Kissler JJ. Perianal Paget disease.. *Cir Esp* .
- Dosil MA; Navaridas R; Mirantes C; Tarragona J; Eritja N; Felip I; Urdanibia I; Megino C; Domingo M; Santacana M; Gatus S; Piñol C; Barceló C; Maiques O; Macià A; Velasco A; Vaquero M; Matias-Guiu X; Dolcet X. Tumor suppressive function of E2F-1 on PTEN-induced serrated colorectal carcinogenesis. *J Pathol* 2019. 247(1): 72 - 85. FI: 6,253(Q1)
- Pereira T; Muguruza J; Mária V; Vilaprinyo E; Sorribas A; Fernandez E; Fernandez-Armenteros JM; Baena JA; Rius F; Betriu A; Solsona F; Alves R. AUTOMATIC METHODS FOR CAROTID CONTRAST-ENHANCED ULTRASOUND IMAGING QUANTIFICATION OF ADVENTITIAL VASA VASORUM. *Ultrasound Med Biol* 2018. 44(12): 2780 - 2792. FI: 2,645(Q1)
- Yuguero O; Melnick ER; Marsal JR; Esquerda M; Soler-Gonzalez J. Cross-sectional study of the association between healthcare professionals' empathy and burnout and the number of annual primary care visits per patient under their care in Spain. *Bmj Open* 2018. 8(7): e020949. FI: 2,413(Q2)
- Granado-Casas M; Ramírez-Morros A; Martín M; Real J; Alonso N; Valldeperas X; Traveset A; Rubinat E; Alcubierre N; Hernández M; Puig-Domingo M; Lecube A; Castelblanco E; Mauricio D. Type 1 Diabetic Subjects with Diabetic Retinopathy Show an Unfavorable Pattern of Fat Intake. *Nutrients* 2018. 10(9): 1184. FI: 4,196(Q1)
- Karpathiou G; Matias-Guiu X; Mobarki M; Vermesch C; Stachowicz ML; Chauleur C; Peoc'h M. Ovarian neuroendocrine carcinoma of metastatic origin: clues for diagnosis.. *Hum Pathol*.
- Versluis M; Plat A; de Bruyn M; Matias-Guiu X; Trovic J; Krakstad C; Nijman HW; Bosse T; de Bock GH; Hollema H. LICAM expression in uterine carcinosarcoma is limited to the epithelial component and may be involved in epithelial-mesenchymal transition. *Virchows Arch* 2018. 473(5): 591 - 598. FI: 2,936(Q2)
- Yuguero O; Esquerda M; Pifarre J. To limit or to adapt the therapeutical effort?. *Med Clin (Barc)* .
- Moiola, Cristian P; Lopez-Gil, Carlos; Cabrera, Silvia; Garcia, Angel; Van Nyen, Tom; Annibali, Daniela; Fonnes, Tina; Vidal, August; Villanueva, Alberto; Matias-Guiu, Xavier; Krakstad, Camilla; Amant, Frederic; Gil-Moreno, Antonio; Colas, Eva. Patient-Derived Xenograft Models for Endometrial Cancer Research. *Int J Mol Sci* 2018. 19(8): 2431. FI: 3,687(Q2)
- Olivera P; Gabilondo M; Constans M; Tàssies D; Plensa E; Pons V; Las Heras G; Jiménez C; Campoy D; Bustins A; Oliver A; Marzo C; Canals T; Varela A; Sorigue M; Sánchez E; Ene G; Perea G; Vicente L; López M; Cerdá M; Johansson E; Aguinaco MR; Santos N; Mateo J; Reverter JC; Moya Á; Santamaría A. Recommendations of the Catalan Group of Thrombosis (Tromboc@t Working Group) for the treatment of patients receiving oral direct anticoagulants. *Med Clin (Barc)* 2018. 151(5): 210 - 210. FI: 1,168(Q3)
- Van Nyen T; Moiola CP; Colas E; Annibali D; Amant F. Modeling Endometrial Cancer: Past, Present, and Future. *Int J Mol Sci* 2018. 19(8): 2348. FI: 3,687(Q2)
- Laplana M; Royo JL; Fibla J. Vitamin D Receptor polymorphisms and risk of enveloped virus infection: A meta-analysis. *Gene* 2018. 678: 384 - 394. FI: 2,498(Q3)
- Medrano, MJA; Torres, OY; Robles, IB; Casas-Mendez, LF; Barbe, F; de Batlle, J. Exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease: An analysis of the care process in a regional hospital emergency department. *Medicine (Baltimore)* 2018. 97(31): e11601. FI: 2,028(Q2)
- Pardina, Eva; Cubells, Marta; Ricart-Jané, David; BAENA FUSTEGUERAS, JUAN A.; Peinado Onsurbe, Julia. Comparison between Capillary and Venous Blood Sampling for Lipoprotein Lipase Activity Measuring. *Int J Hematol Ther* 2018. 4(2): 36 - 44.
- Rius F; Sánchez E; Betriu À; Baena-Fustegueras JA; Yeramian A; Vidal T; Hernández M; López-Cano C; Bueno M; Gutiérrez-Carrasquilla L; Herrerías F; de la Fuente MC; Fernández E; Lecube A. Influence of Morbid Obesity and Bariatric Surgery Impact on the Carotid Adventitial Vasa Vasorum Signal. *Obes Surg* 2018. 28(12): 3935 - 3942. FI: 3,895(Q1)
- Granado-Casas M; Alcubierre N; Martín M; Real J; Ramírez-Morros AM; Cuadrado M; Alonso N; Falguera M; Hernández M; Aguilera E; Lecube A; Castelblanco E; Puig-Domingo M; Mauricio D. Improved adherence to Mediterranean Diet in adults with type 1 diabetes mellitus.. *EUR J NUTR* .
- García-Olmo, Dolores C.; Picazo, María G.; García-Olmo, Damián. Melanoma transplants in "green" mice: Fluorescent cells in tumors are not equivalent to host-derived cells. *Electron J Biotechnol* 2018. 34: 22 - 28. FI: 1,881(Q3)
- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Soler M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Garí E; Portero-Otín M; Santamaria-Babi L; Casanova-Seuma JM. Psoriasis, metabolic syndrome and cardiovascular risk factors. A population-based study. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2019. 33(1): 128 - 135. FI: 4,287(Q1)

- Yuguero O; Guzman M; Castañ T; Forné C; Galindo G; Pujol J. Characteristics and prognosis of patients admitted to a hospital emergency department for traumatic brain injury and with anticoagulant or antiplatelet treatment. *Neurocirugia (Astur)* 2018. 29(5): 233 - 239. FI: 0,310(Q4)
- Losa F; Iglesias L; Pané M; Sanz J; Nieto B; Fusté V; de la Cruz-Merino L; Concha Á; Balañá C; Matías-Guiu X. 2018 consensus statement by the Spanish Society of Pathology and the Spanish Society of Medical Oncology on the diagnosis and treatment of cancer of unknown primary. *Clin Transl Oncol* 2018. 20(11): 1361 - 1372. FI: 2,392(Q3)
- Izquierdo C; Ortiz AZ; Presa M; Malo S; Montoya A; Garabatos N; Mora C; Verdaguer J; Stratmann T. Treatment of T1D via optimized expansion of antigen-specific Tregs induced by IL-2/anti-IL-2 monoclonal antibody complexes and peptide/MHC tetramers. *Sci Rep* 2018. 8(1): 8106 - 8106. FI: 4,122(Q1)
- Romero, Ignacio; Rubio, M. Jesús; Medina, Manuel; Serrano, Raquel; Guerra, Eva M^a; Salgado, Alfonso Cortes; Pérez, Belén; Minig, Lucas; Casado, Antonio; Coronado, Pluvio; Cueva, Juan Fernando; Vilar, Ana; Torné, Aureli; Ordi, Jaume; Cros, Sara; Salinas, Gaspar; Santacana, Maria; Schoenenberger-Arnaiz, Juan Antonio; Lombart-Cussac, Antonio; Poveda, Andres. Preoperative olaparib in early-stage endometrial cancer (EC): A phase 0, window of opportunity trial to evaluate the PARP inhibition effect, targeting cell cycle-related proteins (POLEN study).. *J Clin Oncol* 2018. 36: 5598 - 5598. FI: 26,303(Q1)
- Carbonell M; Castelblanco E; Valldeperas X; Betriu À; Traveset A; Granado-Casas M; Hernández M; Vázquez F; Martín M; Rubinat E; Lecube A; Franch-Nadal J; Fernández E; Puig-Domingo M; Avogaro A; Alonso N; Mauricio D. Diabetic retinopathy is associated with the presence and burden of subclinical carotid atherosclerosis in type 1 diabetes. *Cardiovasc Diabetol* 2018. 17(1): 66 - 66. FI: 5,235(Q1)
- Olmedillas-Lopez, S; Garcia-Olmo, DC; Garcia-Arranz, M; Peiro-Pastor, R; Aguado, B; Garcia-Olmo, D. Liquid biopsy by NGS: differential presence of exons (DPE) in cell-free DNA reveals different patterns in metastatic and nonmetastatic colorectal cancer. *Cancer Med* 2018. 7(5): 1706 - 1716. FI: 3,202(Q2)
- Hernández M; López C; Soldevila B; Cecenarro L; Martínez-Barahona M; Palomera E; Rius F; Lecube A; Pelegay MJ; García J; Mauricio D; Puig Domingo M. Impact of TSH during the first trimester of pregnancy on obstetric and foetal complications: Usefulness of 2.5 mIU/L cut-off value. *Clin Endocrinol (Oxf)* 2018. 88(5): 728 - 734. FI: 3,077(Q2)
- Escartin, A; Mias, MC; Gonzalez, M; Cuello, E; Pinillos, A; Muriel, P; Mestres, N; Villalobos, R; Olsina, JJ. Home hospitalization for the surgical and conservative treatment of acute calculous cholecystitis. *SURG PRACT* 2018. 22(2): 52 - 59. FI: 0,172(Q4)
- Alsina-Sanchís E; García-Ibáñez Y; Figueiredo AM; Riera-Domingo C; Figueras A; Matias-Guiu X; Casanovas O; Botella LM; Pujana MA; Riera-Mestre A; Graupera M; Viñals F. ALK1 Loss Results in Vascular Hyperplasia in Mice and Humans Through PI3K Activation. *Arterioscler Thromb Vasc Biol* 2018. 38(5): 1216 - 1229. FI: 6,086(Q1)
- Shelton PM; Duran A; Nakanishi Y; Reina-Campos M; Kasashima H; Llado V; Ma L; Campos A; García-Olmo D; García-Arranz M; García-Olmo DC; Olmedillas-López S; Caceres JF; Diaz-Meco MT; Moscat J. The Secretion of miR-200s by a PKC zeta/ADAR2 Signaling Axis Promotes Liver Metastasis in Colorectal Cancer. *Cell Rep* 2018. 23(4): 1178 - 1191. FI: 8,032(Q1)
- Sánchez E; Lecube A; Betriu À; Hernández C; López-Cano C; Gutiérrez-Carrasquilla L; Kerkeni M; Yeramian A; Purroy F; Pamplona R; Farràs C; Fernández E; Barbé F; Simó R; ILERVAS project; Hernández M; Rius F; Polanco D; de la Torre MS; Torres G; Godoy P; Portero-Otin M; Jové M; Colàs-Compàs L; Benabdelhak I; Miquel E; Ortega M; Valdivielso JM; Bermúdez M; Martínez-Alonso M. Subcutaneous advanced glycation end-products and lung function according to glucose abnormalities: The ILERVAS Project.. *DIABETES METAB* .
- Cho KR; Cooper K; Croce S; Djordjevic B; Herrington S; Howitt B; Hui P; Ip P; Koebel M; Lax S; Quade BJ; Shaw P; Vidal A; Yemelyanova A; Clarke B; Hedrick Ellenson L; Longacre TA; Shih IM; McCluggage WG; Malpica A; Oliva E; Parkash V; Matias-Guiu X. International Society of Gynecological Pathologists (ISGyP) Endometrial Cancer Project: Guidelines From the Special Techniques and Ancillary Studies Group. *Int J Gynecol Pathol* 2019. 38(1): 114 - 122. FI: 1,628(Q3)
- Capdevila J; Mayor R; Mancuso FF; Iglesias C; Caratù G; Matos I; Zafón C; Hernando J; Petit A; Nuciforo P; Cameselle-Teijeiro JM; Álvarez C; Recio JA; Taberner J; Matias-Guiu X; Vivancos A; Seoane J. Early evolutionary divergence between papillary and anaplastic thyroid cancers. *Ann Oncol* 2018. 29(6): 1454 - 1460. FI: 13,926(Q1)
- Cabezón M; Bargay J; Xicoy B; García O; Borrás J; Tormo M; Marcé S; Pedro C; Valcárcel D; Jiménez MJ; Guàrdia R; Palomo L; Brunet S; Vall-Llovera F; Garcia A; Feliu E; Zamora L. Impact of mutational studies on the diagnosis and the outcome of high-risk myelodysplastic syndromes and secondary acute myeloid leukemia patients treated with 5-azacytidine.. *Oncotarget* 2018. 9(27): 19342 - 19355. FI: 5,168(Q1)
- Esquerda M; Pifarré J; Roig H; Busquets E; Yuguero O; Viñas J. Assessing bioethics education: Teaching to be virtuous doctors with practical ethical skills. *Aten Primaria* 2019. 51(2): 99 - 104. FI: 1,148(Q3)
- Zhu, C; Farre, G; Zanga, D; Lloveras, J; Michelena, A; Ferrio, JP; Voltas, J; Slafer, G; Savin, R; Albajes, R; Eizaguirre, M; Lopez, C; Cantero-Martinez, C; Diaz-Gomez, J; Noga-reda, C; Moreno, JA; Angulo, E; Estany, J; Pena, RN; Tor, M; Portero-Otin, M; Eritja, N; Arjo, G; Serrano, JCE; Matias-Guiu, X; Twyman, RM; Sandmann, G; Capell, T; Christou, P. High-carotenoid maize: development of plant biotechnology prototypes for human and animal health and nutrition. *PHYTOCHEM REV* 2018. 17(2): 195 - 209. FI: 3,875(Q1)
- Pardina E; Onsurbe JP; Carmona J; Ricart Jané, David; Miñarro, Antonio; Ferrer, Roser; LECUBE TORELLÓ, ALBERT; CUELLO GUZMAN, ELENA; BAENA FUSTEGUERAS, JUAN A.. Morbid obesity and its comorbidities. *Int Clin Pathol J* 2018. 6(2): 112 - 122.
- Fernández Armenteros JM; Arco Huguet N; Sanmartin Novell V; Vilardell Villellas F; Velasco Sanchez A; Martró Català E; Martí Laborda RM; Soria Gili X. Langerhans cell histiocytosis mimicking molluscum contagiosum: A case series. *PEDIATR BLOOD CANCER* 2018. 65(7): e27047. FI: 2,646(Q1)

- Royo JL; Valls J; Acemel RD; Gómez-Marin C; Pascual-Pons M; Lupiañez A; Gomez-Skarmeta JL; Fibla J. A common copy-number variant within SIRPB1 correlates with human Out-of-Africa migration after genetic drift correction. *PLoS One* 2018. 13(3): e0193614. FI: 2,766(Q1)
- Montserrat-Capdevila J; Seminario MA; Godoy P; Marsal JR; Ortega M; Pujol J; Castañ MT; Alsedà M; Betriu À; Lecube A; Portero M; Purroy F; Valdivielso JM; Barbé F. Prevalence of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) not diagnosed in a population with cardiovascular risk factors. *Med Clin (Barc)* 2018. 151(10): 383 - 389. FI: 1,168(Q3)
- Cortés C; Bielsa S; Fernández JM; Vilardell F; Gonzalez-Farré B; Casanova JM. Extensive Nasal Plaque: An Unusual Presentation of IgG4-related Disease. *Acta Derm Venereol* 2018. 98(6): 606 - 607. FI: 3,127(Q1)
- Bosse T; Nout RA; McAlpine JN; McConechy MK; Britton H; Hussein YR; Gonzalez C; Ganesan R; Steele JC; Harrison BT; Oliva E; Vidal A; Matias-Guiu X; Abu-Rustum NR; Levine DA; Gilks CB; Soslow RA. Molecular Classification of Grade 3 Endometrioid Endometrial Cancers Identifies Distinct Prognostic Subgroups. *Am J Surg Pathol* 2018. 42(5): 561 - 568. FI: 5,878(Q1)
- Aluja A.; Balada F.; Blanco E.; Fibla J.; Blanch A.. Twenty candidate genes predicting neuroticism and sensation seeking personality traits: A multivariate analysis association approach. *Pers Individ Dif* 2019. 140: 90 - 102. FI: 1,967(Q2)
- Van Der Putten L.J.M.; Visser N.C.M.; Van De Vijver K.; Santacana M.; Bronsert P.; Bulten J.; Hirschfeld M.; Colas E.; Gil-Moreno A.; Garcia A.; Mancebo G.; Alameda F.; Trovik J.; Kopperud R.K.; Huvila J.; Schrauwen S.; Koskas M.; Walker F.; Weinberger V.; Minar L.; Jandakova E.; Snijders M.P.L.M.; Van Den Berg-Van Erp S.; Matias-Guiu X.; Salvesen H.B.; Werner H.M.J.; Amant F.; Massuger L.F.A.G.; Pijnenborg J.M.A.. Added Value of Estrogen Receptor, Progesterone Receptor, and L1 Cell Adhesion Molecule Expression to Histology-Based Endometrial Carcinoma Recurrence Prediction Models: An ENITEC Collaboration Study. *Int J Gynecol Cancer* 2018. 28(3): 514 - 523. FI: 2,192(Q2)
- Oaknin A.; Guarch R.; Barretina P.; Hardisson D.; González-Martín A.; Matías-Guiu X.; Pérez-Fidalgo A.; Vieites B.; Romero I.; Palacios J.. Recommendations for biomarker testing in epithelial ovarian cancer: a National Consensus Statement by the Spanish Society of Pathology and the Spanish Society of Medical Oncology. *Clin Transl Oncol* 2018. 20(3): 274 - 285. FI: 2,392(Q3)
- Nager M; Sallán MC; Visa A; Pushparaj C; Santacana M; Macià A; Yeramian A; CANTÍ NICOLÁS, CARLES; Herberos J. Inhibition of WNT-CTNNB1 signaling upregulates SQSTM1 and sensitizes glioblastoma cells to autophagy blockers. *Autophagy* 2018. 14(4): 619 - 636. FI: 11,100(Q1)
- Rodriguez-Fernandez S; Pujol-Autonell I; Brianso F; Perna-Barrull D; Cano-Sarabia M; Garcia-Jimeno S; Villalba A; Sanchez A; Aguilera E; Vazquez F; Verdaguer J; MasPOCH D; Vives-Pi M. Phosphatidylserine-liposomes Promote Tolerogenic Features on Dendritic cells in human Type 1 Diabetes by apoptotic Mimicry. *Front Immunol* 2018. 9(FEB): 253 - 253. FI: 5,511(Q1)
- Matas-Nadal C; Sòria X; García-de-la-Fuente MR; HuerVa V; Ortega E; Vilardell F; Gatus S; Casanova JM; Martí RM. Immunocryosurgery as monotherapy for lentigo maligna or combined with surgical excision for lentigo maligna melanoma. *J Dermatol* 2018. 45(5): 564 - 570. FI: 2,788(Q2)
- Rozas-Muñoz E; Gallardo F; Pujol RM; Pérez-Ferriols A; Servitje O; Estrach T; Bastida J; Román C; Palacio-Aller L; Gil I; MARTI LABORDA, ROSA MARIA; Vidal-Sarró D; García-Muret MP. Extranodal natural killer/T-cell lymphoma, nasal type: a Spanish multicentric retrospective survey. *Eur J Dermatol* 2018. 28(1): 64 - 70. FI: 1,944(Q2)
- Maiques O; Barceló C; Panosa A; Pijuan J; Orgaz JL; Rodríguez-Hernandez I; Matas-Nadal C; Tell G; Vilella R; Fabra A; S P; Sanz-Moreno V; Matias-Guiu X; Canti C; Herreros J; Marti RM; Macià A. T-type calcium channels drive migration/invasion in BRAFV600E melanoma cells through Snail1. *Pigment Cell Melanoma Res* 2018. 31(4): 484 - 495. FI: 6,115(Q1)
- Castelblanco E; Hernández M; Castelblanco A; Gratacòs M; Esquerda A; Molló À; Ramírez-Morros A; Real J; Franch-Nadal J; Fernández-Real JM; Mauricio D. Low-grade Inflammatory Marker Profile May Help to Differentiate Patients With LADA, Classic Adult-Onset Type 1 Diabetes, and Type 2 Diabetes. *Diabetes Care* 2018. 41(4): 862 - 868. FI: 13,397(Q1)
- Guillem V; Calabuig M; Brunet S; Esteve J; Escoda L; Gallardo D; Ribera JM; Queipo de Llano MP; Arnan M; Pedro C; Amigo ML; Martí-Tutusa JM; García-Guiñón A; Bargay J; Sampol A; Salamero O; Font L; Tarn C; Hoyos M; Díaz-Beyá M; Garrido A; Navarro B; Nomdedeu J; Sierra J; Tormo M. Bone marrow VEGFC expression is associated with multilineage dysplasia and several prognostic markers in adult acute myeloid leukemia, but not with survival. *Leuk Lymphoma* 2018. 59(10): 2383 - 2393. FI: 2,644(Q2)
- Fernandez Armenteros JM; Veà Jódar A; Matas Nadal C; Cortés Pinto C; Soria Gili X; Martí Laborda RM; VilardeIl Villellas F; Casanova Seuma JM. Severe and recurrent levamisole-induced cutaneous vasculopathy. *J Cutan Pathol* 2018. 45(4): 309 - 311. FI: 1,532(Q3)
- Roca J; Nogués M; Villalobos R; Mías MC; Comellas M; Gas C; Olsina JJ. Surgical Dynamometer to Simultaneously Measure the Tension Forces and the Distance between Wound Edges during the Closure of a Laparotomy. *Sensors (Basel)* 2018. 18(1): 189. FI: 2,475(Q2)
- Matías-Guiu X.; Fusté V.; Iglesias L.; Balañá C.; Concha Á.; de la Cruz-Merino L.; Nieto B.; Pané M.; Sanz J.; Losa F.. Consenso 2018 de la Sociedad Española de Anatomía Patológica y la Sociedad Española de Oncología Médica sobre el diagnóstico y tratamiento del cáncer de origen desconocido.. *Rev Esp Patol* 2019. 52(1): 33 - 44.
- Oaknin A.; Guarch R.; Barretina P.; Hardisson D.; González-Martín A.; Matías-Guiu X.; Pérez-Fidalgo A.; Vieites B.; Romero I.; Palacios J.. Recommendations for biomarker testing in epithelial ovarian cancer. A national consensus statement by the Spanish Society of Pathology and the Spanish Society of Medical Oncology. *Rev Esp Patol* 2018. 51(2): 84 - 96.

- Santaballa A; Matías-Guiu X; Redondo A; Carballo N; Gil M; Gómez C; Gorostidi M; Gutierrez M; González-Martín A. SEOM clinical guidelines for endometrial cancer (2017). Clin Transl Oncol 2018. 20(1): 29 - 37. FI: 2,392(Q3)
- Ruiz M; Arias A; Sánchez-Llanos E; Gil MP; López-Ortega R; Dakterzada F; Purroy F; Piñol-Ripoll G. Minor Hallucinations in Alzheimer's Disease. J Alzheimers Dis 2018. 64(2): 543 - 549. FI: 3,476(Q2)
- Catalan, U; de las Hazas, MCL; Pinol, C; Rubio, L; Motilva, MJ; Fernandez-Castillejo, S; Sola, R. Hydroxytyrosol and its main plasma circulating metabolites attenuate the initial steps of atherosclerosis through inhibition of the MAPK pathway. J Funct Foods 2018. 40: 280 - 291.

GENÈTICA DE MALALTIES COMPLEXES

El Grup desenvolupa la seva activitat investigadora des de gener de 1995 en l'estudi de la variabilitat genètica i la seva relació amb fenotips complexes, com la susceptibilitat a la infecció pel virus VIH i la progressió clínica de la SIDA o aspectes de comportament i personalitat. Utilitzant una estratègia de "gens candidats", hem identificat variants del gens VDR i BST2 associades amb la infecció del virus VIH i progressió a sida. En els estudis sobre personalitat hem identificat variants del gen *SIRPB1* associades amb un comportament inhibít. En l'actualitat estem estudiant l'estímul de migració en determinades espècies de peixos, como model d'estudi del comportament i personalitat impulsiva/desinhibida. Per dur a terme aquests treballs el Grup ha establert col·laboracions amb equips clínics de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova i grups de recerca d'altres hospitals i universitats de l'estat.

Equip investigador

Joan Fibla, investigador principal

Ricard López, investigador

Mariona Pascual, investigadora en formació

Responsable del grup:

Dr. Joan Fibla

Correu de contacte: joan.fibla@cmb.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 299

Ubicació:

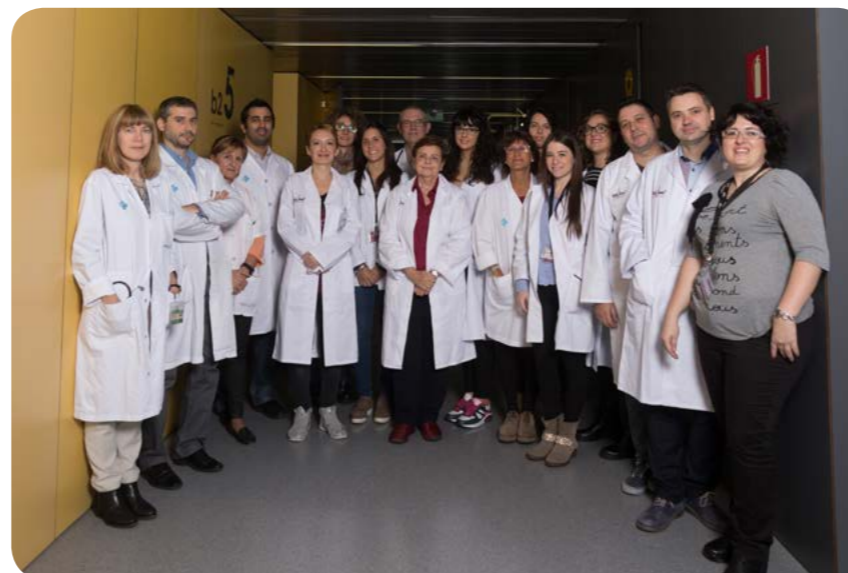
Edifici Biomedicina I

Laboratori 2a planta B2.1

GRUP DE RECERCA TRASLACIONAL VASCULAR I RENAL

El grup desenvolupa tres línies de recerca amb un nexa d'unió en comú que és el metabolisme mineral:

1. *Osteodistròfia renal*: metabolisme mineral en pacients amb insuficiència renal crònica; influència genètica en el desenvolupament de l'hiperparatiroidisme secundari; impacte del metabolisme mineral sobre la mortalitat en general i cardiovascular en pacients amb insuficiència renal crònica.
2. *Patologia Vascular*: efecte directe de la vitamina D sobre les cèl·lules endotelials i musculars llises vasculares; influència del metabolisme mineral sobre la Tensió arterial.
3. *Fracàs renal agut*: Implicació del receptor de NMDA recentment descobert en el ronyó en l'hemodinàmica i la funció renal en models animals de fracàs renal agut.

Responsable del grup:

Dr. Elvira Fernández

Correu de contacte: efernandez@irbllleida.cat

Telèfon de contacte: 973 248 100 - 973 702 952

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 1a planta. B1.10

Equip investigador

Marcelino Bermudez, investigador
 Maria Angeles Betriu, investigadora
 Maria Merce Borrás, investigadora
 Milica Bozic, investigador principal
 Serafin Cambray, investigador
 Eva Castro, tècnica de recerca
 Maite Caus, investigadora en formació
 Lourdes Craver, investigadora
 Maria Crespo, investigadora en formació
 Nuria Dolade, investigadora
 Elvira Fernández, investigadora principal
 Rajesh Kumar, investigador
 Alicia Garcia, tècnica de recerca
 Minerva Granado, investigadora en formació
 Josep M. Gutierrez, investigador
 Elias Jatem, investigador
 Maria Paz Marco, investigadora
 Virtudes Maria de Lamo, tècnica de recerca
 Marisa Martin, investigadora
 Cristina Martinez, investigadora
 Ana Maria Martinez, tècnica de recerca
 Maria Molina, investigadora
 Maria del Valle Peña, investigadora
 Aurora Pérez, investigadora en formació
 Sandra Rayego, investigadora
 Jordi Roig, investigador
 M. Elisabet Samsó, tècnica de recerca
 Jose Felipe Sarro, investigador
 Alfons Segarra, investigador principal
 Meritxell Soria, tècnica de gestió
 José Manuel Valdivielso, investigador principal
 M. Teresa Vidal, tècnica de recerca

UNITAT DE FARMACOLOGIA

La Unitat és responsable dels cursos de Farmacologia a la Universitat de Lleida. La recerca es centra a l'estudi dels processos de mort cel·lular i la seva modulació per a poder identificar noves aproximacions terapèutiques a la malaltia humana, especialment al càncer. La Unitat s'estructura en 2 línies de recerca:

1. "Modulació farmacològica de la mort cel·lular", dirigida pel Prof. Boix
2. "Regulació de la mort cel·lular per RNA no codificant (ncRNA)", dirigida per la Prof. Ribas.

Equip investigador

Jacint Boix, investigador principal
 Javier Chicote, investigador en formació
 Judit Ribas, investigadora principal

Responsables del grup:

Dr. Jacint Boix
 Dra. Judit Ribas

Correu de contacte:

jacint.boix@mex.udl.cat
 judit.ribas@mex.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 404

Ubicació:

Edifici Biomedicina
 Laboratori 2a planta. b2.2

PATOLOGIA ONCOLÒGICA

El grup estudia les alteracions moleculars dels Grup de patologia oncològica combina investigadors bàsics i clínics organitzats al voltant d'un eix científic comú, el càncer (càncer d'endometri i melanoma). Es tracta doncs, d'un grup multidisciplinari que pretén fer recerca bàsica; que alhora, es pugui traslladar a la recerca clínica amb la voluntat final que els resultats tinguin una clara aplicació i/o traducció a la pràctica assistencial.

En l'àmbit de **càncer d'endometri** el grup es centra en l'estudi de: 1) Identificació (mitjançant l'ús d'eines moleculars) cèl·lules tumorals de càncer d'endometri entre cèl·lules exfoliades obtingudes mitjançant raspats cervicals. 2) Aprofundir en les tècniques "OMIC" per tal d'identificar nous marcadors diagnòstics, pronòstics o predictius de resposta a les teràpies específiques en el càncer d'endometri. 3) Aprofundir en l'anàlisi de les respostes anti-tumorals de fàrmacs antineoplàstics mitjançant l'ús de cultius in vitro en dos i tres dimensions. Estudi dels mecanismes que participen en la resistència a l'apoptosi i teràpies convencionals en el càncer d'endometri. 4) Generació de nous models animals (CAG-Cre: ER; PTEN fl / fl; ARID 1A fl / fl), per comprovar les respostes dels fàrmacs en els processos de invasió i metàstasi. 5) Avançar en l'ús de models Orthoxenografts derivats de pacients (PDX); com a model per avaluar la resposta a nous fàrmacs. 6) Entendre les característiques immunològiques del carcinoma d'endometri avaluant el microambient inflamatori de diferents tipus de tumors d'endometri i les seves recurrències. 7) Actualització de l'anàlisi patològic del càncer endometrial per tal de millorar la predicció del pronòstic i la resposta a la teràpia; transferència de la nova informació molecular a la pràctica clínica.

En el àmbit de **càncer del melanoma** el grup vol incidir molt especialment en la valoració de l'efecte antitumoral de fàrmacs antineoplàstics de nova generació, destinats a reconèixer dianes moleculars precises.

Responsable del grup:

Dr. Xavier Matias-Guiu

Correu de contacte:

fjmatiasguiu.lleida.ics@gencat.cat

Telèfons de contacte: 973 705 340 – 973 702 937

Ubicació:

Servei d'Anatomia Patològica HUAV
Edifici Biomedicina I
Laboratori 2a planta B2.4

Equip investigador

Cafia Alisalem, investigadora en formació

Carla Barceló, investigadora en formació

Dolors Cuevas, tècnica de recerca

Francisco Javier Dolcet, investigador principal

Maria Alba Dosil, investigadora en formació

Nuria Eritja, investigadora principal

Isidre Felip, investigador en formació

Maria Pilar Gallel, investigadora

Katja Gassner, investigadora en formació

Sonia Gatus, investigadora

Marta Hereu, tècnica de recerca

Anna Macia, investigadora

Rosa M. Martí, investigadora principal

Xavier Matias-Guiu, investigador principal

Cristina Megino, investigadora en formació

Cristian Pablo Moiola, investigador

Raul Navaridas, investigador en formació

Judit Pallares, investigadora

Ingrid Prats, tècnica de recerca

Maria Santacana, investigadora

Anna Alba Serrate, tècnica de recerca

Xavier Soria, investigador en formació

Jordi Tarragona, investigador

Izaskun Urdanibia, investigadora

Marta Vaquero, tècnica de recerca

Ana Velasco, tècnica de recerca

Felipe Vilardell, investigador

RECERCA CLÍNICA I EXPERIMENTAL EN PATOLOGIA DIGESTIVA I ONCOHEMATOLÒGICA

La recerca del grup gira al voltant de la carcinogènesi colo-rectal i les malalties i laboratori en hematologia. Té una vessant de recerca clínica i un altra de recerca bàsica, sense oblidar la recerca en docència. El grup es va constituir i va ser enregistrat l'any 1995. És un grup de recerca consolidat de la Universitat de Lleida. Les línies de recerca són: 1-factors pronòstics dels pacients amb càncer colorectal, 2-factors que ajuden al procés diagnòstic i terapèutic del càncer colorectal, 3-estudi de la carcinogènesi colònica experimental induïda químicament en models murins, 4-activitat telomerasa en cèl·lules neoplàsiques, 6- tècniques i procediments en el laboratori hematològic (hematimetria i citometria de flux) y 7- recerca clínica i bàsica en malalties hematològiques.

Responsable del grup:

Dr. Josep M. Reñé

Correu de contacte: jmrene@medicina.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 705 342 – 973 702 400

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori

Planta 1. B1.3

Equip investigador

Carlos Aracil, investigador

Raquel Ballester, investigadora

Juan Buenestado, investigador

Maria José Domper, investigadora

Ainara Ferrero, investigadora

Antonio García, investigador

Tomás García, investigador

Jordi Garreta, investigador

Xavier Gómez, investigador principal

Laura Iserte, investigadora

Armando Luaña, investigador

Maria Cristina Marzo, investigadora

Josep Maria Miñana, investigador

Miquel Miralbes, investigador

Carme Piñol, investigadora principal

Montserrat Planella, investigadora

Josep M. Reñé, investigador principal

Tamara Revuelto, investigadora

Juan Armando Rodríguez, investigador

Empar Sainz, investigadora

Eva Sese, investigadora

Elisabeth Talavera, investigadora

Maria Tehas, investigadora

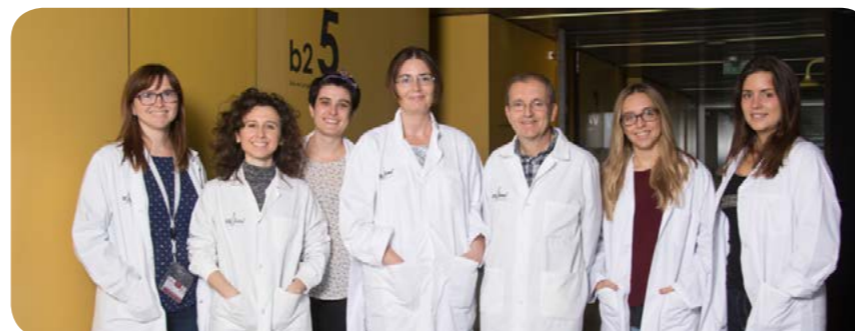
Montserrat Teixidó, investigadora

Juan Viñas, investigador

Natividad Zaragoza, investigadora

GRUP D'IMMUNOLOGIA I METABOLISME (GRIM)

L'objectiu global de recerca del grup és l'estudi dels mecanismes implicats en el desenvolupament de l'Obesitat i de la Diabetis Tipus 1 (T1D) i Tipus 2 (T2D), en el desenvolupament, en les alteracions metabòliques implicades en aquests trastorns, i finalment en les seves complicacions clíniques, i en el seu diagnòstic i tractament. Aquests aspectes s'estudien tant a nivell de recerca bàsica com clínica. El Dr. Verdaguer i la Dra. Conxi Mora realitzen investigació bàsica utilitzant models murins de la T1D. A partir dels resultats obtinguts, es busca fer la translació aplicada a la investigació clínica junt amb el Dr. Albert Lecube, la Dra. Marta Hernández, metgessa adjunt especialista en Endocrinologia del Servei d'Endocrinologia del Hospital Arnau de Vilanova i la Dra. Conchi Mora. El Dr. Verdaguer està especialment interessat en l'activitat dels limfòcits B, en la funció de la microbiota intestinal, i en alteracions funcionals del sistema nerviós en el desenvolupament de la T1D. La Dra. Conxi Mora té com a objectius principals de la seva recerca: Identificar els mecanismes moleculars que indueixen la mort cel·lular de les cèl·lules beta pancreàtiques productores de insulina en la T1D i desenvolupar immunoteràpies antígen-específiques que neutralitzin el procés autoimmune de la T1D. Pel que fa a l'equip del Dr. Albert Lecube, la principal línia de recerca es basa en l'estudi del pulmó com a òrgan diana de les complicacions de la T2D. DE forma paral·lela, i en col·laboració amb el Dr. Juan Antonio Baena del Servei de Cirurgia de l'Hospital Arnau de Vilanova, tenen com a objectiu, l'estudi de la macroangiopatia (arterioesclerosi clínica i subclínica) en els pacients obesos i l'evolució de la mateixa amb la pèrdua de pes aconseguida mitjançant la cirurgia bariàtrica. Aquesta línia, iniciada al 2013, es realitza de forma conjunta amb la UDETMA (Unitat de Detecció i Tractament de la Malaltia Aterotrombòtica) de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova. Inclou l'estudi de la microcirculació dels grans vasos mitjançant la utilització de contrast ecogràfic amb microbombolles, l'estudi de la resposta vascular, i la determinació de marcadors sistèmics. Per últim, aquest mateix equip també està treballant en estudi del perfil metabolòmic/lipidòmic del teixit adipós

(visceral i subcutani) i hepàtic en el pacient obès, i les variacions que apareixen amb la pèrdua de pes aconseguida mitjançant la cirurgia bariàtrica.

Responsables del grup:

Dra. Conchi Mora
Dr. Joan Verdaguer
Dr. Albert Lecube

Correu de contacte: conchi.mora@mex.udl.cat
joan.verdaguer@mex.udl.cat
alecube.lleida.ics@gencat.cat

Telèfons de contacte: 973 705 342 – 973 702 210

Ubicació:

Edifici Biomedicina II
Laboratori planta -2. 2

Equip Investigador

Marta Bueno, investigadora
Marta Corral, investigadora
Leire Egia, investigadora en formació
Júlia Gatus, estudiant
Liliana Patricia Gutierrez, investigadora
Marta Hernandez, investigadora
Anna Hernandez, tècnica de recerca
Albert Lecube, investigador principal
Carolina Lopez, investigadora
Raquel Marti, investigadora
Concepció Mora, investigadora principal
Ferran Rius, investigador
Susana Eugenia Ros, investigadora
Estela Rosell, investigadora en formació
Enric Sanchez, investigador
Celeste Santos, investigadora
Maria Dolores Santos, investigadora
Joan Verdaguer, investigador principal
Celia Vived, investigadora en formació
Andree Yeramian, investigadora

CIRURGIA EXPERIMENTAL

El grup de recerca de Cirurgia Experimental és un grup format per cirurgians, anestesisistes, veterinaris i tècnics en investigació i gestió, que treballa per desenvolupar projectes interdisciplinaris amb especial interès en aquelles tecnologies i metodologies relacionades amb la cirurgia experimental i la formació de professionals sanitaris, així com en el desenvolupament d'instruments amb aplicabilitat a diferents especialitats quirúrgiques com la paret abdominal i l'hepàtica, entre d'altres.

En el grup de cirurgia experimental es poden identificar actualment línies de recerca definides com la de paret abdominal liderada pel Dr. Villalobos, que va començar amb l'estudi de la biomecànica de la paret abdominal per conèixer els factors físics i antropomètrics que hi intervenen durant el tancament de la mateixa, aconseguint la patent d'un instrument que permet realitzar mesures per conèixer les forces de tancament de la mateixa. Així mateix el grup ha realitzat estudis experimentals utilitzant pegues no biològiques per fixar les malles a la paret abdominal per reparar quirúrgicament les eventracions en un model experimental porcí de defecte de la paret abdominal.

La formació de postgrau representa una nova línia de recerca per al grup, realitzant estudis sobre el impacte de la simulació clínica física o biològica en la millora de la formació dels professionals en ciències de la salut.

La recerca en el model porcí com a model experimental per estudiar diferents tècniques quirúrgiques diagnòstiques i terapèutiques marquen molts dels projectes que s'estan desenvolupant actualment: anatomia, control del dolor, transplantament pulmonar, seguretat en sutures intestinals, etc. amb l'objectiu de poder obtenir models experimentals que permetin a la llarga extrapolar les troballes a la clínica humana i fer una medicina translacional de qualitat.

Les activitats de recerca d'aquest grup es realitzen al Centre CREBA de l'IRBLleida.

Responsable del grup: Dr. Jordi Olsina Kissler

Correu de contacte: jjolsina@gmail.com

Telèfon de contacte: 973 705 298

Ubicació:

Servei de Cirurgia de l'HUAV i direcció del CREBA

Equip investigador

Alba Boldo, tècnica de recerca

Carlos Cerdan, investigador

Alfredo Escartin, investigador principal

Marta Farré, tècnica de gestió

Dolores García, investigadora

Cristina Gas, investigadora

Yolanda Maestre, investigadora

Maria Carmen Mias, investigadora

Lucia Milla, investigadora

Antonio Montero, investigador

Jorge J. Olsina, investigador principal

Gian Pier Protti, investigador

Sara Puy, investigadora

Maria Rufas, investigadora

Rafael Villalobos, investigador

Amaya Ojanguren, investigadora

Marc Beisani, investigador

Jordi Escoll, investigador

Jose Luís Recuerdo, Investigador

CIRURGIA ENDOCRINA, BARIÀTRICA I METABÒLICA

Les línies d'investigació del grup de Cirurgia Endocrina estan centrades en: (1) estudiar els efectes de la cirurgia bariàtrica sobre la composició lipídica de diferents compartiments orgànics, (2) estudiar la possibilitat de reversió de lesions ateromatoses mitjançant la cirurgia bariàtrica i (3) valoració de l'eficàcia de la detecció del gangli sentinella mitjançant la tecnologia magnètica.

Equip investigador

Juan A. Baena, investigador principal

Elena Cuello, investigadora

Mari Cruz de la Fuente, investigadora

Fernando Herrerias, investigador

Núria Mestres, investigadora

Pablo Muriel, investigador

Maria Teresa Santamaria, investigadora

Responsable del grup: Dr. Juan A Baena

Correu de contacte: jabaena@vhebron.net

Telèfon de contacte: 973 705 298

Ubicació:

Servei de Cirurgia de l'HUAV

Àrea 3

Models Cel·lulars i Moleculars de Patologies Humanes

Aquesta àrea integra els grups de recerca Cicle Cel·lular Eucariota i Senyalització Cel·lular i Apoptosi interessats en l'anàlisi dels mecanismes cel·lulars que controlen la proliferació i la diferenciació cel·lular, així com les vies de senyalització implicades en la supervivència i la mort cel·lular. Alteracions en els processos de proliferació, supervivència i mort cel·lular poden ser origen o elements agreujants en diverses patologies humanes com el càncer, les malalties neurodegeneratives i patologies cardíques com l'infart de miocardi.

El propòsit dels grups de recerca integrants d'aquesta àrea és identificar els factors clau en el control dels esmentats processos cel·lulars i identificar les alteracions que hi tenen lloc en situacions patològiques. Els models experimentals emprats són molt diversos. S'utilitza el llevat *Saccharomyces cerevisiae* com a model eucariòtic unicel·lular per la facilitat amb què pot ser manipulat genèticament i per la relativa menor complexitat del seu genoma. D'altra banda, s'utilitzen cultius primaris neuronals (motoneurons espinals, neurones corticals i de ganglis cervicals), línies cel·lulars que provenen de teixit neural (PC12, SHSY5Y i altres) i cultius primaris de cardiomiòcits de rata i ratolí. Així mateix, s'utilitzen altres tipus cel·lulars, com fibroblasts embrionals. Durant els darrers anys s'han endegat projectes que impliquen l'anàlisi d'aquests processos en cèl·lules derivades d'animals genèticament modificats: deficientes (*knockouts*) i sobreexpressors (transgènics) per determinats gens d'interès, així com ratolins als quals s'ha intercanviat el gen salvatge pel mateix gen modificat (*knockin*).

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2018

Projectes àrea 3	Ajuts	Imports (€)
Cicle cel·lular	1	84.727,68
MECD – Predoctoral	1	84.727,68
Senyalització oncogènica i del desenvolupament	1	61.111,52
UdL – Predoctoral	1	61.111,52
Total	2	145.839,20

Grups àrea 3

Cicle Cel·lular

Senyalització Cel·lular i Apoptosi

Senyalització Oncogènica i del Desenvolupament

Senyalització Cel·lular per Calci

Publicacions científiques 2018

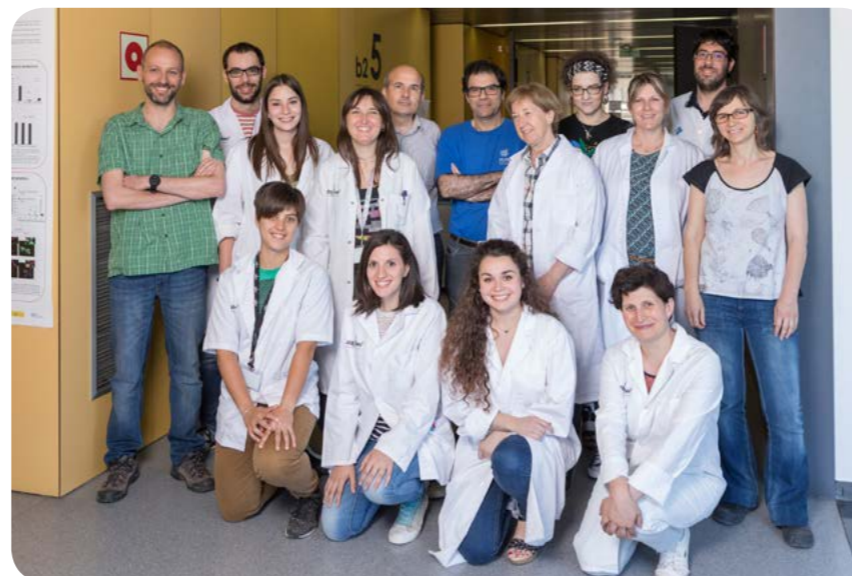
- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Solé M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Casanova-Seuma JM. Epidemiology of Psoriasis. A Population-Based Study. *Actas Dermosifiliogr.*
- Matas-Nadal C; Malveyh J; Ferreres JR; Boada A; Bodet D; Segura S; Salleras M; Azon A; Bel-Pla S; Bigata X; Campoy A; Curcó N; Dalmau J; Formigon M; Gonzalez A; Just M; Llistosella E; Nogues ME; Pedragosa R; Pujol JA; Sabat M; Smandia JA; Zaballos P; Puig S; Martí RM. Increasing incidence of lentigo maligna and lentigo maligna melanoma in Catalonia.. *INT J DERMATOL* 2019. 58(5): 577 - 581.
- Pereira T; Muguruza J; Mária V; Vilaprinyo E; Sorribas A; Fernandez E; Fernandez-Armenteros JM; Baena JA; Rius F; Betriu A; Solsona F; Alves R. AUTOMATIC METHODS FOR CAROTID CONTRAST-ENHANCED ULTRASOUND IMAGING QUANTIFICATION OF ADVENTITIAL VASA VASORUM. *Ultrasound Med Biol* 2018. 44(12): 2780 - 2792. FI: 2,645(Q1)
- Torres P; Ramírez-Núñez O; Romero-Guevara R; Barés G; Granado-Serrano AB; Ayala V; Boada J; Fontdevila L; Povedano M; SANCHIS MORALES, DANIEL; Pamploña R; Ferrer I; PORTERO OTIN, MANUEL. Cryptic exon splicing function of TARDBP interacts with autophagy in nervous tissue. *Autophagy* 2018. 14(8): 1398 - 1403. FI: 11,100(Q1)
- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Solier M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Garí E; Portero-Otín M; Santamaria-Babi L; Casanova-Seuma JM. Psoriasis, metabolic syndrome and cardiovascular risk factors. A population-based study. *J Eur Acad Dermatol Venereol* 2019. 33(1): 128 - 135. FI: 4,287(Q1)
- Varejao, N; Ibars, E; Lascorz, J; Colomina, N; Torres-Rosell, J; Reverter, D. DNA activates the Nse2/Mms21 SUMO E3 ligase in the Smc5/6 complex. *EMBO J* 2018. 37(12): e98306. FI: 10,557(Q1)
- Blasco N.; Cámara Y.; Núñez E.; Beà A.; Barés G.; Forné C.; Ruíz-Meana M.; Girón C.; Barba I.; García-Arumí E.; García-Dorado D.; Vázquez J.; Martí R.; Llovera M.; Sanchis D. Cardiomyocyte hypertrophy induced by Endonuclease G deficiency requires reactive oxygen radicals accumulation and is inhibitable by the micropeptide humanin. *Redox Biol* 2018. 16: 146 - 156. FI: 7,126(Q1)
- Fernández Armenteros JM; Arco Huguet N; Sanmartin Novell V; Vilardell Villellas F; Velasco Sanchez A; Martró Català E; Martí Laborda RM; Soria Gili X. Langerhans cell histiocytosis mimicking molluscum contagiosum: A case series. *PEDIATR BLOOD CANCER* 2018. 65(7): e27047. FI: 2,646(Q1)
- Cortés C; Bielsa S; Fernández JM; Vilardell F; Gonzalez-Farré B; Casanova JM. Extensive Nasal Plaque: An Unusual Presentation of IgG4-related Disease. *Acta Derm Venereol* 2018. 98(6): 606 - 607. FI: 3,127(Q1)
- Santamaria-Martos, F; Benitez, I; Giron, C; Barbe, F; Martinez-Garcia, MA; Hernandez, L; Montserrat, JM; Nagore, E; Martorell, A; Campos-Rodriguez, F; Corral, J; Cabriada, V; Abad, J; Mediano, O; Troncoso, MF; Cano-Pumarega, I; Gutierrez, AMF; Diaz-Cambriles, T; Somoza-Gonzalez, M; Almendros, I; Farre, R; Gozal, D; Sanchez-de-la-Torre, M; Spanish Sleep Network. Biomarkers of carcinogenesis and tumour growth in patients with cutaneous melanoma and obstructive sleep apnoea. *Eur. Resp. J.* 2018. 51(3): 1701885. FI: 12,242(Q1)
- Ruiz-Romeu E; Ferran M; de Jesús-Gil C; García P; Sargistà M; Casanova JM; Fernández JM; Chiriac A; Hóllo P; Celada A; Pujol RM; Santamaria-Babí LF. Microbe-Dependent Induction of IL-9 by CLA(+) T Cells in Psoriasis and Relationship with IL-17A. *J INVEST DERMATOL* 2018. 138(3): 580 - 587. FI: 6,448(Q1)
- Nager M; Sallán MC; Visa A; Pushparaj C; Santacana M; Macià A; Yeramian A; CANTÍ NICOLÁS, CARLES; Herberos J. Inhibition of WNT-CTNNB1 signaling upregulates SQSTM1 and sensitizes glioblastoma cells to autophagy blockers. *Autophagy* 2018. 14(4): 619 - 636. FI: 11,100(Q1)
- Matas-Nadal C; Sòria X; García-de-la-Fuente MR; Hueva V; Ortega E; Vilardell F; Gatus S; Casanova JM; Martí RM. Immunocryosurgery as monotherapy for lentigo maligna or combined with surgical excision for lentigo maligna melanoma. *J Dermatol* 2018. 45(5): 564 - 570. FI: 2,788(Q2)
- Maiques O; Barceló C; Panosa A; Pijuan J; Orgaz JL; Rodriguez-Hernandez I; Matas-Nadal C; Tell G; Vilella R; Fabra A; S P; Sanz-Moreno V; Matias-Guiu X; Canti C; Herreros J; Martí RM; Macià A. T-type calcium channels drive migration/invasion in BRAFV600E melanoma cells through Snail1. *Pigment Cell Melanoma Res* 2018. 31(4): 484 - 495. FI: 6,115(Q1)
- Fernandez Armenteros JM; Veà Jódar A; Matas Nadal C; Cortés Pinto C; Soria Gili X; Martí Laborda RM; Vilardell Villellas F; Casanova Seuma JM. Severe and recurrent levamisole-induced cutaneous vasculopathy. *J Cutan Pathol* 2018. 45(4): 309 - 311. FI: 1,532(Q3)
- Sallan, Marta C.; Visa, Anna; Shaikh, Soni; Nager, Mireia; Herreros, Judit; Canti, Carles. T-type Ca²⁺ Channels: T Targetable. *Cancer Res* 2018. 78(3): 603 - 609. FI: 9,130(Q1)

CICLE CEL·LULAR

El grup de Cicle Cel·lular estudia els mecanismes interns que regulen la divisió de les cèl·lules eucariotes. En concret s'analitzen:

- (a) els mecanismes depenents de complexos SMC i SUMO que garanteixen l'estabilitat del genoma durant el cicle i en resposta a dany en el DNA.
- (b) els mecanismes implicats en el control de l'entrada en cicle i la seva relació amb polaritat, migració i adhesió cel·lular.

Com a models de polaritat i adhesió cel·lular s'utilitzen fibroblastes embrionaris de ratolí, línies cel·lulars i cultius primaris de queratinòcits humans. Com a model en estudis de replicació, cohesió i segregació de cromosomes s'empren el llevat *Saccharomyces cerevisiae* i línies cel·lulars humanes. L'objectiu general d'aquests treballs és contribuir a un millor coneixement dels processos que es troben alterats durant la pèrdua de la integritat del genoma i en patologies com el càncer.

Responsable del grup:

Dr. Eloi Garí i Dr. Jordi Torres

Correu de contacte: eloi.gari@cmb.udl.cat

jordi.torres@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte:

973 702 414 – 973 702 438

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 3a planta 3.8

Equip investigador

Rafael Aguayo, investigador

Sonia Nikolova Apostolova, investigadora

José Manuel Casanova, investigador

Celia Casas, investigadora

Tania Cemeli, investigadora en formació

Neus Colomina, investigadora principal

José Manuel Fernández, investigador

Francisco Ferrezuelo, investigador principal

Eloi Garí, investigador principal

Marta Guasch, investigadora en formació

Eva Irene Ibars, investigadora en formació

Clara Matas, investigadora

Maria Ventura Monserrat, investigadora en formació

Neus Pedraza, investigadora

Marta Rafel, tècnica de recerca

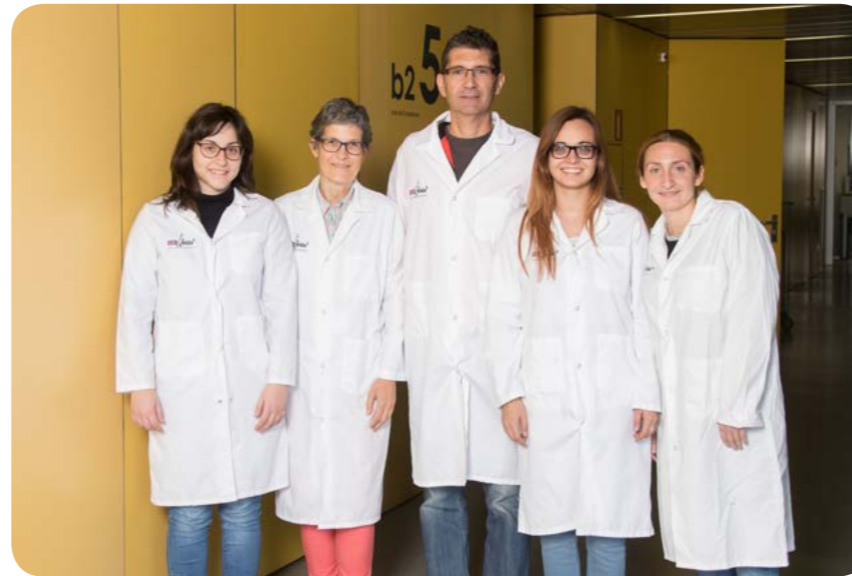
Sonia Rius, tècnica de recerca

Marc Tarrés, investigador en formació

Jordi Torres, investigador principal

SENYALITZACIÓ CEL·LULAR I APOPTOSI

Les línies de recerca del Grup de Senyalització Cel·lular i Apoptosi són les següents: a) estudi dels factors neurotròfics i les vies de senyalització intracel·lular activades per aquests factors en relació a la seva funció sobre la supervivència i mort neuronal, i b) estudi dels processos que regulen la mort cel·lular en el teixit cardíac. El coneixement dels mecanismes implicats en aquests processos és essencial per abordar el tractament de malalties del sistema nerviós i les malalties del sistema cardiovascular.

Equip investigador

Gisel Barés, investigadora en formació
 Aida Beà, investigadora
 Maria Cristina Girón, tècnica de recerca
 Marta Llovera, investigadora
 Daniel Sanchis, investigador principal
 Samira Serhir, estudiant

Responsable del grup:

Dr. Daniel Sanchis i Dra. Marta Llovera

Correu de contacte:

daniel.sanchis@cmb.udl.cat

marta.llovera@cmb.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 215 – 973 70 2949

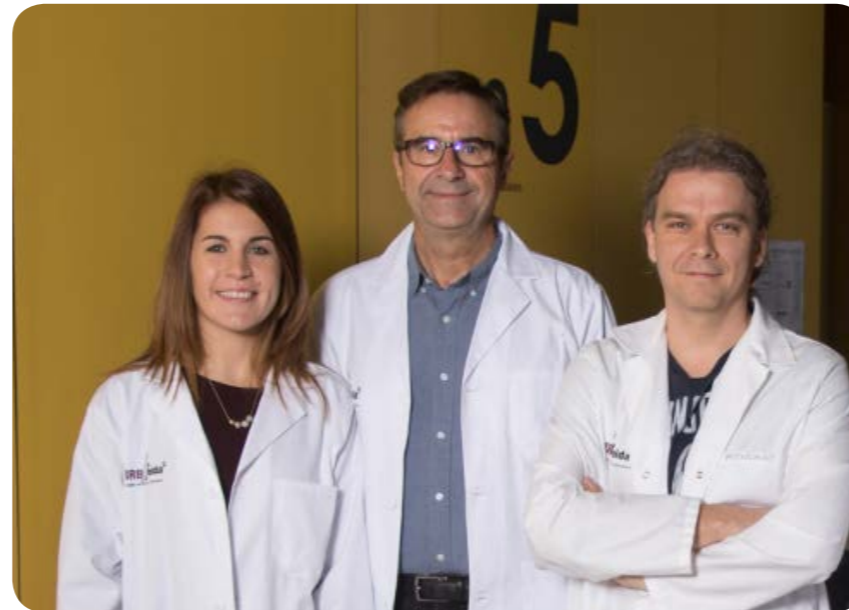
Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 2a planta B2.10

SENYALITZACIÓ ONCOGÈNICA I DEL DESENVOLUPAMENT

Al nostre grup ens plantegem un abordatge genètic dels mecanismes que regulen les vies de senyalització cel·lular activades pel proto-oncogen Ret, i la seva regulació pel putatiu supressor tumoral Sprouty. Com a eina fonamental fem servir línies de ratolins mutants generats per recombinació homòloga. Els nostres estudis abasten camps diversos com el desenvolupament renal y del sistema nerviós perifèric, o la biologia de tumors d'origen neuroendocrí.

Equip investigador

Gisela Altes, investigadora en formació
Carlos Anerillas, investigador en formació
Mario Encinas, investigador principal
Marta Hereu, tècnica de recerca
Joan Ribera, investigador

Responsable del grup: Dr. Mario Encinas

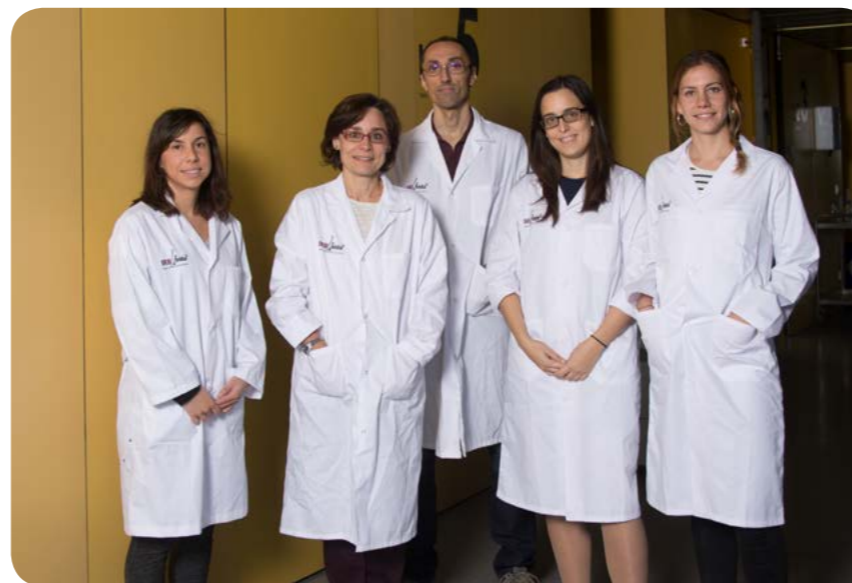
Correu de contacte: mario.encinas@mex.udl.cat

Telèfons de contacte:
973 702 951 – 973 702 213

Ubicació:
Edifici Biomedicina I
Laboratori 4a planta

SENYALITZACIÓ CEL·LULAR PER CALCI

Durant la progressió tumoral, les cèl·lules canceroses s'adapten a canvis en el microambient (mancat de nutrients i/o oxigen), mitjançant l'activació de les vies UPR i l'autofàgia. Aquests processos també són rellevants en la quimioresistència i recurrència tumoral i constitueixen noves dianes terapèutiques contra el càncer. El nostre model de treball és el Glioblastoma, un tumor cerebral agressiu que es caracteritza per un ràpid creixement, alta capacitat d'invasió i resistència al tractament. Estem estudiant si interferir amb la UPR i l'autofàgia afecta la proliferació cel·lular i la supervivència, in vitro i in vivo, per tal d'idear possibles noves estratègies anti-tumorals. Utilitzem cultius primaris establerts a partir de biòpsies tumorals i tècniques bioquímiques, de biologia cel·lular i -molecular, juntament amb silenciament gènic i tècniques d'imatge de calci.

Equip investigador

Lia Alza, estudiant
 Carles Cantí, investigador principal
 Judit Herreros, investigadora principal
 Soni Shaikh, investigador
 Anna Visa, investigadora en formació

Responsables del grup:

Dra. Judit Herreros
 Dr. Carles Cantí

Correu de contacte: j.herreros@cmb.udl.cat
 c.canti@mex.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 950 – 973 702 214

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
 Laboratori 2a planta

Àrea 4 Neurociències

La recerca neurocientífica figura com un dels objectius prioritaris d'atenció en gairebé tots els plantejaments estratègics pel que fa a la política científica de gairebé tots els agents promotors de la recerca biomèdica. Els problemes personals i socials derivats de les malalties neurodegeneratives incurables, moltes de vinculades a l'envelliment, obliguen a prestar particular atenció al desenvolupament del coneixement científic en aquest àmbit, que és del tot imprescindible per avançar en la lluita contra aquestes malalties. Hi ha plena coincidència entre la comunitat científica a considerar al cervell com l'objecte més complex existent, almenys dins de la petita porció d'univers que podem abastar. Per això, endinsar-se en el coneixement del sistema nerviós constitueix, tanmateix, un dels grans reptes que ha d'afrontar la ciència actual.

Els desenvolupaments recents en el camp de la genètica molecular, la proteòmica, les noves tècniques de visualització cel·lular i altres avenços tecnològics constitueixen eines molt potents que caracteritzen el moment actual de la recerca neurocientífica. Moltes d'aquestes tècniques estan disponibles a l'Institut i són la base del treball dels grups de recerca d'aquesta àrea, ja que aborden aspectes específics de la neurodegeneració i de la patologia neuromuscular sota el punt de vista cel·lular i molecular.

Activitat científica

Ajuts competitiu concedits el 2018

Projectes àrea 4	Ajuts	Imports (€)
Neurociències clíniques	4	233.531,52
AGAUR –SGR	1	15.000,00
ISCI – Predoctoral	1	82.400,00
UdL – predoctoral	1	61.111,52
ISCI – Projecte	1	75.020,00
Unitat de Senyalització Neuronal	1	61.111,52
UdL – Predoctoral	1	61.111,52
Total	5	294.643,04

Grups àrea 4

Patologia Neuromuscular Experimental

Neurobiologia Molecular i del Desenvolupament

Neurocognició, psicobiologia de la personalitat i genètica de la conducta

Neurobiologia Evolutiva del Desenvolupament

Neurociències clíniques

Neuroimmunologia

Unitat de Senyalització Neuronal

Publicacions científiques 2018

- Carrera D; Gorchs M; Querol M; Abilleira S; Ribó M; Millán M; Ramos A; Cardona P; Urra X; Rodríguez-Campello A; Prats-Sánchez L; Purroy F; Serena J; Cánovas D; Zaragoza-Brunet J; Krupinski JA; Ustrell X; Saura J; García S; Mora MÀ; Jiménez X; Dávalos A; Pérez de la Ossa N. Revalidation of the RACE scale after its regional implementation in Catalonia: a triage tool for large vessel occlusion.. J Neurointerv Surg .
- Ruiz M; Del Agua E; Piñol-Ripoll G. Psychosis as debut of sporadic Creutzfeldt-Jakob disease.. Rev Psiquiatr Salud Ment .
- Fan H; Wang C; Shao X; Jia Y; Aluja A; Wang W. Short form of the Zuckerman-Kuhlman-Aluja Personality Questionnaire: Its trait and facet relationships with personality disorder functioning styles in Chinese general and clinical samples. Psychiatry Res 2019. 271: 438 - 445. FI: 2,223(Q2)
- Quirant-Sánchez B; Hervás-García JV; Teniente-Serra A; Brieva L; Moral-Torres E; Cano A; Munteis E; Mansilla MJ; Presas-Rodríguez S; Navarro-Barriuso J; Ramo-Tello C; Martínez-Cáceres EM. Predicting therapeutic response to fingolimod treatment in multiple sclerosis patients. CNS Neurosci Ther 2018. 24(12): 1175 - 1184. FI: 3,495(Q1)
- Rivera P; Silva-Peña D; Blanco E; Vargas A; Arrabal S; Serrano A; Pavón FJ; Bindila L; Lutz B; Rodríguez de Fonseca F; Suárez J. Oleoylethanolamide restores alcohol-induced inhibition of neuronal proliferation and microglial activity in striatum. Neuropharmacology 2019. 146: 184 - 197. FI: 4,249(Q1)
- Fleitas C; Piñol-Ripoll G; Marfull P; Rocandio D; Ferrer I; Rampon C; Egea J; Espinet C. proBDNF is modified by advanced glycation end products in Alzheimer's disease and causes neuronal apoptosis by inducing p75 neurotrophin receptor processing. MOL BRAIN 2018. 11(1): 68 - 68. FI: 3,449(Q2)
- Balada F; Lucas I; Blanch Á; Blanco E; Aluja A. Neuroticism is associated with reduced oxygenation levels in the lateral prefrontal cortex following exposure to unpleasant images. Physiol Behav 2019. 199: 66 - 72. FI: 2,517(Q2)
- Aluja, A; Lucas, I; Blanch, A; Garcia, O; Garcia, LF. The Zuckerman-Kuhlman-Aluja Personality Questionnaire shortened form (ZKA-PQ/SF). Pers Individ Dif 2018. 134: 174 - 181. FI: 1,967(Q2)
- Yuguero O; Vena A; Forné C; Lacasta JD; Llobet C; Abadías MJ. Quality of care indicators for a resuscitation unit A descriptive study and proposal. Medicine (Baltimore) 2018. 97(48): e13467. FI: 2,028(Q2)
- Angel Blanch.. Top hundred chess experts: A cross-domain analysis of change over time. Intelligence 2018. 71: 76 - 84. FI: 2,785(Q1)
- Hervás-García JV; Ramió-Torrentà L; Brieva-Ruiz L; Batllé-Nadal J; Moral E; Blanco Y; Cano-Organza A; Presas-Rodríguez S; Torres F; Capellades J; Ramo-Tello C. Comparison of two high doses of oral methylprednisolone for multiple sclerosis relapses: a pilot, multicentre, randomized, double-blind, non-inferiority trial. Eur J Neurol 2019. 26(3): 525 - 532. FI: 4,621(Q1)
- de la Fuente S; Sansa A; Periyakaruppiyah A; Garcera A; Soler RM. Calpain Inhibition Increases SMN Protein in Spinal Cord Motoneurons and Ameliorates the Spinal Muscular Atrophy Phenotype in Mice. MOL NEUROBIOL.
- Blanch, A; Lucas, I; Balada, F; Blanco, E; Aluja, A. Sex differences and personality in the modulation of the acoustic startle reflex. Physiol Behav 2018. 195: 20 - 27. FI: 2,517(Q2)
- Dominguez-Gonzalez, M; Puigpinos, M; Jove, M; Naudi, A; Portero-Otin, M; Pamplona, R; Ferrer, I. Regional vulnerability to lipoxidative damage and inflammation in normal human brain aging. Exp Gerontol 2018. 111: 218 - 228. FI: 3,224(Q2)
- Portavella M; Rodriguez-Espinosa N; Galeano P; Blanco E; Romero JI; Holubiec MI; Rodriguez de Fonseca F; Fernández-Espejo E. Oleoylethanolamide and Palmitoylethanolamide Protect Cultured Cortical Neurons Against Hypoxia.. Cannabis Cannabinoid Res 2018. 3(1): 171 - 178.
- López-Cancio E; Ribó M; Cardona P; Serena J; Purroy F; Palomeras E; Aragonès JM; Cocho D; Garcés M; Puiggròs E; Soteras I; Cabanelas A; Villagrasa D; Catena E; Sanjurjo E; López Claverol N; Carrión D; López M; Abilleira S; Dávalos A; Pérez de la Ossa N. Telestroke in Catalonia: Increasing Thrombolysis Rate and Avoiding Interhospital Transfers. Cerebrovasc Dis 2018. 46(1-2): 66 - 71. FI: 2,931(Q2)
- Rivera P; Fernández-Arjona MDM; Silva-Peña D; Blanco E; Vargas A; López-Ávalos MD; Grondona JM; Serrano A; Pavón FJ; Rodríguez de Fonseca F; Suárez J. Pharmacological blockade of fatty acid amide hydrolase (FAAH) by URB597 improves memory and changes the phenotype of hippocampal microglia despite ethanol exposure. Biochem Pharmacol 2018. 157: 244 - 257. FI: 4,235(Q1)
- Vázquez-Justes D; Sanahuja J; Diez J; Rubinat E; Begué R; Salas C; Vicandi C; Gil MI; Purroy F; Mauricio D. Incidental findings on brain MRI in a cohort of diabetic patients. J Neuroradiol).
- Holubiec MI; Romero JI; Suárez J; Portavella M; Fernández-Espejo E; Blanco E; Galeano P; de Fonseca FR. Palmitoylethanolamide prevents neuroinflammation, reduces astrogliosis and preserves recognition and spatial memory following induction of neonatal anoxia-ischemia. Psychopharmacology 2018. 235(10): 2929 - 2945. FI: 3,222(Q2)

- Fernandez, O; Tintore, M; Saiz, A; Calles-Hernandez, MC; Comabella, M; Ramio-Torrenta, L; Oterino, A; Izquierdo, G; Tellez, N; Garcia-Merino, JA; Brieva, L; Arnal-Garcia, C; Aladro, Y; Mendibe-Bilbao, MD; Meca-Lallana, JE; Romero-Pinel, L; Ginestal, R; Martinez-Gines, ML; Arroyo, R; Rodriguez-Antiguedad, A. Review of the novelties from the 2017 ECTRIMS Congress, presented at the 10th Post-ECTRIMS Meeting (II). Rev Neurol 2018. 67(2): 50 - 62. FI: 0,601(Q4)
- Rocaspana-García M; Blanco-Blanco J; Arias-Pastor A; Gea-Sánchez M; Piñol-Ripoll G. Study of community-living Alzheimer's patients' adherence to the Mediterranean diet and risks of malnutrition at different disease stages. PeerJ 2018. 6(7): e5150. FI: 2,118(Q2)
- Fernandez, O; Tintore, M; Saiz, A; Calles-Hernandez, MC; Comabella, M; Ramio-Torrenta, L; Oterino, A; Izquierdo, G; Tellez, N; Garcia-Merino, JA; Brieva, L; Arnal-Garcia, C; Aladro, Y; Mendibe-Bilbao, MD; Meca-Lallana, JE; Romero-Pinel, L; Ginestal, R; Martinez-Gines, ML; Arroyo, R; Rodriguez-Antiguedad, A. Review of the novelties from the 2017 ECTRIMS Congress, presented at the 10th Post-ECTRIMS Meeting (I). Rev Neurol 2018. 67(1): 15 - 27. FI: 0,601(Q4)
- Cerveró C; Blasco A; Tarabal O; Casanovas A; Piedrafita L; Navarro X; Esquerda JE; Calderó J. Glial Activation and Central Synapse Loss, but Not Motoneuron Degeneration, Are Prevented by the Sigma-1 Receptor Agonist PRE-084 in the Smn(2B/-) Mouse Model of Spinal Muscular Atrophy. J Neuropathol Exp Neurol 2018. 77(7): 577 - 597. FI: 3,490(Q1)
- Santamarina E; González-Cuevas M; Toledo M; Jiménez M; Becerra JL; Quílez A; Suller A; Mauri JA; Fernández Á; Marinas A; Quintana M; Puig XS. Intravenous lacosamide (LCM) in status epilepticus (SE): Weight-adjusted dose and efficacy. EPILEPSY BEHAV 2018. 84: 93 - 98. FI: 2,600(Q2)
- Narcís JO; Tapia O; Tarabal O; Piedrafita L; Calderó J; Berciano MT; Lafarga M. Accumulation of poly(A) RNA in nuclear granules enriched in Sam68 in motor neurons from the SMN Delta 7 mouse model of SMA. Sci Rep 2018. 8(1): 9646 - 9646. FI: 4,122(Q1)
- Hoops D; Desfilis E; Ullmann JFP; Janke AL; Stait-Gardner T; Devenyi GA; Price WS; Medina L; Whiting MJ; Keogh JS. A 3D MRI-based atlas of a lizard brain. J Comp Neurol 2018. 526(16): 2511 - 2547. FI: 3,400(Q1)
- Casarrubea M; Magnusson MS; Anguera MT; Jonsson GK; Castañer M; Santangelo A; Palacino M; Aiello S; Faulisi F; Raso G; Puigarnau S; Camerino O; Di Giovanni G; Crescimanno G. T-pattern detection and analysis for the discovery of hidden features of behaviour. J Neurosci Methods 2018. 310: 24 - 32. FI: 2,668(Q2)
- Castañer, Marta; Andueza, Juan; Hileno, Raúl; Puigarnau, Silvia; Prat, Queral; Camerino, Oleguer. Profiles of Motor Laterality in Young Athletes' Performance of Complex Movements: Merging the MOTORLAT and PATHoops Tools. Front Psychol 2018. 9: 916 - 916. FI: 2,089(Q2)
- Amarenco, P; Lavalley, PC; Tavares, LM; Labreuche, J; Albers, GW; Abboud, H; Anticoli, S; Audebert, H; Bornstein, NM; Caplan, LR; Correia, M; Donnan, GA; Ferro, JM; Gongora-Rivera, F; Heide, W; Hennerici, MG; Kelly, PJ; Kral, M; Lin, HF; Molina, C; Park, JM; Purroy, F; Rothwell, PM; Segura, T; Skoloudik, D; Steg, PG; Touboul, PJ; Uchiyama, S; Vicaut, E; Wang, Y; Wong, LKS; TIAregistry Org Investigators. Five-Year Risk of Stroke after TIA or Minor Ischemic Stroke. N. Engl. J. Med. 2018. 378(23): 2182 - 2190. FI: 79,258(Q1)
- Molina-Seguin, J; Vena, AB; Colas-Campas, L; Benalbhak, I; Purroy, F. A systematic review of the characteristics and prognosis of subjects who suffer an embolic stroke of undetermined source. Rev Neurol 2018. 66(10): 325 - 330. FI: 0,601(Q4)
- Jorge C; Cetó M; Arias A; Blasco E; Gil MP; López R; Dakterzada F; Purroy F; Piñol-Ripoll G. Level of understanding of Alzheimer disease among caregivers and the general population.. Neurologia.
- Ramos-Araque ME; Rodriguez C; Vecino R; Cortijo Garcia E; de Lera Alfonso M; Sanchez Barba M; Colàs-Campàs L; Purroy F; Arenillas JF; Almeida A; Delgado-Esteban M. The Neuronal Ischemic Tolerance Is Conditioned by the Tp53 Arg72Pro Polymorphism.. TRANSL STROKE RES 2019. 10(2): 204 - 215.
- Sánchez E; Lecube A; Betriu À; Hernández C; López-Cano C; Gutiérrez-Carrasquilla L; Kerkeni M; Yeramian A; Purroy F; Pamplona R; Farràs C; Fernández E; Barbé F; Simó R; ILERVAS project; Hernández M; Rius F; Polanco D; de la Torre MS; Torres G; Godoy P; Portero-Otin M; Jové M; Colàs-Compàs L; Benabdelhak I; Miquel E; Ortega M; Valdivielso JM; Bermúdez M; Martínez-Alonso M. Subcutaneous advanced glycation end-products and lung function according to glucose abnormalities: The ILERVAS Project. DIABETES METAB.
- Montserrat-Capdevila J; Seminario MA; Godoy P; Marsal JR; Ortega M; Pujol J; Castañ MT; Alsedà M; Betriu À; Lecube A; Portero M; Purroy F; Valdivielso JM; Barbé F. Prevalence of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) not diagnosed in a population with cardiovascular risk factors. Med Clin (Barc) 2018. 151(10): 383 - 389. FI: 1,168(Q3)
- Glicksohn, Joseph; Golan-Smooha, Hilla; Naor-Ziv, Revital; ALUJA FABREGAT, ANTON; Zucherman, Marvin. Uncovering the structure of personality space, with a focus on the ZKA-PQ. INT J PERS PSYCHOLOGY . 4(1): 13 - 24.
- Aluja A.; Balada F.; Blanco E.; Fibla J.; Blanch A.. Twenty candidate genes predicting neuroticism and sensation seeking personality traits: A multivariate analysis association approach. Pers Individ Dif 2019. 140: 90 - 102. FI: 1,967(Q2)
- Cicvaric A; Yang J; Bulat T; Zambon A; Dominguez-Rodriguez M; Kühn R; Sadowicz MG; Siwert A; Egea J; Pollak DD; Moeslinger T; Monje FJ. Enhanced synaptic plasticity and spatial memory in female but not male FL-RT2-haplodeficient mice. Sci Rep 2018. 8(1): 3703 - 3703. FI: 4,122(Q1)
- Aluja A.; Balada F.; Blanco E.; Lucas I.; Blanch A. Startle reflex modulation by affective face Emoji pictographs. Psychol Res. 1 - 8.

- Martí-Fàbregas J; Medrano-Martorell S; Merino E; Prats-Sánchez L; Marín R; Delgado-Mederos R; Camps-Renom P; Martínez-Domeño A; Gómez-Choco M; Lara L; Casado-Naranjo I; Cánovas D; Torres MJ; Freijo M; Calleja A; Bravo Y; Cocho D; Rodríguez-Campello A; Zandio B; Fuentes B; de Felipe A; Llull L; Maestre J; Hernández M; Garcés M; De Arce-Borda AM; Palomeras E; Rodríguez-Yáñez M; Díaz-Maroto I; Serrano M; Fernández-Domínguez J; Sanahuja J; Purroy F; Zedde M; Delgado-Mengual J; Gich I. Statins do not increase Markers of Cerebral Angiopathies in patients with Cardioembolic Stroke. *Sci Rep* 2018. 8(1): 1492 - 1492. FI: 4,122(Q1)
- Menal MJ; Jorba I; Torres M; Montserrat JM; Gozal D; Colell A; Piñol-Ripoll G; Navajas D; Almendros I; Farré R. Alzheimer's Disease Mutant Mice Exhibit Reduced Brain Tissue Stiffness Compared to Wild-type Mice in both Normoxia and following Intermittent Hypoxia Mimicking Sleep Apnea. *Front Neurol* 2018. 9(JAN): 1 - 1. FI: 3,508(Q2)
- Zambrana-Infantes E; Rosell Del Valle C; Ladrón de Guevara-Miranda D; Galeano P; Castilla-Ortega E; Rodríguez De Fonseca F; Blanco E; Santín LJ. Palmitoylethanolamide attenuates cocaine-induced behavioral sensitization and conditioned place preference in mice. *Pharmacol Biochem Behav* 2018. 166: 1 - 12. FI: 2,538(Q2)
- Masjuan J; Gállego J; Aguilera JM; Arenillas JF; Castellanos M; Díaz F; Portilla JC; Purroy F. Use of cardiovascular polypills for the secondary prevention of cerebrovascular disease. *Neurologia* . . FI: (Q)
- Aluja A.; Malas O.; Lucas I.; Worner F.; Bascompte R.. Assessment of the Type D personality distress in coronary heart disease patients and healthy subjects in Spain. *Pers Individ Dif* 2019. 142: 301 - 309. FI: 1,967(Q2)
- Aluja A.; García L.F.; Cuevas L.; Lucas I.. Dimensional Pathological Personality Predicting Personality Disorders: Comparison of the DAPP-BQ and PID-5 Shortened Versions in a Spanish Community Sample. *J Psychopathol Behav Assess* 2019. 41(1): 160 - 173. FI: 1,792(Q3)
- Ruiz M; Arias A; Sánchez-Llanos E; Gil MP; López-Ortega R; Dakterzada F; Purroy F; Piñol-Ripoll G. Minor Hallucinations in Alzheimer's Disease. *J Alzheimers Dis* 2018. 64(2): 543 - 549. FI: 3,476(Q2)
- Malas, O; Lucas, I; Lario, J; Aluja, A. Psychometric properties of the Catalan version of DS14 scale for assessing Type-D personality. *Anu. Psicol.* 2018. 48(1): 1 - 8.

PATOLOGIA NEUROMUSCULAR EXPERIMENTAL

El grup de recerca en Patologia Neuromuscular Experimental estudia les malalties neuromusculars, amb una particular atenció a l'esclerosi lateral amiotròfica (ELA) i a l'atròfia muscular espinal (AME). Utilitzant models cel·lulars i animals transgènics d'aquestes malalties, s'estan desenvolupant diverses línies de treball dirigides a examinar les bases cel·lulars i moleculars implicades en la seva patogènesi, amb la finalitat d'identificar estratègies d'intervenció terapèutica i realitzar assajos farmacològics preclínic.

Equip investigador

Alba Blasco, investigadora
 Jordi Calderó, investigador principal
 Anna Maria Casanovas, investigadora
 Josep Enric Esquerda, investigador principal
 Silvia Gras, tècnica de recerca
 Sara Hernández, investigadora
 Lidia Piedrafita, tècnica de recerca
 Sara Salvany, investigadora
 Olga Tarabal, investigadora

Responsable del grup:

Dr. Jordi Calderó

Correu de contacte:

jordi.caldero@@mex.udl.cat

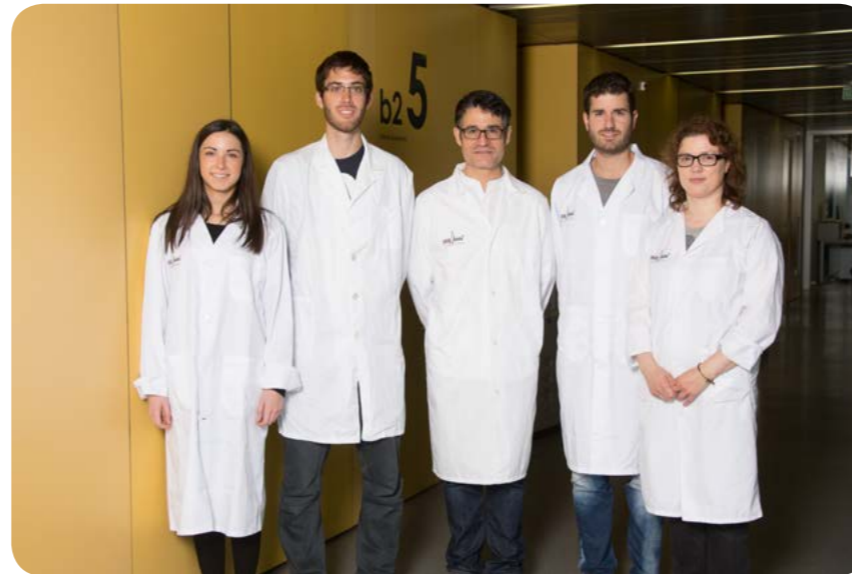
Telèfon de contacte: 973 702 440

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
 Laboratori 1a planta B1.1

NEUROBIOLOGIA MOLECULAR I DEL DESENVOLUPAMENT

L'objectiu del nostre grup és la caracterització de nous mecanismes moleculars de la formació de circuits neuronals del sistema nerviós dels vertebrats. El nostre model animal són ratolins modificats genèticament, i esperem que aquests estudis també ajudaran a comprendre els mecanismes que operen en condicions patològiques relacionades amb els trastorns neurològics i psiquiàtrics en els éssers humans. Els nostres estudis utilitzen un ampli espectre de tècniques que van des d'*in vivo* fins a *in vitro* i enfocaments bioquímics.

Equip investigador

Joaquin Egea, investigador principal
 Carmen Espinet, investigadora principal
 Catherine Fleitas, investigadora
 Pau Marfull, investigador en formació
 Sonia Rius, tècnica de recerca
 Daniel Rocandio, investigador

Responsable del grup: Dr. Joaquim Egea

Correu de contacte: joaquim.egea@@cmb.udl.cat

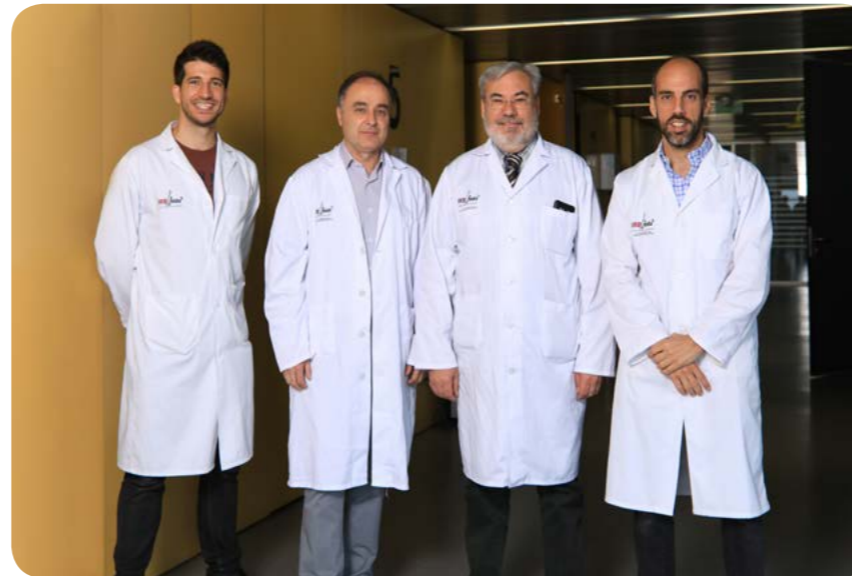
Telèfons de contacte: 973 702 287 – 973 702 280

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
 Laboratori 1a planta B1.6

NEUROCOGNICIÓ, PSICOBIOLOGIA DE LA PERSONALITAT I GENÈTICA DE LA CONDUCTA

Els investigadors del grup, de formació multidisciplinària, en psicologia clínica i medicina, convergeixen en l'interès per la recerca de les bases biològiques de la personalitat i psicopatologia. Partint del model de recerca en personalitat de tipus biològic-factorial s'investiga la relació de la personalitat amb el sistema endocrí (hormones gonadals) i el sistema nerviós central (neurotransmissors i polimorfismes genètics). La investigació actual es centra en les relacions de la personalitat impulsiva-desinhibida amb la neurotransmissió monoaminèrgica neural (noradrenalina, dopamina, serotonina i MAO), tant a nivell bioquímic (neurotransmissors i metabòlits) com a nivell de genètica molecular. El grup disposa d'un laboratori de Conducta Humana amb espais d'anàlisi clínics, despatxos per entrevistes, sala d'observació de conducta i gàbia de Faraday (registres electrofisiològics com fNIR, EEG, EMG, EOG, REG, etc).

Equip investigador

Anton Aluja, investigador principal
 Ferran Balada, investigador
 Angel Blanch, investigador
 Eduardo Blanco, investigador
 Oleguer Camerino, col·laborador extern
 Marta Castañer, col·laboradora externa
 Salvador Gallart, investigador
 Luis Francisco García, col·laborador extern
 Oscar García, col·laborador extern
 Ignacio Lucas, investigador en formació

Responsable del grup: Dr. Anton Aluja

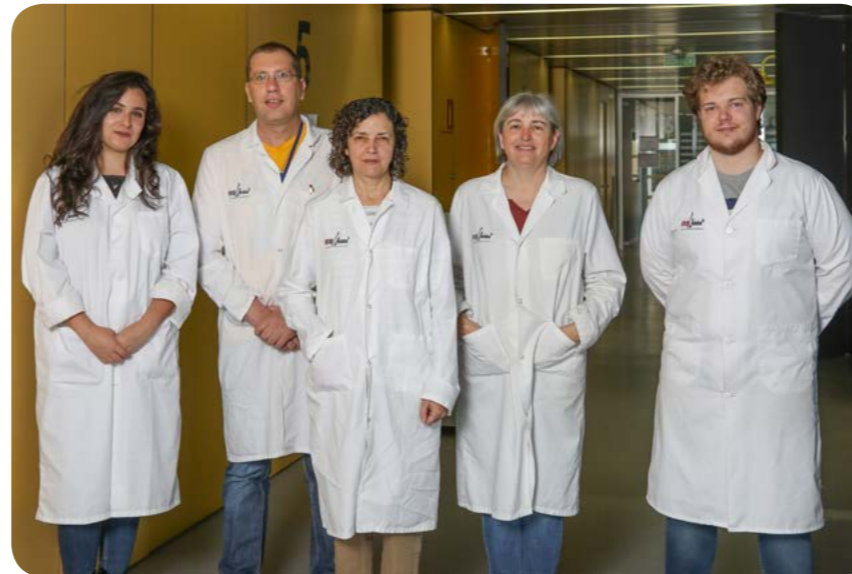
Correu de contacte: aluja@pip.udl.cat
 aluja@irbllleida.cat

Telèfons de contacte:
 973 70 24 96 – 973 706 537

Ubicació:
 Av. Alcalde Rovira Roure, 80
 25198 Lleida

NEUROBIOLOGIA EVOLUTIVA I DEL DESENVOLUPAMENT

La investigación del grupo se centra en el estudio de la amígdala, una estructura muy compleja del cerebro implicada en el control de las emociones, el comportamiento y la cognición social, que está alterada en distintos trastornos psiquiátricos. Nuestro grupo intenta descifrar la organización estructural y funcional de la amígdala usando una perspectiva de la biología evolutiva del desarrollo. Nuestra investigación ha demostrado que la amígdala está formada por múltiples subtipos de neuronas con distinto origen embrionario. Como el origen embrionario condiciona el fenotipo celular, esta información puede ayudar a descifrar los principios generales que subyacen al establecimiento de las conexiones de la amígdala. Con esta visión en mente, el grupo desarrolla actualmente investigación para estudiar el transcriptoma y las conexiones de las neuronas de la amígdala con distinto origen embrionario. Los resultados ayudarán a comprender mejor las redes neurales en las que la amígdala está involucrada, lo que permitirá entender el funcionamiento de la amígdala en condiciones de salud y en distintos trastornos psiquiátricos.

Equip investigador

Antonio Abellan, investigador

Beatriz Castro, tècnica de recerca

Ester Desfilis, investigadora principal

Matyás Jenílek, estudiant

Loreta Medina, investigadora principal

Lorena Morales, investigadora en formació

Alexandre Roman, estudiant

Alba Vicario, investigadora

Responsable del grup: Dra. Loreta Medina

Correu de contacte: loreta.medina@mex.udl.cat

Telèfons de contacte: 973 702 413 – 973 702 961

Ubicació:

Edifici Biomedicina II

Laboratori 2 planta 3a

NEUROCIÈNCIES CLÍNIQUES

El grup de Neurociències Clíniques forma part de l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida i de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV). Està liderat pels Dr. Francesc Purroy i Dr. Gerard Piñol, neuròlegs de l'HUAV i GSS, respectivament i professors de la Universitat de Lleida. Dins el camp de la neurologia mostren especial interès en l'estudi de les malalties cerebrovasculars: els ictus i els atacs isquèmics transitoris (AITs, ictus de curta durada) així com també del deteriorament cognitiu. El grup forma part de la "Red de Enfermedades Vasculares Cerebrales Española" (INVICTUS), el que permet un treball coordinat i sinèrgic entre els diferents grups espanyols, així com la col·laboració en diferents projectes. L'equip d'investigació està format per biòlegs, i per especialistes mèdics (neuròlegs, radiòlegs, psicòlegs, infermeres, cirurgians vasculars, geriatres i bioquímics clínics) relacionats amb el camp de les neurociències clíniques, dotant al grup d'un tarannà clarament translacional i la capacitat d'establir diferents línies d'investigació dins del mateix camp.

Responsable del grup: Dr. Francesc Purroy

Correu de contacte: fpurroy.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 702 935

Ubicació:

Edifici Biomedicina I
Laboratori 2a planta Lab 2.1

Equip Investigador

Gloria Arqué, investigadora

Robert Begué, investigador

Ikram Benabdelhak, investigadora en formació

Anna Carnés, investigadora

Laura Colas, investigadora en formació

Farida Dakterzada, investigadora en formació

Juan Farré, investigador

Maria Isabel Gil, investigadora

Cristina González, investigadora

Gerard Josep Mauri, investigador

Jessica Molina, investigadora

Alba Naudi, investigadora

Cristina Pereira, investigadora en formació

Gerard Piñol, investigador principal

Francisco Purroy, investigador principal

Alejandro Quilez, investigador

Jordi Sanahuja, investigador

Núria Torreguitart, investigadora

Francisco Torres, investigador

Coral Torres, investigadora en formació

Daniel Vazquez, investigador

Ana Belen Vena, investigadora

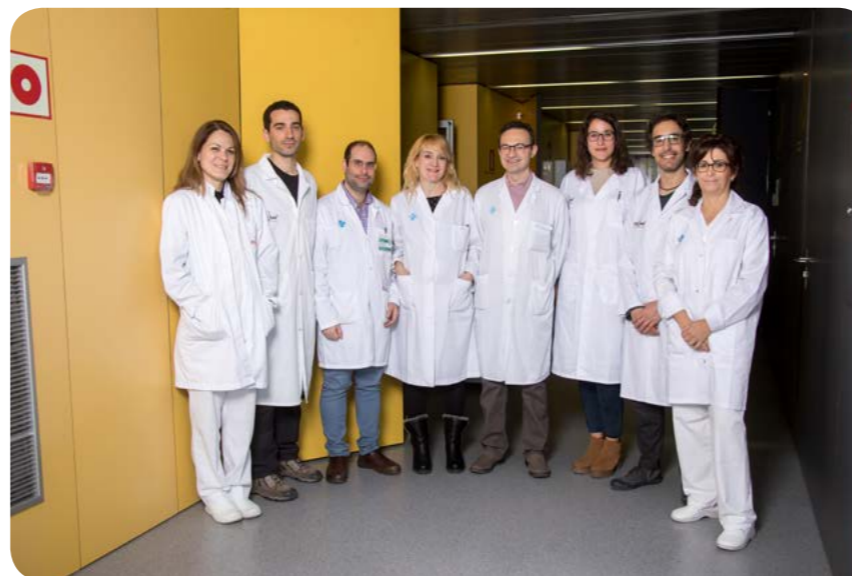
Mikel Vicente, investigador

NEUROIMMUNOLOGIA

Els objectius del nostre equip investigador són:

- Aprofundir en el coneixement dels processos etiopatogènics, encara per descobrir, de l'esclerosi múltiple
- Recerca de biomarcadors pronòstic d'evolució clínica i/o de resposta a tractament que ajudin el facultatiu a poder fer una personalització del tractament amb l'objectiu final de millorar-ne la qualitat de vida

Principalment ens centrem en l'estudi dels factors ambientals desencadenants de la malaltia, amb especial interès en els processos oxidatius i el funcionament mitocondrial. Investiguem la generació i regulació de la producció de radicals lliures per les mitocondries, la detecció i quantificació dels marcadors específics de lesió oxidativa als carbohidrats, lípids, proteïnes i àcids nucleics; les proteïnes diana de l'oxidació, el nivell d'insaturació de les membranes cel·lulars, la seva sensibilitat a la lesió lipoxidació, canvis metabòlics i adaptacions cel·lulars a l'estrès oxidatiu.

Responsables del grup: Luis Brieva

Correus de contacte:

lbrieva.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 702 217

Ubicació:

Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, consultes externes, Neurologia

IRBLleida - Edifici Biomedicina I lab b0.1

Equip investigador

Luis Brieva, investigador principal

Marc Canudes, investigador

Maria Pilar Gil, investigadora

Ana Rita Gil, investigadora

Cristina González, investigadora

Hugo Gonzalo, col·laborador extern

José Vicente Hervás, investigador

Lara Nogueras, investigadora

Silvia Peralta, investigadora

Mª José Solana, col·laboradora

Petya Vladeva, investigadora

UNITAT DE SENYALITZACIÓ NEURONAL

Grup de recerca centrat en l'estudi dels mecanismes de degeneració de les neurones en el marc de la Atròfia Muscular Espinal (AME). La AME és una malaltia neurodegenerativa de la infància que es caracteritza per la pèrdua de motoneurons espinals deguda a la mutació del gen SMN1 (Survival Motor Neuron). La disminució de la proteïna SMN provoca la degeneració dels axons i la mort d'aquestes neurones per mecanismes encara en estudi.

La recerca del grup va dirigida específicament a la identificació dels mecanismes de protecció de las motoneurons davant la degeneració i, per altra banda, a aconseguir un increment de la proteïna SMN en aquestes cèl·lules. Per això s'estudien mecanismes de regulació cel·lular como son la autofàgia i les vies de senyalització intracel·lular activades pels factors neurotròfics. Les tècniques de biologia cel·lular i molecular, com són el Western Blot, la PCR, marcatge amb immunofluorescència i microscòpia electrònica, entre altres, són les més utilitzades al laboratori. Els models que s'utilitzen per desenvolupar els objectius proposats són el cultiu primari de motoneurons aïllades d'embrions de ratolí i els animals transgènics models d'AME severa i moderada.

Equip investigador

Sandra de la Fuente, investigadora en formació

Ana Garcera, investigadora

Alba Sansa, investigadora en formació

Rosa Maria Soler, investigadora principal

Responsable del grup: Dra. Rosa M. Soler Tatché

Correu de contacte: rosa.soler@cmb.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 264

Ubicació:

Edifici Biomedicina I

Laboratori 4a planta B4.1

Àrea 5

Medicina Clínica

En aquesta àrea s'inclouen els grups que desenvolupen bàsicament recerca en l'àrea clínica, tot i que alguns projectes s'encavalquen amb la recerca translacional. També s'inclouen la majoria de grups que desenvolupen assaigs clínics. La composició d'aquesta àrea és canviant, ja que s'hi integren gran part dels facultatius de prestigi que s'han incorporat recentment a l'HUAV. És previsible que en els propers anys aquesta àrea s'ampliï amb nous grups generats a partir de la incorporació de nous facultatius en resposta a la renovació generacional de l'HUAV.

Grups àrea 5

Farmacoepidemiologia

Recerca Translacional en Medicina Respiratòria

Grup de Recerca de Biomarcadors en càncer (GREBIC)

Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals

Epidemiologia Aplicada

Medicina Intensiva

Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència

Nutrició, Metabolisme i Microbiota en els pacients amb insuficiència cardíaca (NUTRIMMIC)

Indicadors i especificacions de la qualitat en el Laboratori Clínic

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2018

Projectes àrea 5	Ajuts	Imports (€)
Epidemiologia Aplicada	2	110.095,00
Diputació de Lleida – Projecte	1	47.175,00
ISCIH – Projecte	1	62.920,00
Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals	2	4.100,00
Diputació de Lleida – Projecte	1	3.100,00
GESEC - UdL – Premi	1	1.000,00
Grup de recerca de biomarcadors en càncer (GREBIC)	1	10.000,00
AGAUR- SGR	1	10.000,00
Grup de Recerca Transversal de la Urgència i Emergència	2	89.750,00
F. Mutua Madrileña – Projecte	1	70.000,00
PND - MSCBS – Projecte	1	19.750,00
Nutrició, Metabolisme i Microbiota en els pacients amb insuficiència cardíaca (NUTRIMMIC)	1	10.000,00
AGAUR- SGR	1	10.000,00
Recerca Translacional en Medicina Respiratòria	6	376.665,52
ISCIH – Projectes	2	221.210,00
MICIUN – Projecte	1	72.344,00
SEPAR – Projecte	1	12.000,00
SES – Projecte	1	10.000,00
UdL – Predoctoral	1	61.111,52
Total	14	600.610,52

Publicacions científiques 2018

- Fernández-Armenteros JM; Gómez-Arbonés X; Buti-Solé M; Betriu-Bars A; Sanmartin-Novell V; Ortega-Bravo M; Martínez-Alonso M; Casanova-Seuma JM. Epidemiology of Psoriasis. A Population-Based Study. *Actas Dermosifiliogr.*
- Casas-Mendez F; Abadías MJ; Yuguero O; Bardés I; Barbé F; de Batlle J. Treatment strategies after acute exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease: Impact on mortality. *PLoS One* 2018. 13(12): e0208847. FI: 2,766(Q1)
- Demeyer H; Donaire-Gonzalez D; Gimeno-Santos E; Ramon MA; de Batlle J; Benet M; Serra I; Guerra S; Ferrero E; Rodriguez E; Ferrer J; Sauleda J; Monso E; Gea J; Rodriguez-Roisin R; Agusti A; Antó JM; Garcia-Aymerich J. Physical Activity Is Associated with Attenuated Disease Progression in COPD. *Med Sci Sports Exerc.*
- Porcel JM. Improving the management of spontaneous pneumothorax. *Eur. Resp. J.* 2018. 52(6): 1801918. FI: 12,242(Q1)
- McCracken DJ; Porcel JM; Rahman NM. Malignant Pleural Effusions: Management Options. *Semin Respir Crit Care Med* 2018. 39(6): 704 - 712. FI: 3,225(Q2)
- Yuguero Torres O; Pérez Pérez RM. Emergency department patients who leave after voluntary discharge or without discharge: a challenge with ethical, medical, and legal implications. *Emergencias* 2018. 30(6): 433 - 436. FI: 3,608(Q1)
- Hjermstad MJ; Aass N; Aielli F; Bennett M; Brunelli C; Caraceni A; Cavanna L; Fassbender K; Feio M; Haugen DF; Jakobsen G; Laird B; Løhre ET; Martinez M; Nabal M; Noguera-Tejedor A; Pardon K; Pigni A; Piva L; Porta-Salles J; Rizzi F; Rondini E; Sjøgren P; Strasser F; Turriziani A; Kaasa S; European Palliative Care Cancer Symptom study (EPCCS). Characteristics of the case mix, organisation and delivery in cancer palliative care: a challenge for good-quality research. *BMJ Support Palliat Care* 2018. 8(4): 456 - 467. FI: 2,385(Q2)
- Porcel JM; Cuadrat I; García-Cerecedo T; Pardina M; Bielsa S. Pleural Effusions in Diffuse Large B-Cell Lymphoma: Clinical and Prognostic Significance. *Lung* 2019. 197(1): 47 - 51. FI: 2,101(Q3)
- Cubillos-Zapata C; Martínez-García MÁ; Campos-Rodríguez F; de la Torre MS; Nagore E; Martorell-Calatayud A; Blasco LH; Vives EC; Abad-Capa J; Montserrat JM; Cabriada-Nuño V; Cano-Pumarega I; Corral-Peñafiel J; Diaz-Cambriles T; Mediano O; Somoza-González M; Dalmau-Arias J; Almendros I; Farré R; López-Collazo E; Gozal D; García-Río F; on Behalf on the Spanish Sleep Network. Soluble PD-L1 is a potential biomarker of cutaneous melanoma aggressiveness and metastasis in obstructive sleep apnoea patients. *Eur. Resp. J.* 2019. 53(2): 1801298. FI: 12,242(Q1)
- Vilardell F; Pardina M; Olsina JJ; Matias-Guiu X. Multifocal granular cell tumour of the biliary tree. *Bmj Case Rep* 2018. 11(1).
- Josep Montserrat-Capdevila; Pere Godoy; Josep Ramon Marsal; Marta Ortega; Ferran Barbé; Maria Teresa Castañ; María Asunción Seminario; Jesús Pujol; Miquel Alsedà. Prevalencia y características de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica en no fumadores. *Aten Primaria.*
- Valero-Rello A; Henares D; Acosta L; Jane M; Jordan I; Godoy P; Muñoz-Almagro C. Validation and Implementation of a Diagnostic Algorithm for DNA Detection of Bordetella pertussis, B. parapertussis, and B-holmesii in a Pediatric Referral Hospital in Barcelona, Spain. *J CLIN MICROBIOL* 2019. 57(1): UNSP e01231. FI: 4,054(Q1)
- Vallverdú Vidal M; Barcenilla Gaite F. Antiseptic urinary catheterization and maintenance of the bladder catheter. *Med Intensiva* 2019. 43: 48 - 52. FI: 1,755(Q4)
- Gómez Rioja R; Martínez Espartosa D; Segovia M; Ibarz M; Llopis MA; Bauça JM; Marzana I; Barba N; Ventura M; García Del Pino I; Puente JJ; Caballero A; Gómez C; García Álvarez A; Alsina MJ; Álvarez V. Laboratory sample stability. Is it possible to define a consensus stability function? An example of five blood magnitudes. *Clin Chem Lab Med* 2018. 56(11): 1806 - 1818. FI: 3,556(Q1)
- Elson, MZ; Cabello, JT; Iglesias, CG; Laguna, MLB; Ortega, JFF; Alonso, CV. Survey on the assessment of nutritional status and feedback syndrome in Spanish intensive care units. *Med Intensiva* 2018. 42(8): 511 - 512. FI: 1,755(Q4)
- Yuguero O; Vena A; Forné C; Lacasta JD; Llobet C; Abadías MJ. Quality of care indicators for a resuscitation unit A descriptive study and proposal. *Medicine (Baltimore)* 2018. 97(48): e13467. FI: 2,028(Q2)
- Álvarez-Lerma F; Olaechea-Astigarraga P; Palomar-Martínez M; Catalan M; Nuvials X; Gimeno R; Gracia-Arnillas MP; Seijas-Betolaza I. Invasive device-associated infections caused by Pseudomonas aeruginosa in critically ill patients: evolution over 10 years. *J Hosp Infect* 2018. 100(3): 204 - 208. FI: 3,354(Q1)
- Godoy P; Romero A; Soldevila N; Torner N; Jané M; Martínez A; Caylà JA; Rius C; Domínguez A. Influenza vaccine effectiveness in reducing severe outcomes over six influenza seasons, a case-case analysis, Spain, 2010/11 to 2015/16. *Euro Surveill* 2018. 23(43): 13 - 21. FI: 7,127(Q1)
- Cornes M; Ibarz M; Ivanov H; Grankvist K. Blood sampling guidelines with focus on patient safety and identification - a review. *Diagnosis (Berl)* 2019. 6(1): 33 - 37.
- Librada Flores S; Herrera Molina E; Díaz Díez F; Redondo Moralo MJ; Castillo Rodríguez C; McLoughlin K; Abel J; Jadad Garcia T; Lucas Díaz MÁ; Trabado Lara I; Guerra-Martín MD; Nabal M. Development and Management of Networks of Care at the End of Life (the REDCUIDA Intervention): Protocol for a Nonrandomized Controlled Trial. *Jmir Res Protoc* 2018. 7(10): 119 - 127.

- Servia L; Serrano JCE; Pamplona R; Badia M; Montserrat N; Portero-Otin M; Trujillano J. Location-dependent effects of trauma on oxidative stress in humans. *PLoS One* 2018. 13(10): e0205519. FI: 2,766(Q1)
- Yuguero O; Esquerda M; Viñas J; Soler-Gonzalez J; Pifarre J. Ethics and empathy: The relationship between moral reasoning, ethical sensitivity and empathy in medical students.. *Rev Clin Esp*.
- Martínez-García MÁ; Campos-Rodriguez F; Torres Cortada G. Treatment-Refractory Hypertension and Sleep Apnea. *One Step Further. Arch Bronconeumol* 2019. 55(3): 126 - 127. FI: 2,633(Q2)
- Blancas I; Aguirre E; Morales S; González ML; Servitja S; Díaz N; Del Barco S; Barnadas A; Margelí M; García Carbonero I; Llombart A. Real-world data on the efficacy and safety of weekly oral vinorelbine in breast cancer patients previously treated with anthracycline or taxane-based regimens.. *Clin Transl Oncol*.
- Hazard D; Schumacher M; Palomar-Martinez M; Alvarez-Lerma F; Olaechea-Astigarraga P; Wolkewitz M. Improving nested case-control studies to conduct a full competing-risks analysis for nosocomial infections. *Infect Control Hosp Epidemiol* 2018. 39(10): 1196 - 1201. FI: 3,084(Q1)
- Ou Q; Chen B; Loffler KA; Luo Y; Zhang X; Chen R; Wang Q; Drager LF; Lorenzi-Filho G; Hlavac M; McArdle N; Mukherjee S; Mediano O; Barbe F; Anderson CS; McEvoy RD; Woodman RJ; SAVE investigators. The Effects of Long-term CPAP on Weight Change in Patients With Comorbid OSA and Cardiovascular Disease: Data From the SAVE Trial.. *CHEST*.
- Domínguez A; Astray J; Castilla J; Godoy P; Tuells J; Barrabeig I. False beliefs about vaccines. *Aten Primaria* 2019. 51(1): 40 - 46. FI: 1,148(Q3)
- Rafael-Palou X; Turino C; Steblin A; Sánchez-de-la-Torre M; Barbé F; Vargiu E. Comparative analysis of predictive methods for early assessment of compliance with continuous positive airway pressure therapy. *BMC Med Inform Decis Mak* 2018. 18(1): 81 - 81. FI: 2,134(Q2)
- Sapiña-Beltrán E; Santamaria-Martos F; Benítez I; Torres G; Masa JF; Sánchez-de-la-Torre M; Barbé F; Dalmases M. Normotensive patients with obstructive sleep apnoea: changes in 24-h ambulatory blood pressure monitoring with continuous positive airway pressure treatment.. *J Hypertens* 2019. 37(4): 720 - 727. FI: 4,092(Q1)
- Park JY; Bueno-de-Mesquita HB; Ferrari P; Weiderpass E; de Batlle J; Tjønneland A; Kyro C; Rebours V; Boutron-Ruault MC; Mancini FR; Katzke V; Kühn T; Boeing H; Trichopoulou A; La Vecchia C; Kritikou M; Masala G; Pala V; Tumino R; Panico S; Peeters PH; Skeie G; Merino S; Duell EJ; Rodríguez-Barranco M; Dorronsoro M; Chirlaque MD; Ardanaz E; Gylling B; Schneede J; Ericson U; Sternby H; Khaw KT; Bradbury KE; Huybrechts I; Aune D; Vineis P; Slimani N. Dietary folate intake and pancreatic cancer risk: Results from the European prospective investigation into cancer and nutrition. *Int. J. Cancer* 2019. 144(7): 1511 - 1521. FI: 7,360(Q1)
- Grueso CC; San José AB; Ordoñana GC; Poquet Jornet JE; Bafalluy IM; Carrasco MSD. Variability of carboplatin dose calculation methods in Spain.. *J Oncol Pharm Pract* . 1078155218796912.
- Yuguero O; Melnick ER; Marsal JR; Esquerda M; Soler-Gonzalez J. Cross-sectional study of the association between healthcare professionals' empathy and burnout and the number of annual primary care visits per patient under their care in Spain. *Bmj Open* 2018. 8(7): e020949. FI: 2,413(Q2)
- Porcel JM. Phenotyping primary spontaneous pneumothorax. *Eur. Resp. J.* 2018. 52(3): 1801455. FI: 12,242(Q1)
- Martínez-García MA; Navarro-Soriano C; Torres G; Barbé F; Caballero-Eraso C; Lloberes P; Díaz-Cambres T; Somoza M; Masa JF; González M; Mañas E; de la Peña M; García-Río F; Montserrat JM; Muriel A; Selma-Ferrer MJ; García Ortega A; Campos-Rodriguez F. Beyond Resistant Hypertension: Relationship Between Refractory Hypertension and Obstructive Sleep Apnea. *Hypertension* 2018. 72(3): 618 - 624. FI: 6,823(Q1)
- Diaz-Serrano, A; Angulo, B; Dominguez, C; Pazo-Cid, R; Salud, A; Jimenez-Fonseca, P; Leon, A; Galan, MC; Alsiná, M; Rivera, F; Plaza, JC; Paz-Ares, L; Lopez-Rios, F; Gomez-Martin, C. Genomic Profiling of HER2-Positive Gastric Cancer: PI3K/Akt/mTOR Pathway as Predictor of Outcomes in HER2-Positive Advanced Gastric Cancer Treated with Trastuzumab. *Oncologist* 2018. 23(9): 1092 - 1102. FI: 5,306(Q1)
- Ambrona de Marcos V; Bach Foradada P; Alsedà Graells M; Duque Jiménez T; Delgado Roche E; Aguilar Ariza R; Bravo Andrés N; Godoy P. Cumplimiento del tratamiento de la infección tuberculosa latente en una cohorte de contactos de enfermos de tuberculosis.. *Rev Esp Salud Publica* 2018. 92. FI: 0,690(Q4)
- de Marcos, VA; Foradada, PB; Graells, MA; Jimenez, TD; Roche, ED; Ariza, RA; Andres, NB; Godoy, P. Compliance of latent tuberculosis infection treatment in a cohort of TB contacts. *Rev Esp Salud Publica* 2018. 92: UNSP e201808057. FI: 0,690(Q4)
- Gündüz C; Basoglu OK; Hedner J; Zou D; Bonsignore MR; Hein H; Staats R; Pataka A; Barbe F; Sliwinski P; Kent BD; Pepin JL; Grote L; European Sleep Apnea Database Collaborators. Obstructive sleep apnoea independently predicts lipid levels: Data from the European Sleep Apnea Database. *Respirology* 2018. 23(12): 1180 - 1189. FI: 4,407(Q1)
- Yuguero O; Esquerda M; Pifarre J. To limit or to adapt the therapeutical effort?. *Med Clin (Barc)*.
- Cadamuro J; Ibarz M; Cornes M; Nybo M; Haschke-Becher E; von Meyer A; Lippi G; Simundic AM. Managing inappropriate utilization of laboratory resources. *Diagnosis (Berl)* 2019. 6(1): 5 - 13.
- Pascual, M; de Batlle, J; Barbe, F; Castro-Grattoni, AL; Auguet, JM; Pascual, L; Vila, M; Cortijo, A; Sanchez-de-la-Torre, M. Erectile dysfunction in obstructive sleep apnea patients: A randomized trial on the effects of Continuous Positive Airway Pressure (CPAP).. *PLoS One* 2018. 13(8): e0201930. FI: 2,766(Q1)

- Moreno G; Rodríguez A; Reyes LF; Gomez J; Sole-Violan J; Díaz E; Bodí M; Trefler S; Guardiola J; Yébenes JC; Soriano A; Garnacho-Montero J; Socias L; Del Valle Ortíz M; Correig E; Marín-Corral J; Vallverdú-Vidal M; Restrepo MI; Torres A; Martín-Loeches I; GETGAG Study Group. Corticosteroid treatment in critically ill patients with severe influenza pneumonia: a propensity score matching study. *Intensive Care Med* 2018. 44(9): 1470 - 1482. FI: 15,008(Q1)
- Medrano, MJA; Torres, OY; Robles, IB; Casas-Mendez, LF; Barbe, F; de Batlle, J. Exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease: An analysis of the care process in a regional hospital emergency department. *Medicine (Baltimore)* 2018. 97(31): e11601. FI: 2,028(Q2)
- Escolà-Vergé L; Rodríguez-Pardo D; Lora-Tamayo J; Morata L; Murillo O; Vilchez H; Sorli L; Carrión LG; Barbero JM; Palomino-Nicás J; Bahamonde A; Jover-Sáenz A; Benito N; Escudero R; Sampedro MF; Vidal RP; Gómez L; Corona PS; Almirante B; Ariza J; Pigrau C. Candida periprosthetic joint infection: A rare and difficult-to-treat infection. *J Infect* 2018. 77(2): 151 - 157. FI: 4,603(Q1)
- Tarraubella N; Sánchez-de-la-Torre M; Nadal N; De Batlle J; Benítez I; Cortijo A; Urgelés MC; Sanchez V; Lorente I; Lavega MM; Fuentes A; Clotet J; Llorca L; Vilo L; Juni MC; Juárez A; Gracia M; Castro-Grattoni AL; Pascual L; Minguez O; Masa JF; Barbé F. Management of obstructive sleep apnoea in a primary care vs sleep unit setting: a randomised controlled trial. *Thorax* 2018. 73(12): 1152 - 1160. FI: 9,655(Q1)
- Simundic AM; Filipi P; Vrtaric A; Miler M; Nikolac Gabaj N; Kocsis A; Avram S; Gligorovic Barhanovic N; Buló A; Cadamuro J; van Dongen-Lases E; Eker P; Vital-E-Silva A; Homsak E; Ibarz M; Labudovic D; Nybo M; Pivovarníková H; Shmidt I; Siodmiak J; Sumarac Z; Vitkus D. Patient's knowledge and awareness about the effect of the over-the-counter (OTC) drugs and dietary supplements on laboratory test results: a survey in 18 European countries. *Clin Chem Lab Med* 2019. 57(2): 183 - 194. FI: 3,556(Q1)
- Torres P; Ramírez-Núñez O; Romero-Guevara R; Barés G; Granado-Serrano AB; Ayala V; Boada J; Fontdevila L; Povedano M; SANCHIS MORALES, DANIEL; Pamploña R; Ferrer I; PORTERO OTIN, MANUEL. Cryptic exon splicing function of TARDBP interacts with autophagy in nervous tissue. *Autophagy* 2018. 14(8): 1398 - 1403. FI: 11,100(Q1)
- Bibby AC; Dorn P; Psallidas I; Porcel JM; Janssen J; Froudarakis M; Subotic D; Astoul P; Licht P; Schmid R; Scherpereel A; Rahman NM; Maskell NA; Cardillo G. ERS/EACTS statement on the management of malignant pleural effusions.. *Eur J Cardiothorac Surg* 2019. 55(1): 116 - 132. FI: 3,504(Q1)
- Martínez-García MA; Campos-Rodríguez F; Nagore E; Martorell A; Rodríguez-Peralto JL; Riveiro-Falkenbach E; Hernandez L; Bañuls J; Arias E; Ortiz P; Cabriada V; Gardeazabal J; Montserrat JM; Carreres C; Corral J; Masa JF; Gomez de Terreros J; Abad J; Boada A; Mediano O; de Eusebio E; Chiner E; Landete P; Mayos M; Fortuño A; Barbé F; Sánchez de la Torre M; Sanchez de la Torre A; Cano I; Gonzalez C; Pérez-Gil A; Gómez-García T; Cullen D; Somoza M; Formigón M; Aizpuru F; Navarro C; Selma-Ferrer MJ; Garcia-Ortega A; de Unamuno B; Almen-dros I; Farré R; Gozal D. Sleep-Disordered Breathing Is Independently Associated With Increased Aggressiveness of Cutaneous Melanoma A Multicenter Observational Study in 443 Patients. *CHEST* 2018. 154(6): 1348 - 1358. FI: 7,652(Q1)
- Montserrat JM; Sánchez-de-la Torre M; Terán J; Egea C. Respiratory Disorders During Sleep: A New Dimension for 2018. *Arch Bronconeumol* 2019. 55(3): 122 - 123. FI: 2,633(Q2)
- Simundic AM; Bölenius K; Cadamuro J; Church S; Cornes MP; van Dongen-Lases EC; Eker P; Erdeljanovic T; Grankvist K; Guimaraes JT; Hoke R; Ibarz M; Ivanov H; Kovalevskaya S; Kristensen GBB; Lima-Oliveira G; Lippi G; von Meyer A; Nybo M; De la Salle B; Seipelt C; Sumarac Z; Vermeersch P; Working Group for Preanalytical Phase (WG-PRE), of the European Federation of Cl. Joint EFLM-COLABIOCLI Recommendation for venous blood sampling. *Clin Chem Lab Med* 2018. 56(12): 2015 - 2038. FI: 3,556(Q1)
- Gelonch, O; Garolera, M; Valls, J; Castella, G; Varela, O; Rossello, L; Pifarre, J. The effect of depressive symptoms on cognition in patients with fibromyalgia. *PLoS One* 2018. 13(7): e0200057. FI: 2,766(Q1)
- Bibby AC; Dorn P; Psallidas I; Porcel JM; Janssen J; Froudarakis M; Subotic D; Astoul P; Licht P; Schmid R; Scherpereel A; Rahman NM; Cardillo G; Maskell NA. ERS/EACTS statement on the management of malignant pleural effusions. *Eur. Resp. J.* 2018. 52(1): 1800349. FI: 12,242(Q1)
- Sapiña E; Torres G; Barbé F; Sánchez-de-la-Torre M. The Use of Precision Medicine to Manage Obstructive Sleep Apnea Treatment in Patients with Resistant Hypertension: Current Evidence and Future Directions. *Curr Hypertens Rep* 2018. 20(7): 60 - 60. FI: 3,234(Q2)
- Casas-Méndez F; Sánchez-de-la-Torre A; Valls J; Sánchez-de-la-Torre M; Abad J; Duran-Cantolla J; Cabriada V; Masa JF; Teran J; Castella G; Worner F; Barbé F. Lung function impairment is not associated with the severity of acute coronary syndrome but is associated with a shorter stay in the coronary care unit. *J Thorac Dis* 2018. 10(7): 4220 - 4229. FI: 1,804(Q4)
- Martínez-Sellés M; Díez-Villanueva P; Álvarez-Gracia J; Ferrero-Gregori A; Vives-Borrás M; Worner F; Bardají A; Delgado JF; Vázquez R; González-Juanatey JR; Fernández-Aviles F; Cinca J. Influence of sex and pregnancy on survival in patients admitted with heart failure: Data from a prospective multicenter registry. *Clin Cardiol* 2018. 41(7): 924 - 930. FI: 2,733(Q2)
- Alonso, V; Escudero, P; Fernandez-Martos, C; Salud, A; Mendez, M; Gallego, J; Rodriguez, JR; Martin-Richard, M; Fernandez-Plana, J; Manzano, H; Mendez, JC; Zanui, M; Falco, E; Gil-Raga, M; Rojo, F; Cuatrecasas, M; Feliu, J; Garcia-Albeniz, X; Maurel, J. Coexpression of p-IGF-1R and MMP-7 Modulates Panitumumab and Cetuximab Efficacy in RAS Wild-Type Metastatic Colorectal Cancer Patients. *Neoplasia* 2018. 20(7): 678 - 686. FI: 4,994(Q1)

- Collet, MO; Caballero, J; Sonnevile, R; Bozza, FA; Nydahl, P; Schandl, A; Woien, H; Citerio, G; van den Boogaard, M; Hastbacka, J; Haenggi, M; Colpaert, K; Rose, L; Barbateskovic, M; Lange, T; Jensen, A; Krog, MB; Egerod, I; Nibro, HL; Wetterslev, J; Perner, A; AID-ICU Cohort Study Co-authors. Prevalence and risk factors related to haloperidol use for delirium in adult intensive care patients: the multinational AID-ICU inception cohort study.. Intensive Care Med 2018. 44(7): 1081 - 1089. FI: 15,008(Q1)
- Wolkewitz M; Mandel M; Palomar-Martinez M; Alvarez-Lerma F; Olaechea-Astigarraga P; Schumacher M. Methodological challenges in using point-prevalence versus cohort data in risk factor analyses of nosocomial infections. ANN EPIDEMIOL 2018. 28(7): 475 - 480. FI: 2,804(Q1)
- von Minckwitz G; Colleoni M; Kolberg HC; Morales S; Santi P; Tomasevic Z; Zhang N; Hanes V. Efficacy and safety of ABP 980 compared with reference trastuzumab in women with HER2-positive early breast cancer (LILAC study): a randomised, double-blind, phase 3 trial. Lancet Oncol 2018. 19(7): 987 - 998. FI: 36,418(Q1)
- Palma,Rosa M.; Bielsa,Silvia; Esquerda,Aureli; Martínez-Alonso,Montserrat; Porcel, José M.. Diagnostic Accuracy of Pleural Fluid Adenosine Deaminase for Diagnosing Tuberculosis. Meta-analysis of Spanish Studies. Arch Bronconeumol 2019. 55(1): 23 - 30. FI: 2,633(Q2)
- Yuguero O; Guzman M; Castañ T; Forné C; Galindo G; Pujol J. Characteristics and prognosis of patients admitted to a hospital emergency department for traumatic brain injury and with anticoagulant or antiplatelet treatment. Neurocirugia (Astur) 2018. 29(5): 233 - 239. FI: 0,310(Q4)
- Blasco N.; Cámara Y.; Núñez E.; Beà A.; Barés G.; Forné C.; Ruíz-Meana M.; Girón C.; Barba I.; García-Arumí E.; García-Dorado D.; Vázquez J.; Martí R.; Llovera M.; Sanchis D.. Cardiomyocyte hypertrophy induced by Endonuclease G deficiency requires reactive oxygen radicals accumulation and is inhibitable by the micropeptide humanin. Redox Biol 2018. 16: 146 - 156. FI: 7,126(Q1)
- Ferreiro, L; Porcel, JM; Bielsa, S; Toubes, ME; Alvarez-Dobano, JM; Valdes, L. Management of pleural infections.. Expert Rev Respir Med 2018. 12(6): 521 - 535. FI: 2,607(Q2)
- de Batlle J; Bertran S; Turino C; Escarrabill J; Sánchez-de-la-Torre M; Woehrlé H; Barbé F. Mortality in Patients Treated with Continuous Positive Airway Pressure at the Population Level. Am J Respir Crit Care Med 2018. 197(11): 1486 - 1488. FI: 15,239(Q1)
- Canal-Sotelo J; Trujillano-Cabello J; Larkin P; Arraràs-Torrelles N; González-Rubió R; Rocaspana-Garcia M; Barallat-Gimeno E. Prevalence and characteristics of breakthrough cancer pain in an outpatient clinic in a Catalan teaching hospital: incorporation of the Edmonton Classification System for Cancer pain into the diagnostic algorithm. BMC Palliat Care 2018. 17(1): 81 - 81. FI: 2,335(Q1)
- Suarez-Giron, MC; Castro-Grattoni, A; Torres, M; Farre, R; Barbe, F; Sanchez-De-La-Torre, M; Gozal, D; Picado, C; Montserrat, JM; Almendros, I. Acetylsalicylic Acid Prevents Intermittent Hypoxia-Induced Vascular Remodeling in a Murine Model of Sleep Apnea. Front Physiol 2018. 9: 600 - 600. FI: 3,394(Q1)
- Bielsa S; Acosta C; Pardina M; Civit C; Porcel JM. Tuberculous Pleural Effusion: Clinical Characteristics of 320 Patients. Arch Bronconeumol 2019. 55(1): 17 - 22. FI: 2,633(Q2)
- Sapiña-Beltrán E; Torres G; Martínez-Alonso M; Sánchez-de-la-Torre M; Franch M; Bravo C; Masa JF; Felez M; Fortuna-Gutierrez AM; Abad J; García-Río F; Drager LF; Lee Chi-Hang R; Martínez-García MÁ; Barbé F; Dalmasas M. Rationale and Methodology of the SARAH Trial: Long-Term Cardiovascular Outcomes in Patients With Resistant Hypertension and Obstructive Sleep Apnea. Arch Bronconeumol 2018. 54(10): 518 - 523. FI: 2,633(Q2)
- Romero, Ignacio; Rubio, M. Jesús; Medina, Manuel; Serrano, Raquel; Guerra, Eva M^a; Salgado, Alfonso Cortes; Pérez, Belén; Minig, Lucas; Casado, Antonio; Coronado, Pluvio; Cueva, Juan Fernando; Vilar, Ana; Torné, Aureli; Ordi, Jaume; Cros, Sara; Salinas, Gaspar; Santacana, Maria; Schoenenberger-Arnaiz, Juan Antonio; Llobart-Cussac, Antonio; Poveda, Andres. Preoperative olaparib in early-stage endometrial cancer (EC): A phase 0, window of opportunity trial to evaluate the PARP inhibition effect, targeting cell cycle-related proteins (POLEN study).. J Clin Oncol 2018. 36: 5598 - 5598. FI: 26,303(Q1)
- González de Molina Ortiz FJ; Gordó Vidal F; Estella García A; Morrondo Valdeolmillos P; Fernández Ortega JF; Caballero López J; Pérez Villares PV; Ballesteros Sanz MA; de Haro López C; Sanchez-Izquierdo Riera JA; Serrano Lázaro A; Fuset Cabanes MP; Terceros Almanza LJ; Nuvials Casals X; Baldirà Martínez de Irujo J. "Do not do" recommendations of the working groups of the Spanish Society of Intensive and Critical Care Medicine and Coronary Units (SEMICYUC) for the management of critically ill patients. Med Intensiva 2018. 42(7): 425 - 443. FI: 1,755(Q4)
- Plans-Rubió P; Navas E; Godoy P; Carmona G; Domínguez A; Jané M; Muñoz-Almagro C; Brotons P. Reduction of Direct Health Costs Associated with Pertussis Vaccination with Acellular Vaccines in Children Aged 0-9 Years with Pertussis in Catalonia (Spain).. Pharmacoecoon Open.
- Blazquez V; Rodríguez A; Sandiumenge A; Oliver E; Cancio B; Ibañez M; Miró G; Navas E; Badía M; Bosque MD; Jurado MT; López M; Llauradó M; Masnou N; Pont T; Bodí M. Factors related to limitation of life support within 48h of intensive care unit admission: A multicenter study.. Med Intensiva.
- Porcel JM. Secondary spontaneous pneumothorax in idiopathic pulmonary fibrosis: Grim news. Respirology 2018. 23(5): 448 - 449. FI: 4,407(Q1)
- Teixidó C; Díez O; Marsal JR; Giner-Soriano M; Pera H; Martínez M; Galindo-Ortego G; Schoenenberger JA; Real J; Cruz I; Morros R. Efficacy and safety of topical application of 15% and 10% potassium hydroxide for the treatment of Molluscum contagiosum. Pediatr Dermatol 2018. 35(3): 336 - 342. FI: 1,041(Q4)
- Domínguez A; Romero-Tamarit A; Soldevila N; Godoy P; Jané M; Martínez A; Torner N; Caylà JA; Rius C. Effectiveness of antiviral treatment in preventing death in severe hospitalised influenza cases over six seasons. Epidemiol Infect 2018. 146(7): 799 - 808. FI: 2,044(Q2)

- Almendros I; Martínez-García MÁ; Campos-Rodríguez F; Riveiro-Falkenbach E; Rodríguez-Peralto JL; Nagore E; Martorell-Calatayud A; Hernández Blasco L; Bañuls Roca J; Chiner Vives E; Sánchez-de-la-Torre A; Abad-Capça J; Montserrat JM; Pérez-Gil A; Cabriada-Nuño V; Cano-Pumarega I; Corral-Peñañiel J; Diaz-Cambriles T; Mediano O; Dalmau-Arias J; Farré R; Gozal D; Spanish Sleep Network. Intermittent Hypoxia Is Associated With High Hypoxia Inducible Factor-1 alpha but Not High Vascular Endothelial Growth Factor Cell Expression in Tumors of Cutaneous Melanoma Patients. *Front Neurol* 2018. 9: 272 - 272. FI: 3,508(Q2)
- Dalmases M; Benítez ID; Mas A; Garcia-Codina O; Medina-Bustos A; Escarrabill J; Saltó E; Buysse DJ; Roure N; Sánchez-de-la-Torre M; Rué M; Barbé F; de Batlle J. Assessing sleep health in a European population: Results of the Catalan Health Survey 2015. *PLoS One* 2018. 13(4): e0194495. FI: 2,766(Q1)
- Sánchez-Quiroga MÁ; Corral J; Gómez-de-Terrerós FJ; Carmona-Bernal C; Asensio-Cruz MI; Cabello M; Martínez-Martínez MÁ; Egea CJ; Ordax E; Barbe F; Barca J; Masa JF. Primary Care Physicians Can Comprehensively Manage Patients with Sleep Apnea A Noninferiority Randomized Controlled Trial. *Am J Respir Crit Care Med* 2018. 198(5): 648 - 656. FI: 15,239(Q1)
- Torner N; Martínez A; Basile L; Mosquera M; Antón A; Rius C; Sala MR; Minguell S; Plasencia E; Carol M; Godoy P; Follia N; Barrabeig I; Marcos MA; Pumarola T; Jané M. Descriptive study of severe hospitalized cases of laboratory-confirmed influenza during five epidemic seasons (2010-2015).. *Bmc Res Notes* 2018. 11(1): 244 - 244.
- Sánchez E; Lecube A; Betriu À; Hernández C; López-Cano C; Gutiérrez-Carrasquilla L; Kerkeni M; Yeramian A; Purroy F; Pamplona R; Farràs C; Fernández E; Barbé F; Simó R; ILERVAS project; Hernández M; Rius F; Polanco D; de la Torre MS; Torres G; Godoy P; Portero-Otin M; Jové M; Colàs-Compàs L; Benabdelhak I; Miquel E; Ortega M; Valdivielso JM; Bermúdez M; Martínez-Alonso M. Subcutaneous advanced glycation end-products and lung function according to glucose abnormalities: The ILERVAS Project.. *DIABETES METAB.*
- Esquerda M; Pifarré J; Roig H; Busquets E; Yuguero O; Viñas J. Assessing bioethics education: Teaching to be virtuous doctors with practical ethical skills. *Aten Primaria* 2019. 51(2): 99 - 104. FI: 1,148(Q3)
- Jimenez-Altayo, F; Meirelles, T; Crosas-Molist, E; Sorolla, MA; del Blanco, DG; Lopez-Luque, J; Mas-Stachurska, A; Siegert, AM; Bonorino, F; Barbera, L; Garcia, C; Condom, E; Sitges, M; Rodriguez-Pascual, F; Laurindo, F; Schroder, K; Ros, J; Fabregat, I; Egea, G. Redox stress in Marfan syndrome: Dissecting the role of the NADPH oxidase NOX4 in aortic aneurysm. *Free Radic Biol Med* 2018. 118: 44 - 58. FI: 6,020(Q1)
- Vicent-Gil, M; Keymer-Gausset, A; Serra-Blasco, M; Carceller-Sindreu, M; de Diego-Adelino, J; Trujols, J; Mur, M; Perez, V; Alvarez, E; Cardoner, N; Portella, MJ. Cognitive predictors of illness course at 12 months after first-episode of depression. *Eur Neuropsychopharmacol* 2018. 28(4): 529 - 537. FI: 4,129(Q1)
- Godoy P; Carmona G; Manzanares S; Jane M; Borràs E; Camps N; Álvarez J; Barrabeig I; Sala MR; Rius C; Minguell S; Carol M; Ferras J; Domínguez A. Trends and risk factors of hepatitis A in Catalonia after the introduction of a hepatitis A plus B vaccination programme. *J Viral Hepat* 2018. 25(9): 1001 - 1007. FI: 4,237(Q1)
- Montserrat-Capdevila J; Godoy P; Marsal JR; Ortega M; Pifarré J; Alsedà M; Castañ MT; Barbé F. Mental disorders in chronic obstructive pulmonary diseases. *Perspect Psychiatr Care* 2018. 54(3): 398 - 404. FI: 1,015(Q3)
- Alcubierre N; Castelblanco E; Martínez-Alonso M; Grana-do-Casas M; Esquerda A; Traveset A; Martínez-Gonzalez D; Franch-Nadal J; Mauricio D. Vitamin D deficiency is associated with poorer satisfaction with diabetes-related treatment and quality of life in patients with type 2 diabetes: a cross-sectional study. *Health Qual Life Outcomes* 2018. 16(1): 44 - 44. FI: 2,278(Q2)
- Montserrat-Capdevila J; Seminario MA; Godoy P; Marsal JR; Ortega M; Pujol J; Castañ MT; Alsedà M; Betriu À; Lecube A; Portero M; Purroy F; Valdivielso JM; Barbé F. Prevalence of chronic obstructive pulmonary disease (COPD) not diagnosed in a population with cardiovascular risk factors. *Med Clin (Barc)* 2018. 151(10): 383 - 389. FI: 1,168(Q3)
- Porcel JM. Chest imaging for the diagnosis of complicated parapneumonic effusions. *Curr Opin Pulm Med* 2018. 24(4): 398 - 402. FI: 3,000(Q2)
- Cortés C; Bielsa S; Fernández JM; Vilardell F; Gonzalez-Farré B; Casanova JM. Extensive Nasal Plaque: An Unusual Presentation of IgG4-related Disease. *Acta Derm Venereol* 2018. 98(6): 606 - 607. FI: 3,127(Q1)
- Santamaria-Martos, F; Benitez, I; Giron, C; Barbe, F; Martínez-García, MA; Hernandez, L; Montserrat, JM; Nagore, E; Martorell, A; Campos-Rodríguez, F; Corral, J; Cabriada, V; Abad, J; Mediano, O; Troncoso, MF; Cano-Pumarega, I; Gutierrez, AMF; Diaz-Cambriles, T; Somoza-Gonzalez, M; Almendros, I; Farre, R; Gozal, D; Sanchez-de-la-Torre, M; Spanish Sleep Network. Biomarkers of carcinogenesis and tumour growth in patients with cutaneous melanoma and obstructive sleep apnoea. *Eur. Resp. J.* 2018. 51(3): 1701885. FI: 12,242(Q1)
- Gianni L; Mansutti M; Anton A; Calvo L; Bisagni G; Bermejo B; Semiglazov V; Thill M; Chacon JI; Chan A; Morales S; Alvarez I; Plazaola A; Zambetti M; Redfern AD; Dittrich C; Dent RA; Magazzù D; De Fato R; Valagussa P; Tusquets I. Comparing Neoadjuvant Nab-paclitaxel vs Paclitaxel Both Followed by Anthracycline Regimens in Women With ERBB2/HER2-Negative Breast Cancer-The Evaluating Treatment With Neoadjuvant Abraxane (ETNA) Trial A Randomized Phase 3 Clinical Trial. *JAMA Oncol* 2018. 4(3): 302 - 308. FI: 20,871(Q1)
- Gennari A; Sun Z; Hasler-Strub U; Colleoni M; Kennedy MJ; Von Moos R; Cortés J; Vidal MJ; Hennessy B; Walshe J; Parraga KA; Ribi K; Bernhard J; MORALES MURILLO, SERAFIN; Pagani O; Barbeaux A; Borstnar S; Rabaglio-Poretti M; Maibach R; Regan MM; Jerusalem G; International Breast Cancer Study Group, Cancer Trials Ireland and SOLTI Group. A randomized phase II study evaluating different maintenance schedules of nab-paclitaxel in the first-line treatment of metastatic breast cancer: final results of the IBCSG 42-12/BIG 2-12 SNAP trial. *Ann Oncol* 2018. 29(3): 661 - 668. FI: 13,926(Q1)
- Torres, Gerard; Turino, Cecilia; Sapiña, Esther; Sánchez-de-la-Torre, Manuel; Barbé, Ferran. Sleep Apnea and Cardiovascular Morbiditya Perspective. *Curr Sleep Med Rep* 2018. 4(1): 79 - 87.

- Bielsa S; García-Zamalloa A; Monteagudo P; González-Sans D; Ascanio D; Esquerda A; Taboada-Gómez J; Porcel JM. Detection of Pleural Fluid Biochemistry Changes in Two Consecutive Thoracenteses for Differentiating Malignant from Benign Effusions. Arch Bronconeumol 2018. 54(6): 320 - 326. FI: 2,633(Q2)
- Dominguez-Berjon, MF; Godoy, P; Ruano-Ravina, A; Negrin, MA; Vives-Cases, C; Alvarez-Dardet, C; Bermudez-Tamayo, C; Lopez, MJ; Perez, G; Borrell, C. Acceptance or decline of requests to review manuscripts: A gender-based approach from a public health journal. ACCOUNT RES 2018. 25(2): 94 - 108. FI: 1,400(Q2)
- Matas-Nadal C; Sòria X; García-de-la-Fuente MR; Herva V; Ortega E; Vilardell F; Gatiús S; Casanova JM; Martí RM. Immunocryosurgery as monotherapy for lentigo maligna or combined with surgical excision for lentigo maligna melanoma. J Dermatol 2018. 45(5): 564 - 570. FI: 2,788(Q2)
- Morales-Rull JL; Bielsa S; Conde-Martel A; Aramburu-Bodas O; Llàcer P; Quesada MA; Suárez-Pedreira I; Manzano L; Barquero MM; Porcel JM. Pleural effusions in acute decompensated heart failure: Prevalence and prognostic implications. Eur J Intern Med 2018. 52: 49 - 53. FI: 3,282(Q1)
- Álvarez Lerma F; Olaechea Astigarraga P; Nuvials X; Gimeno R; Catalán M; Gracia Arnillas MP; Seijas Betolaza I; Palomar Martínez M. Is a project needed to prevent urinary tract infection in patients admitted to spanish ICUs?. Med Intensiva 2019. 43(2): 63 - 72. FI: 1,755(Q4)
- Serviá L; Badia M; Montserrat N; Trujillano J. Severity scores in trauma patients admitted to ICU. Physiological and anatomic models. Med Intensiva 2019. 43(1): 26 - 34. FI: 1,755(Q4)
- Ramírez Hidalgo M; Jover-Sáenz A; García-González M; Barcenilla-Gaite F. Dalbavancin treatment of prosthetic knee infection due to oxacillin-resistant Staphylococcus epidermidis. Enferm Infecc Microbiol Clin 2018. 36(2): 142 - 143. FI: 1,707(Q3)
- Porcel JM. Chest Tube Drainage of the Pleural Space: A Concise Review for Pulmonologists. Tuberc Respir Dis (Seoul) 2018. 81(2): 106 - 115.
- Castelblanco E; Hernández M; Castelblanco A; Gratacòs M; Esquerda A; Molló À; Ramírez-Morros A; Real J; Franch-Nadal J; Fernández-Real JM; Mauricio D. Low-grade Inflammatory Marker Profile May Help to Differentiate Patients With LADA, Classic Adult-Onset Type 1 Diabetes, and Type 2 Diabetes. Diabetes Care 2018. 41(4): 862 - 868. FI: 13,397(Q1)
- Casado I; Domínguez Á; Toledo D; Chamorro J; Astray J; Egurrola M; Fernández-Sierra MA; Martín V; Morales-Suárez-Varela M; Godoy P; Castilla J. Repeated influenza vaccination for preventing severe and fatal influenza infection in older adults: a multicentre case-control study. CMAJ 2018. 190(1): 3 - 12. FI: 6,210(Q1)
- Aluja A.; Malas O.; Lucas I.; Worner F.; Bascompte R.. Assessment of the Type D personality distress in coronary heart disease patients and healthy subjects in Spain. Pers Individ Dif 2019. 142: 301 - 309. FI: 1,967(Q2)
- Celma-Merola, J; Abella-Pons, F; Mata, F; Pedra-Pages, G; Verdejo-Garcia, A. Self-changing behaviour in smoking cessation linked to trait and cognitive impulsivity. ADDICTION 2018. 113(1): 107 - 112. FI: 5,953(Q1)
- Flores, M; Martinez-Alonso, M; Sanchez-de-la-Torre, A; Aldoma, A; Galera, E; Barbe, F; Sanchez-de-la-Torre, M; Dalmases, M. Predictors of long-term adherence to continuous positive airway pressure in patients with obstructive sleep apnoea and acute coronary syndrome. J Thorac Dis 2018. 10(Suppl 1): 124 - 134. FI: 1,804(Q4)
- Porcel JM. Biomarkers in the diagnosis of pleural diseases: a 2018 update.. Ther Adv Respir Dis 2018. 12: 1753466618808660. FI: 3,592(Q2)
- Mateu-de-Antonio, Javier AND Berlana, David AND Pons-Busom, Montserrat AND Badia; MARTINEZ CASTRO, BEATRIZ. Multicenter study of parenteral nutrition in non-critically ill elderly patients compared to younger patients - Study IAIOS-PN (Incidence and Assessment of Iatrogenesis in Older Subjects receiving Parenteral Nutrition). Nutr Hosp 2018. 35: 252 - 258. FI: 0,747(Q4)
- Torres Cortada G; Sacristán García O. Identificar el síndrome de apneas-hipopneas del sueño en la consulta de riesgo cardiovascular: evaluando el porqué y el cómo.. Hipertens Riesgo Vasc 2018. 35(1): 1 - 4.
- Irigoyen-Otiñano M; Puigdevall-Ruestes M; Prades-Salvador N; Salort-Seguí S; Gayubo L; de Leon J; Blasco-Fontecilla H. Further evidence for major repeaters as a subgroup of suicide attempters.. Rev Psiquiatr Salud Ment 2018. 11(1): 60 - 61. FI: 2,233(Q2)
- Bielsa S.; Acosta C.; Pardina M.; Civit C.; Porcel J.M.. Tuberculous Pleural Effusion: Clinical Characteristics of 320 Patients. Arch Bronconeumol.
- Guilera T.; Batalla I.; Soler-González J. Shadowing patients: Experiencing empathy in medical students. Educ. Med.

FARMACOEPIDEMIOLOGIA

El grupo se define como un grupo multidisciplinario formado por médicos y farmacéuticos de diferentes especialidades así como por diplomados en enfermería. El grupo pretende evaluar la eficacia, la seguridad y la eficiencia de la tecnología médica ligada al uso de medicamentos, ya sea como prevención o tratamiento de enfermedades. También se enfoca en el análisis de los patrones de utilización de medicamentos como punto de partida para lograr su aplicación racional. Sus objetivos se centran en las siguientes áreas básicas: farmacocinética y enfermedades infecciosas, síndrome coronario agudo, patología ocular, cuidados paliativos en oncología médica, nutrición artificial, seguridad y efectividad de los medicamentos e investigación en cuidados de enfermería.

El instrumento fundamental de la farmacoepidemiología es el ensayo clínico. Por esta razón el grupo tiene como objetivo primario participar, ya sea como líder o colaborador en ensayos clínicos multicéntricos, nacionales o internacionales, de desarrollo de nuevos fármacos en las diferentes áreas de interés.

Responsable del grup:

Dr. Joan A Schoenenberger

Correu de contacte: jas.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 220

Ubicació:

Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida

Equip investigador

Marta Agustí, tècnica de recerca

Ana M. Aragonés, investigadora

Fernando Barcenilla, investigador principal

Natalia BARGUES, tècnica de recerca

Laura Barta, investigadora

Jordi Bosch, investigador

Jaume Canal, investigador

Santiago Manuel Cano, investigador

Cristina Casas, tècnica de gestió

Maria Dolors Castellana, investigadora

Magda Coll, tècnica de recerca

Mercedes García, investigadora

Valentin Huerva, investigador

Alfredo Jover, investigador principal

Irene Mangues, investigadora principal

Mireia Martínez, investigadora

Beatriz Martínez, investigadora

Maria Nabal, investigadora

Eduardo Pereyra, investigador

Manel Piqué, investigador

Teresa Puig, investigadora

Maria Fernanda Ramirez, investigadora

Laura Rumi, investigadora

Juan Antonio Schoenenberger, investigador principal

Rocio Sola, tècnica de recerca

Fernando Worner, investigador

Marta Zofia Zielonka, investigadora

RECERCA TRANSLACIONAL EN MEDICINA RESPIRATÒRIA

El grup de Recerca Translacional en Medicina Respiratòria (TRRM) es compon d'investigadors bàsics, clínics i epidemiològics, que treballen a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida).

L'investigador principal del grup TRRM és en Ferran Barbé Illa, Cap de Servei de Pneumologia de l'Hospital Arnau de Vilanova de Lleida, i Director Científic del Centro de Investigación Biomédica en Red de Enfermedades Respiratorias (CIBERES).

El grup TRRM de l'IRBLleida pertany, des de 2008, a la plataforma CIBERES. En l'actualitat, el grup TRRM és un dels principals exponents de la Spanish Sleep Network, xarxa de reconegut prestigi internacional en la recerca en la apnea del son.

En el grup TRRM de l'IRBLleida, involucrem als investigadors de moltes especialitats per tal d'abordar l'estudi de la fisiopatologia de la síndrome de l'apnea obstructiva del son i les seves conseqüències. L'excel·lència en la investigació del grup TRRM ha estat reconeguda internacionalment i les seves contribucions a la investigació es consideren com unes de les més rellevants en l'estudi i tractament de la síndrome d'apnea del son. Com a resultat del treball realitzat pel grup en els últims anys, s'han obtingut nombrosos treballs científics de gran impacte internacional.

Responsable del grup: Dr. Ferran Barbé

Correu de contacte: febarbe.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 372

Ubicació:

Servei de Pneumologia de l'HUAV
Edifici Biomedicina II
Laboratori 3.1. 3a planta

Equip investigador

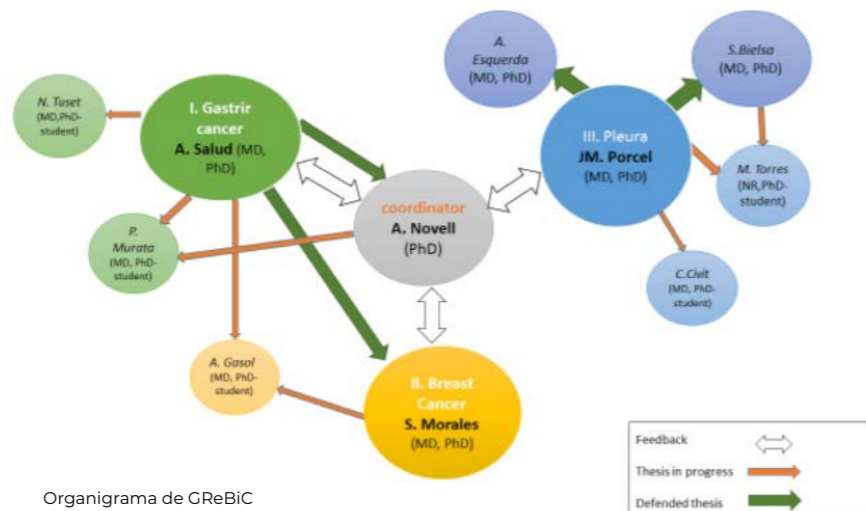
Albina Aldoma, investigadora
Maricel Arbonés, tècnica de gestió
Ferran Barbé, investigador principal
Silvia Barril, investigadora
Ivan Benitez, investigador
Alexandra Bertran, investigadora
Marina Canales, tècnica de gestió
Paola Carmona, investigadora
Anabel Lourdes Castro, investigadora en formació
Anunciació Cortijo, investigadora
Mireia Dalmases, investigadora principal
Jordi De Batlle, investigador principal
Joan Escobar, tècnic de gestió
Isabel Escuer, tècnica de gestió
Araceli Fuentes, investigadora
Anna Michela Gaeta, investigadora
Maria Cristina Giron, tècnica de recerca
Silvia Gómez, investigadora
Mª Dolores Martínez, investigadora
Mireia Masip, investigadora
Roser Mias, tècnica de gestió
Olga Minguez, tècnica de recerca
M. Jesús Muniesa, investigadora principal
Núria Nadal, investigadora
Silvia Ortega, tècnica de gestió
Lidia Pascual, investigadora
Dinora Polanco, investigadora
Núria Joana Roure, col·laboradora externa
Joan Ramon Rozadilla, investigador
Manuel Sánchez de la Torre, investigador principal
Alicia Sánchez, investigadora
Fernando Santamaria, investigador en formació
Esther Sapiña, investigadora en formació
Maria Asunción Seminario, investigadora
Guillermo Suarez, investigador
Núria Tarraubella, investigadora
Gerard Torres, investigador principal
Cecilia Turino, investigadora
Rafaela Vaca, tècnica de recerca
Manuel Vila, investigador
Andrea Zapater, investigadora en formació

GRUP DE RECERCA BIOMARCADORS EN CÀNCER (GREBIC)

El Grup de Recerca de Biomarcadors en Càncer (GReBiC) és un grup emergent multidisciplinari que pertany al Institut de Recerca Biomèdica de Lleida i a la Universitat de Lleida. El nostre grup treballa en tres línies diferents de càncer: i) d'estómac (CG), ii) de mama (CM), iii) de vessament pleural (VMP). Les tres línies aborden malalties d'una gran prevalença en la nostra societat, associades a una elevada taxa de mortalitat.

Els principals reptes científics que persegueixen el nostre grup són: donar suport als professionals que diagnostiquen aquestes 3 malalties i introduir noves pràctiques i innovacions en el seu diagnòstic amb la cerca de biomarcadors de mostres d'origen tumoral que ajudin en: i) la seva detecció precoç, ii) la determinació del grau de resposta al tractament, establert en la pràctica clínica, per identificar els pacients que no respondran i poder proposar-les hi un tractament alternatiu.

En definitiva, el nostre grup pretén portar a terme la medicina personalitzada a la pràctica clínica, per poder tractar l'individu i no la malaltia, amb la finalitat de disminuir la taxa de mortalitat d'aquestes neoplàsies.

Coordinadora del grup: Dra. Anna Novell Álvarez

IPs de les 3 línies de treball del grup:

- 1) Malalties de pleura
Dr. José M. Porcel Pérez
- 2) Càncer gàstric
Dra. Antonia Salud Salvia
- 3) Càncer de mama
Dr. Serafín Morales Murillo

Correus de contacte:

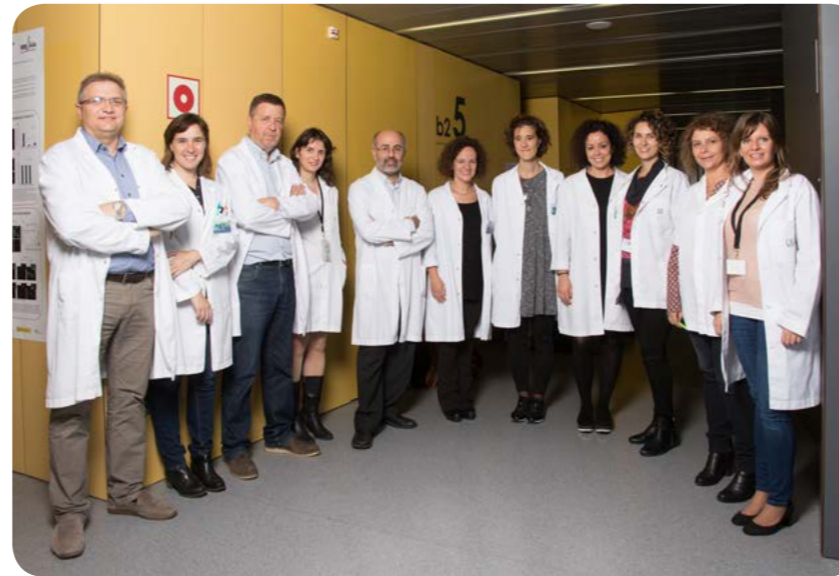
anovell@irbllleida.cat
jmplorcel.lleida.ics@gencat.cat
masalud.lleida.ics@gencat.cat
smorales.lleida.ics@gencat.cat

Equip investigador

Silvia Bielsa, investigadora principal
 Maria del Carmen Civit, investigadora
 Aureli Esquerda, investigador
 Elena Fernández, tècnica de recerca
 Marta García, tècnica de recerca
 Ariadna Gasol, investigadora
 David Martínez, tècnic de recerca
 Moises José Mira, investigador
 Serafín Morales, investigador
 Eleonor Paola Murata, investigadora
 Anna Novell, investigadora principal
 Marina Asunción Pardina, investigadora
 José Manuel Porcel, investigador principal
 Joel Salla, tècnic de recerca
 Antonia Salud, investigadora principal
 Rebeca Senar, tècnica de recerca
 Maria Alba Sorolla, investigadora
 Ruben Tejero, tècnic de recerca
 Magdalena Torres, investigadora
 Noemi Tuset, investigadora
 Gisela Urgel, investigadora
 Joel Veas, investigador

FONAMENTS BIOLÒGICS DELS TRANSTORNS MENTALS

El grup de recerca de Fonaments Biològics dels Trastorns Mentals està format principalment per membres del Servei de Psiquiatria de l'Hospital de Santa Maria de Lleida i la recerca biomèdica està centrada en l'estudi de les bases biològiques de diversos trastorns mentals.

Responsable del grup:

Dra. Maria Mur
Dr. Josep Pifarré

Correu de contacte:

pifarre@gss.scs.es
mmur@comll.cat

Telèfon de contacte: 973 727 222

Ubicació:

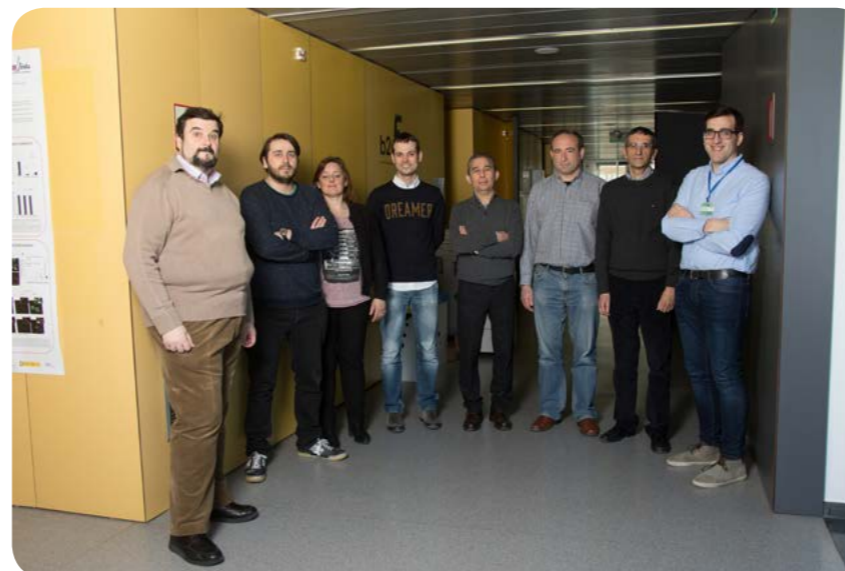
Hospital Universitari de Santa Maria

Equip investigador

Francesc Abella, investigador
Iolanda Batalla, investigadora
Laura Bosa, investigadora
Esther Castan, investigadora
Montse Esquerda, investigadora
Irene Forcada, investigadora
Teresa Guilera, investigadora
Maria Irigoyen, investigadora
Salvador Miret, investigador
Ester Mora, col·laboradora externa
Maria Mur, investigadora principal
Vanessa Pera, col·laboradora externa
Josep Pifarre, investigador principal
Lluís Rosselló, investigador
Aurora Torrent, investigadora

EPIDEMIOLOGIA APLICADA

És un grup multidisciplinari format per metges especialistes en Medicina Preventiva i Salut Pública, i especialistes en Medicina Familiar i Comunitària que estudien les aplicacions de l'epidemiologia en l'estudi de brots epidèmics, investigació de factors de risc per malalties transmissibles, estimació de cobertures d'activitats preventives periòdiques en l'atenció primària de salut i farmacoepidemiologia. Les principals línies d'investigació són la investigació de brots epidèmics per norovirus, factors de risc per a la infecció VIH en immigrants, factors de risc per a la infecció tuberculosa en contactes de malalts, efectivitat de les vacunes en malalts crònics, factors de risc i utilitat dels cribatges en malalties cròniques (MPOC...) i vacunes i viatges internacionals.

Equip investigador

Miquel Alseda, investigador
 Maite Castañ, investigadora
 Leonardo Galvan, col·laborador extern
 Pere Godoy, investigador principal
 José Ramon Marsal, col·laborador extern
 Josep Montserrat, investigador
 Marta Ortega, investigadora
 Jesús Pujol, investigador
 Plácido Santafe, investigador
 Maria Catalina Serna, investigadora

Responsable del grup:

Dr. Pere Godoy

Correu de contacte: pere.godoy@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 702 400

Ubicació:

Serveis Territorials de Salut a Lleida

MEDICINA INTENSIVA

La recerca del grup Medicina Intensiva està focalitzada en la millora de la seguretat en relació amb el seguiment dels pacients amb infecció nosocomial, pacients amb politraumatismes i pacients amb nutrició artificial, així com en el seguiment de la qualitat de vida dels pacients post-UCI, la valoració de la gravetat dels pacients i la construcció de models de predicció de resultats.

Responsable del grup: Dr. Javier Trujillano

Correu de contacte:

jjtrujillano.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 245

Ubicació:

Servei de Medicina Intensiva de l'HUAV

Equip Investigador

Mariona Badia, investigadora

M. Begoña Balsera, investigadora

Jesús Caballero, investigador

Sulamita Carvalho, investigadora

Laia Fontdevila, investigadora

Gabriel Jimenez, investigador

Miguel Leon, investigador

Mar Miralbes, investigadora

Neus Montserrat, investigadora

Mercedes Palomar, investigadora

José Javier Prados, investigador

Silvia Rodríguez, investigadora

Lluís Servia, investigador principal

José Javier Trujillano, investigador principal

Montserrat Marta Vallverdu, investigadora

Judit Vilanova, investigadora

GRUP DE RECERCA TRANSVERSAL DE LA URGÈNCIA I EMERGÈNCIA

El principal repte del nostre grup és millorar l'assistència urgent que oferim als ciutadans de la nostra regió sanitària en l'àmbit de la urgència. Volem traslladar els resultats obtinguts a través de les nostres investigacions i projectes en l'àmbit clínic en les nostres guies d'actuació i procediments assistencials que empren als serveis d'Urgències.

També promovem la recerca i l'estudi de l'impacte que té la formació sanitària en la pràctica assistencial dels professionals. Pretenem realitzar recerca en un àmbit social fonamental des de la urgència, la violència domèstica, la seguretat del pacient i la mortalitat.

Creiem que realitzant aquest abordatge des dels tres vessants esmentats s'incrementa la recerca d'excel·lència en l'àmbit de la urgència, i amb una aportació de visió novedosa, principalment en els objectius d'educació i del vessant més legal.

Responsable del grup:

Dr. Oriol Yuguero Torres

Correu de contacte:

oyuguero.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 320

Ubicació:

Servei d'Urgències, Hospital Universitari Arnau de Vilanova

Equip investigador

María José Abadías, investigadora

Noemí Espies, investigadora en formació

Núria García, investigadora

Xavier Ichart, investigador

José Daniel Lacasta, investigador

Raquel Lain, investigadora

Cecilia Llobet, investigadora en formació

Laia Molina, investigadora

Anna Moreno, investigadora

Sara Muñoz, col·laboradora

Rosa María Pérez, investigadora principal

María Queralt Sans, investigadora

Mireia Saura Codina, col·laboradora

Carmel Vidal, investigador

Alvaro Vilela, investigador

Oriol Yuguero, investigador principal

NUTRICIÓ, METABOLISME I MICROBIOTA EN ELS PACIENTS AMB INSUFICIÈNCIA CARDÍACA (NUTRIMMIC)

El grup es compon d'investigadors bàsics i clínics. La nostra investigació se centra en l'àmbit de la insuficiència cardíaca, malaltia de creixent prevalença en els països desenvolupats. Les nostres línies de recerca tenen com a objectiu conèixer com els factors nutricionals i la microbiota intestinal afecten el desenvolupament i el pronòstic de la insuficiència cardíaca. Els pacients amb insuficiència cardíaca mostren un estat inflamatori amb dèficit de ferro associat. Es contempla com a hipòtesi que la malnutrició i l'alteració de la microbiota intestinal siguin les responsables de perpetuar la inflamació.

La línia clínica té com a objectiu conèixer quin és l'estat nutricional, l'adherència a la dieta mediterrània i la composició de la microbiota intestinal dels pacients amb insuficiència cardíaca. La línia bàsica té com a objectiu generar un model experimental murí d'insuficiència cardíaca i analitzar les relacions entre microbiota i inflamació.

Les observacions obtingudes en la línia bàsica sobre les relacions entre microbiota i inflamació permetran traslladar coneixements a la línia clínica per dissenyar estratègies nutricionals i de suplementació específiques amb la finalitat de modificar la composició de la flora intestinal i reduir la inflamació.

Equip investigador

Sara Cuesta, investigadora

Alina Interian, investigadora

Natalia Mateu, investigadora

José Luis Morales, investigador principal

Cristina Solé, investigadora

Pilar Vaqué, investigadora

Amalia Zapata, investigadora

Responsable del grup:

Dr. José Luis Morales Rull

Correu de contacte: jl.morales.rull@gmail.com

Telèfon de contacte: 973 705 263

Ubicació:

HUAV - Servei de Medicina Interna

IRBLleida - Edifici Biomedicina I

Laboratori 0.3 planta 0

INDICADORS I ESPECIFICACIONS DE LA QUALITAT EN EL LABORATORI CLÍNIC

Grup interdisciplinari format per facultatius especialistes pertanyents als Laboratoris Clínics de l'Institut Català de la Salut. El treball del grup es basa en el consens i en l'experiència compartida com a garants de l'eficàcia i l'eficiència. L'objectiu principal és establir indicadors i especificacions de la qualitat per al disseny i avaluació d'estratègies de millora contínua dels processos, amb la finalitat d'incrementar la seguretat del pacient. Una de les línies de treball del grup és la variabilitat, adequació i eficiència de les accions empreses en demanda.

Responsable del grup:

Mª Mercè Ibarz Escuer

Correu de contacte: mibarz.lleida.ics@gencat.cat

Telèfon de contacte: 973 705 228

Ubicació:

Hospital Universitari Arnau de Vilanova
Laboratori Clínic

Equip investigador

Carme Biosca, col·laboradora externa

Aurora Blanco, col·laboradora externa

Gloria Busquets, col·laboradora externa

Sonia Carrasco, investigadora

Maria Mercedes Ibarz, investigadora principal

Maria Antonia Llopis, col·laboradora externa

Ma Isabel Llovet, col·laboradora externa

Joana Minchinela, col·laboradora externa

Mercè Montesinos, col·laboradora externa

Carme Perich, col·laboradora externa

Silvia Pico, investigadora

Rosa Ruiz, col·laboradora externa

Núria Serrat, col·laboradora externa

Margarita Simon, col·laboradora externa

Àrea 6

Altres àrees de recerca

En aquest apartat s'inclouen les publicacions realitzades per facultatius que no formen part dels grups de recerca de les cinc àrees principals. És un grup heterogeni de publicacions en àrees diverses com Medicina Interna, Otorinolaringologia, Oftalmologia, Neurologia. Recentment, l'IRBLleida ha incorporat un grup de recerca actiu en l'àrea d'Infermeria anomenat Cures de Salut.

Activitat científica

Ajuts competitius concedits el 2018

Altres projectes	Ajuts	Imports (€)
GREC – Grup de Recerca de Cures de Salut	2	94.991,52
ISCIII – Projecte	1	33.880,00
UdL – Predoctoral	1	61.111,52
Total	2	94.991,52

Grups àrea 6

GREC – Grup de Recerca de Cures de Salut

Altres línies de recerca

Capítols de llibre 2018

- Calderó Solé, MA, Gea Sanchez M, Torres Penella, Sampedro C. Presidente de los practicantes de Lleida. Un estudio fenomenológico, pp. 629-638. Capitulo de libro. Poder e influencia de las enfermeras en la Historia (ISBN: 978-84-09-05741-2)

Publicacions científiques 2018

- Otero-García L; Briones-Vozmediano E; Vives-Cases C; García-Quinto M; Sanz-Barbero B; Goicolea I. A qualitative study on primary health care responses to intimate partner violence during the economic crisis in Spain. *Eur J Public Health* 2018. 28(6): 1000 - 1005. FI: 2,782(Q1)
- Masot O; Iglesias Millán A; Nuin C; Miranda J; Lavedán A; Botigué T. How to improve hydration and fluid intake in institutionalized older people? A scientific literature review. *Nutr Hosp* 2018. 35(6): 1441 - 1449. FI: 0,747(Q4)
- Ferrer-Peña R; Calvo-Lobo C; Aiguadé R; Fernández-Carnero J. Which Seems to Be Worst? Pain Severity and Quality of Life between Patients with Lateral Hip Pain and Low Back Pain. *PAIN RES MANAG* 2018. 2018: 9156247 - 9156247. FI: 1,270(Q4)
- Espart A; Artime S; Tort-Nasarre G; Yara-Varón E. Cadmium exposure during pregnancy and lactation: maternal-fetal and newborn repercussions of Cd(ii), and Cd-metallothionein complexes. *Metallomics* 2018. 10(10): 1359 - 1367. FI: 4,069(Q1)
- Botigué T; Masot O; Miranda J; Nuin C; Viladrosa M; Lavedán A; Zwakhalen S. Prevalence and Risk Factors Associated With Low Fluid Intake in Institutionalized Older Residents. *J Am Med Dir Assoc* 2019. 20(3): 317 - 322. FI: 5,325(Q1)
- Yuguero O; Esquerda M; Viñas J; Soler-Gonzalez J; Pi-farré J. Ethics and empathy: The relationship between moral reasoning, ethical sensitivity and empathy in medical students.. *Rev Clin Esp* .
- Bush SH; Lawlor PG; Ryan K; Centeno C; Lucchesi M; Kanji S; Siddiqi N; Morandi A; Davis DHJ; Laurent M; Schofield N; Barallat E; Ripamonti CI; ESMO Guidelines Committee. Delirium in adult cancer patients: ESMO Clinical Practice Guidelines. *Ann Oncol* 2018. 29(Supplement_4): 143 - 165. FI: 13,926(Q1)
- Pedro L Pancorbo-Hidalgo; Torra Bou, Joan Enric; García Fernández, Francisco; Soldevilla Agreda, J, Javier. Prevalence of pressure injuries and other dependence-related skin lesions among paediatric patients in hospitals in Spain. *EWMA Journal* 2018. 19(2): 29 - 37.
- Bravo C; Skjaerven LH; Guitard Sein-Echaluce L; Catalan-Matamaros D. Experiences from group basic body awareness therapy by patients suffering from fibromyalgia: A qualitative study. *Physiother Theory Pract* . 1 - 13.
- Bawden, Robert; Renyi, Roland; Joan-Enric Torra Bou. Research into the effectiveness of the Lindsay Leg Club® model. *Wounds UK* 2018. 14(4): 36 - 39.
- Dawson EH; Bailly TPM; Dos Santos J; Moreno C; Devillers M; Maroni B; Sueur C; Casali A; Ujvari B; Thomas F; Montagne J; Mery F. Social environment mediates cancer progression in Drosophila. *Nat Commun* 2018. 9(1): 3574 - 3574. FI: 12,353(Q1)
- Jay K; Thorsen SV; Sundstrup E; Aiguadé R; Casaña J; Calatayud J; Andersen LL. Fear Avoidance Beliefs and Risk of Long-Term Sickness Absence: Prospective Cohort Study among Workers with Musculoskeletal Pain. *Pain Res Treat* 2018. 2018: 8347120 - 8347120.
- Yuguero O; Melnick ER; Marsal JR; Esquerda M; Soler-Gonzalez J. Cross-sectional study of the association between healthcare professionals' empathy and burnout and the number of annual primary care visits per patient under their care in Spain. *Bmj Open* 2018. 8(7): e020949. FI: 2,413(Q2)
- Granado-Casas M; Ramírez-Morros A; Martín M; Real J; Alonso N; Valldeperas X; Traveset A; Rubinat E; Alcubierre N; Hernández M; Puig-Domingo M; Lecube A; Castellblanco E; Mauricio D. Type 1 Diabetic Subjects with Diabetic Retinopathy Show an Unfavorable Pattern of Fat Intake. *Nutrients* 2018. 10(9): 1184. FI: 4,196(Q1)
- Vázquez-Justes D; Sanahuja J; Diez J; Rubinat E; Begué R; Salas C; Vicandi C; Gil MI; Purroy F; Mauricio D. Incidental findings on brain MRI in a cohort of diabetic patients.. *J Neuroradiol* .
- Rocaspana-García M; Blanco-Blanco J; Arias-Pastor A; Gea-Sánchez M; Piñol-Ripoll G. Study of community-living Alzheimer's patients' adherence to the Mediterranean diet and risks of malnutrition at different disease stages. *PeerJ* 2018. 6(7): e5150. FI: 2,118(Q2)
- Albornos-Munoz, L; Moreno-Casbas, MT; Sanchez-Pablo, C; Bays-Moneo, A; Fernandez-Dominguez, JC; Rich-Ruiz, M; Gea-Sanchez, M. Efficacy of the Otago Exercise Programme to reduce falls in community-dwelling adults aged 65-80 years old when delivered as group or individual training. *J Adv Nurs* 2018. 74(7): 1700 - 1711. FI: 2,267(Q1)
- de Miguel Artal M; Roca Chacón O; Martínez-Alonso M; Serrano Godoy M; Mas Atance J; García Gutiérrez R. Fractura de cadera en el paciente anciano: factores pronóstico de mortalidad y recuperación funcional al año.. *Rev Esp Geriatr Gerontol* 2018. 53(5): 247 - 254.
- García Romero M; Sistac Ballarín JM; Escudero JA. Recertification is coming. Afraid? Not at all. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2018. 65(6): 303 - 305.
- Masot O; Lavedán A; Nuin C; Escobar-Bravo MA; Miranda J; Botigué T. Risk factors associated with dehydration in homes: Scoping review. *Int. J. Nurs. Stud.* 2018. 82: 90 - 98. FI: 3,656(Q1)
- Briones-Vozmediano E; La Parra-Casado D; Vives-Cases C. Health Providers' Narratives on Intimate Partner Violence Against Roma Women in Spain. *Am J Community Psychol* 2018. 61(3-4): 411 - 420. FI: 2,322(Q1)
- Canal-Sotelo J; Trujillano-Cabello J; Larkin P; Arraràs-Torrelles N; González-Rubió R; Rocaspana-García M; Barallat-Gimeno E. Prevalence and characteristics of breakthrough cancer pain in an outpatient clinic in a Catalan teaching hospital: incorporation of the Edmonton Classification System for Cancer pain into the diagnostic algorithm. *BMC Palliat Care* 2018. 17(1): 81 - 81. FI: 2,335(Q1)

- Carbonell M; Castelblanco E; Valldeperas X; Betriu À; Traveset A; Granada-Casas M; Hernández M; Vázquez F; Martín M; Rubinat E; Lecube A; Franch-Nadal J; Fernández E; Puig-Domingo M; Avogaro A; Alonso N; Mauricio D. Diabetic retinopathy is associated with the presence and burden of subclinical carotid atherosclerosis in type 1 diabetes. *Cardiovasc Diabetol* 2018. 17(1): 66 - 66. FI: 5,235(Q1)
- Bravo C; Skjaerven LH; Espart A; Guitard Sein-Echaluce L; Catalan-Matamoros D. Basic Body Awareness Therapy in patients suffering from fibromyalgia: A randomized clinical trial.. *Physiother Theory Pract* . 1 – 11.
- Hernández M; López C; Soldevila B; Cecenarro L; Martínez-Barahona M; Palomera E; Rius F; Lecube A; Pelegay MJ; García J; Mauricio D; Puig Domingo M. Impact of TSH during the first trimester of pregnancy on obstetric and foetal complications: Usefulness of 2.5 mIU/L cut-off value. *Clin Endocrinol (Oxf)* 2018. 88(5): 728 - 734. FI: 3,077(Q2)
- Lavedán A; Viladrosa M; Jürschik P; Botigué T; Nuín C; Masot O; Lavedán R. Fear of falling in community-dwelling older adults: A cause of falls, a consequence, or both?. *PLoS One* 2018. 13(3): e0194967. FI: 2,766(Q1)
- Tíscar-González V; Gastaldo D; Moreno-Casbas MT; Peter E; Rodríguez-Molinuevo A; Gea-Sánchez M. Presencia de familiares durante la reanimación cardiopulmonar: perspectivas de pacientes, familiares y profesionales de la salud en el País Vasco. *Aten Primaria*.
- Alcubierre N; Castelblanco E; Martínez-Alonso M; Granada-Casas M; Esquerda A; Traveset A; Martínez-Gonzalez D; Franch-Nadal J; Mauricio D. Vitamin D deficiency is associated with poorer satisfaction with diabetes-related treatment and quality of life in patients with type 2 diabetes: a cross-sectional study. *Health Qual Life Outcomes* 2018. 16(1): 44 - 44. FI: 2,278(Q2)
- Bermúdez-Tamayo C; Hernández MN; Alguacil J; Vozmediano EB; Cantarero D; Portiño MC; Casino G; Sánchez EC; Calvente MG; Zapata LIG; Epstein D; Hernan M; Linares C; García LP; Cantero MTR; Segura A; Zunzunegui MV; Sarria A; Peiro R; Alvarez-Dardet C. GACETA SANITARIA in 2017. Improving the quality of our journal. *Gac Sanit* 2018. 32(2): 117 - 120. FI: 1,581(Q3)
- Palmi, Joan; Planas, Antoni; Solé Casas, Silvia. Intervención mindfulness de rehabilitación de un deportista lesionado: Caso en fútbol profesional. *REV PSICOL DEPORTE* 2018. 27(1): 115 - 122. FI: 0,922(Q4)
- Guilera T.; Batalla I.; Soler-González J. Shadowing patients: Experiencing empathy in medical students. *Educ. Med.*

GRUP DE RECERCA DE CURES DE LA SALUT (GRECS)

El grup està format per infermeres, fisioterapeutes i altres professions afins tant de la pràctica clínica (GSS, HUAV i Atenció Primària) com de la docència a la UdL. Les principals àrees de recerca són la pràctica basada en l'evidència, els serveis de salut i la fragilitat en l'adult. El grup està involucrat en diferents projectes a nivell nacional, europeu i internacional. A nivell europeu, destaquen els AAL CoMe y ANIMATE, en matèria d'envelliment i TICS. A nivell nacional i internacional, a través de la col·laboració establerta amb la Unitat d'Investigació de Salut d'Infermeria (Investén-IS-CIII) i altres institucions professionals, el grup participa en el programa de Bones Pràctiques Clíniques (BPSO) entre d'altres projectes finançats pel FIS.

Responsable del grup:

Dra. Montserrat Gea
Dr. Joan Blanco

Correu de contacte: montse.gea@dif.udl.cat

Telèfon de contacte: 973 702 657

Ubicació:

Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Equip investigador

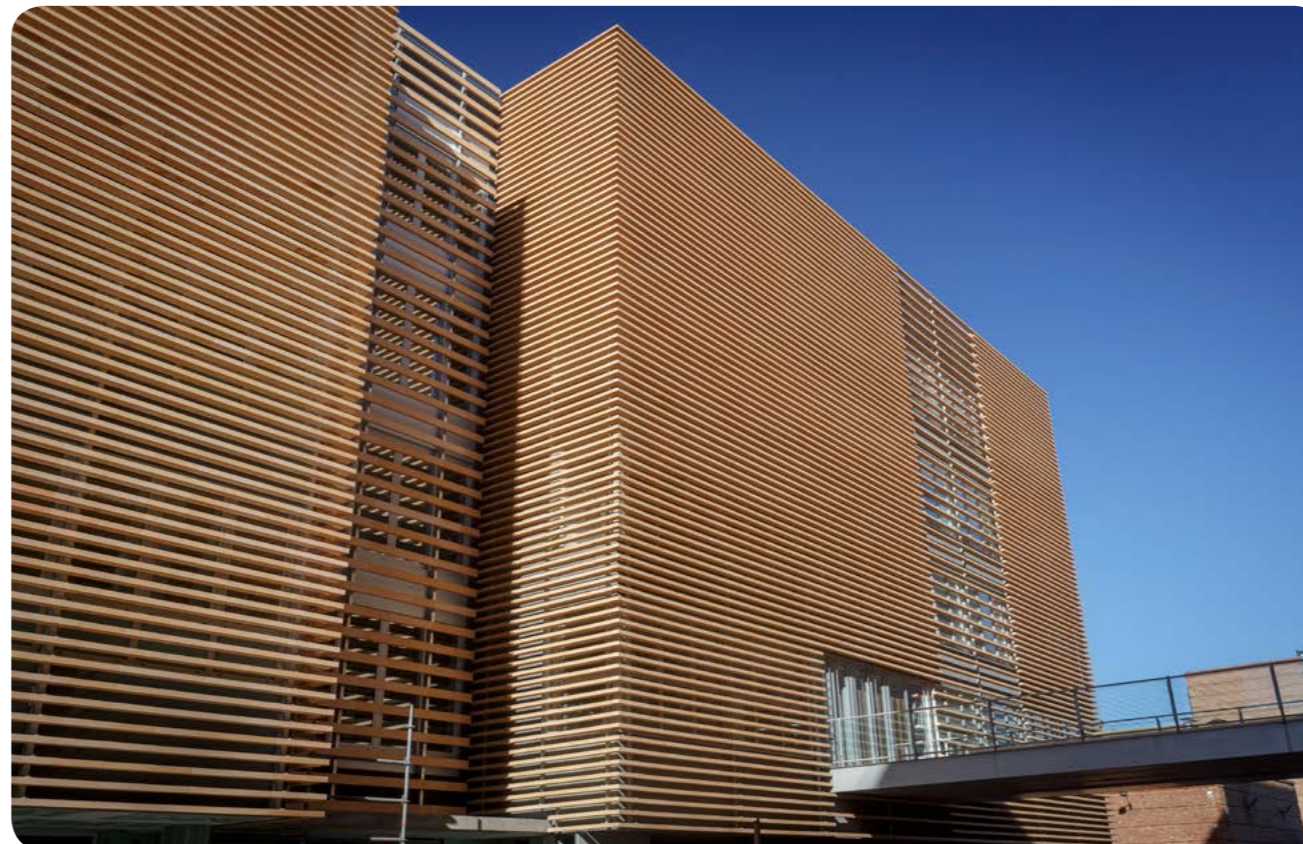
Ramon Aiguadé, investigador
Alvaro Alconada, investigador
Jordi Ballesté, investigador
Eva Barallat, investigadora
Filip Bellon, investigador en formació
Albert Bigorda, investigador
Joan Blanco, investigador principal
Teresa Botigue, investigadora
Erica Tula Briones, investigadora
Miquel Àngel Calderó, investigador
Carlos Casanova, investigador
Carolina Climent, investigador en formació
Maria Angels Costa, investigadora
María Ángeles Elez, investigadora
Miguel Angel Escobar, investigador
Anna Espart, investigadora
Helena Fernández, investigadora
Maria Ferrer, investigadora
Mercè Folguera, investigadora
Edith Garcia, investigadora

Montserrat Gea, investigadora principal
Maria Dolores Gómez, investigadora
Mª Luisa Guitard, investigadora
Josep M. Gutierrez, investigador
Luis Hernandez, investigador
Sandra Hervas, investigadora
M. Pilar Jurschik, investigadora
Ana Lavedan, investigadora
Juan Vicente López, investigador
Luis Mambona, investigador
José María Martínez, investigador
Jordi Martínez, investigador
Olga Masot, investigadora
Jessica Miranda, investigadora
Montse Navarro, investigadora
Carmen Nuin, investigadora principal
Elena Paraiso, investigadora en formació
Alexandra Pascual, investigadora
Roland Pastells, investigador
Marina Peiron, investigadora
Mercè Porté, investigadora
Judith Roca, investigadora
Mariona Rocaspana, investigadora
Francesc Josep Rubí, investigador
Esther Rubinat, investigadora
Eva Salafranca, investigadora
M. José Sanmartin, investigadora
Mercè Serra, investigadora
Sílvia Solé, investigadora
Joan Enric Torra, investigador
Maravillas Torrecilla, investigadora
Mª Jesús Torrelles, investigadora
Francesc Valenzuela, investigador
Maria Viladrosa, col·laboradora

ALTRES LÍNIES DE RECERCA

Equip investigador

Francesc Xavier Abarcia, investigador
Antonio Alcantara, investigador
Ramon Aldabó, investigador
Gemma Ariza, col·laboradora
Ana Rosa Calvo, investigadora
José Antonio Carceller, investigador
Andreu Casali, investigador
Miquel Falguera, investigador
Angel Forner, investigador
Francisco Javier González, investigador
Maria Lourdes Hernández, investigadora
Edelmiro Iglesias, investigador
Maria Carmen Jurjo, investigadora
Jaume March, investigador
Alba Mari López, investigadora
Jaume Mas, investigador
Maria Mercè Matute, investigadora
Jordi Melé, investigador
Clara Molins, tècnica de recerca
Maria Angels Mollo, investigadora
Núria Montalà, investigadora
Antonio Otal, investigador
Eva Parisi, investigadora
Teresa Pedrol, investigadora
Violant Pujol, investigadora
Oscar Ripol, investigador
Maria Carmen Roig, investigadora
Eloisa Seto, investigadora
José María Sistac, investigador
Jordi Soldevila, investigador
Jorge Soler, investigador
Alicia Traveset, investigadora

Col·laboradors

Col·laboradors

Fundació Alicia Cuello de Merigó

Celler Mas Blanch i Jové

Entitat GoGoGo Runners i l'Associació Beca Marta Santamaria

Dades 2018

TOTAL EMPRESSES COL·LABORADORES, **157**

NOUS COL·LABORADORS, **27**

CONTRIBUCIÓ A IRBLLEIDA, **193.723 €**

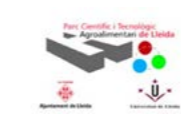
Les aportacions que realitzen les empreses i entitats que col·laboren amb l'IRBLleida van dirigides a dur a terme la missió de l'Institut: promoure, desenvolupar, gestionar i difondre la recerca biomèdica.

Aquestes donacions també permeten donar suport als grups de recerca que treballen a la Universitat de Lleida i al sistema sanitari lleidatà per investigar sobre malalties rellevants, com el càncer, l'ictus, l'esclerosi múltiple, la diabetis, les malalties de la pleura, l'envelliment, el sistema nerviós, el sistema cardiovascular, els trastorns i les infeccions respiratòries i els trastorns mentals, entre d'altres, per proporcionar uns millors serveis a la nostra població.

Actualment, l'IRBLleida compta amb el suport de més de cent cinquanta empreses i entitats lleidatanes, amb l'ajut de les quals la recerca dels grups ha donat importants fruits, perquè ha permès entendre millor aquestes malalties i millorar-ne el diagnòstic i el tractament.

També compta amb aportacions de donacions particulars que permeten seguir investigant en projectes de recerca que tinguin una repercussió en el sistema de salut.

Empreses col·laboradores 2018

Agraïments als principals finançadors

**Institut de Recerca
Biomèdica de Lleida**

Av. Alcalde Rovira Roure, 80
25198 Lleida
Tel. 973 70 22 01

info@irblleida.cat
www.irblleida.org

